"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr 18 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 6 d. Balandžio, (April), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 18

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskoliškasis randas, pildydamas norus fanatikų, pradėjo persekioti žydus, vaikyti juos iš didesnių miestų; kainuose jiems teipgi neleidžiama gyventi. Taigi lieka tik laikytiesi mažuose miesteliuose rubežiuose senovės Lietuvos ir Lenkijos, arba nešdintiesi visai laukan iš caro valdomos šventos, arba teisingiau sakant, prakeikimu Dievo pasmerktos Maskolijos. Bet miesteliuose žydai, susigrudę kaip silkės bačkoj, negali išmisti, nes uždarbiavimas jiems apsunkintas. Neįstabu, jeigu tokiose sunkiose sanlygose gyvendami, verčiami gyvenimo aplinkybių laužyti per daug juos varžančias teises ir augšta dora Lietuvos žydeliai negali girtiesi. Prispaudimu ir aprubežiavimais žmonis galima doriškai nupuldyti, bet tokiais įnagiais jų pakelti negalima. Maskoliai rugoja, kad žydai jiems kenkia, jų ne myli, bet už kągi turėtų mylėti? Ar už tas skriaudas, kokias nuo maskolių ir maskoliškos valdžios kenčia? Skriaudėjų nieks nemyli, o žydai caro valdžios visada buvo skriaudžiami; tokiu budu pats randas demoralizuoja žydus, iš jų daro savo priešus kaip ir iš kitų ne maskolių, kuriuos teipgi skriaudžia.

Pereitą sanvaitę vien iš Kijevo išvijo 10000 žydų, paliko jiems labai trumpą laiką užbaigti mieste savo reikalus. Išvyti amatininkai ir kromelių savininkai. Į trumpą laiką parduoti varstotus, pardavines ir namus be nuostolių negalima. Taigi ir čia išvyti žydai nemažai turės nuostolių: Randas ir jį kurstanti fanatikai rugoja, kad žydai yra rando priešininkai. Nieks nėra ir nebuvo niekada draugu savo skriaudėjų, tai ir draugais rando negali but žydai; pats randas žydus padarė tokiais, kokiais jie yra. Kodėl nei Amerikoj, nei Anglijoj, nei Prancuzijoj ant žydų ne rugoja? Turbut dėlto, kad tuose kraštuose žydai niekuom neaprubežiuoti juos valdžia nuo skriaudų apgina teipjau, kaip ir kitus ukėsus, jie naudojasi iš lygių su kitais gyventojais teisių, todėl ir remia, kuom gali juos apginantį radą, nesigaili pinigų viešiems reikalams. Maskolijoj yra kitaip: čia žydų ne kenčia krikščionys, todėl ir jie tuom pačiu užmoka juos skriaudžiantiems, ant jų siundantiems krikščionims. Siundymais pritarėjų ir draugų pelnyti negalima.

Pereitą sanvaitę Peterburge buvo maskolių bajorų ir dvarininkų kongresas. Susirinkę beveik vienbalsiai užgyrė reikalauti, kad randas dar labiau susiaurintų žydų teises. Dvarponiai gi ant maskoliškojo rando turi labai didelę įtekmę, todėl ir jų užgyrimai nepasilieka be pasekmių; dvarininkams pritaria ir caras ir ministerių pirmininkas Stolypin. Peterburge dvarininkų kongrese užgirta išskirsti žydus nuo viešos tarnystos, užgirta prašalinti juos iš kariumenės, uždaryti žydams augštesnes mokyklas, o bet reikalaujama nuo jų didesnių mokesčių. Žydų urėdninkų, išėmus vien menką labai skaitlių slaptoj policijoj ir teip beveik ne buvo. Kadangi antai Lietuvoj miestai žydiški, miestų užlaikymas guli ant žydų sprando, tai mažesniuose miesteliuose į miestų sodas patekdavoi ir žydai. Dabar gi dvarponių reikalaujama, kad žydams butų visai uždrausta kandiduoti į viešus urėdus, kad jų nepriimtų nei kariumenėn, o užtai, kad jie mokėtų įždan specijališką mokestį. Rods žydai kariumenėj tarnauti ne mėgo, nes kam lieti kraują, kam gyvastį statyti už randą, kuris juos vien skriausti mokėjo! Dar žydams leista buvo advokatauti ir ištikro advokatų žydų daug yra ir terp jų yra gana geri ir pagarsėję. Bet žydų advokatų nuošimtį teisių ministeris pradėjo mažinti. Dabar gi rando draugai dvarininkai užgyrė reikalauti, kad žydai butų nuo advokatystės išskirti visai. Nuolatai aprubežiuojamas jų pramitimo laukas. Žydai suprato, kad gyvenant tokiose sanlygose vienaitinis išsigelbėjimas yra moksle ir apšvietime. Todėl jie mokinosi daugiau už krikščionis. Augštesnėse mokyklose, ypač fakultetuose lavinančiuose žydams leistas profesijas, žydų buvo daug. Ir tą švietimo ministeris patėmijo ir aprubežiavo žydų lankančių augštesnes mokyklas nuošimtį. Visur sunkino jiems besilavinimą. Tokiu budu, kaip kiekvienas numano, gerų ukėsų išlavinti negalima. Krikščionys, ypač maskoliai, nesiskverbia teip kaip žydai į augštesnes mokyklas, o randas ir užtai baudžia žydus, atima jiems galę lavintiesi.

Žydams dar palikta buvo laisvė vaizbos mokyklose, prie kurių užlaikymo ir įsteigimo žydai savo pinigais daugiausiai prisidėjo. Tos mokyklos yra po užžiura vaizbos ministerio. Jis todėl užsimanė ir tose mokyklose žydų mokinių skaitlių aprubežiuoti: prisakė į tokias mokyklas priimti žydų nedaugiau kaip 15%. Prieš tai vienok pakėlė protestą vaizbos organizacijos, nes prie užlaikymo tokių mokyklų daugiausiai žydai prisideda; jeigu žydai neduos pinigų, o duoti juos priversti negalima, tai daugelį vaizbos mokyklų atsieitų uždaryti, nes krikščionys ne mėgsta teip kaip žydai pinigus mokykloms aukauti. To jau ir ministeriai nusigando. Todėl ministerių taryba panaikino vaizbos ministerio prisakymą ir vaizbos mokyklosna leido priimti žydų iki 45%.

BALKANŲ PUSSALIS.

Pereitą sanvaitę Kašanik terpkalnėj net kelias dienas traukėsi mušiai turkiškos kariumenės su sukilusiais albaniečiais. Kelis turkų užpuolimus albaniečiai atmušė. Turkiškas vadovas paskui pradėjo tarybas su sukilėliais, bet tie atmetė jo reikalavimą padėti ginklus, todėl pereitos sanavitės ketverge mušis atsinaujino. Turkams pasisekė užimti svarbią kalvą prie šiaurinio įėjimo terpkalnėn, kurią gina 10000 albaniečių. Turkiškos kariumenės vadovas suvaldymui sukilimo iš Konstantinopolio pareikalavo sustiprinimui kariumenės atsiųsti mažiausiai 60000 kareivių. Mušiuose turkai turėjo dideles nuotrotas. Turkams pasisekė užimti miestą Oshamieh, bet jį veržiant, nužudė jie 600 kareivių.

Albaniečiai reikalauja panaikinimo naujai uždėtų mokesčių ir savivaldos savo kraštui. Gubernatoriu jie išsirenka brolį Turkijos sosto įpedinio, kungaigkštį Medadą. Nežinia dar, ar Turkijos randas sutiks išpildyti sukilėlių reikalavimus.

Peretos subatos dieną prie Kašanik terpkalnės mušis atsinaujino. Turkams šiuom kartu pasisekė terpkalnę užimti po ilgam mušiui. Albaniečai terpkalnę apleido, nes turkai be mažo jų neapstojo. Turkai paskutiniame mušyj nužudė 100 kareivių, albaniečiai gi 500. Mat sukilėliai ne turėjo kanuolių, o turkai turėjo pakaktinai artilerijos ir ja gerai mokėjo pasinaudoti.

Dabar Turkijos randas mano, kad jis paėmė viršų ant sukilėlių ir tiki, kad jie pasiduos. Bet savo viltyse dar randas gali apsirikti, kaip jau Albanijoj jam ne kartą atsiėjo apsirikti. Vakarinėj Europoj mano, kad galu gale Albanija neužilgio pasiliuosuos nuo Turkijos visai, kaip jau nuo jos pasiliuosavo Grekija, Rumunija ir Serbija, kurios teipgi Turkijai prigulėjo.

Paėmę viršų Jaunieji turkai, išvarę į Saloniką numestą nuo sosto sultaną Abdul Hamidą, jo rume rado dokumentus ir kelis milijonus turkiškų svarų pinigų. Pinigus, žinoma, paėmė, o iš dokumentų susekė, kur yra daugiau pinigų. Sudėtus Turkijos bankuose pinigus išgavo, bet su sudėtais svetur nėjo lengvai. Susekė vienok kad numestasis nuo sosto sultanas Berlyno viešpatystės banke turi sudėjęs 3 milijonus doliarių. Prikalbinėjimais ir gazdinimais prikalbėjo Abdul Hamidą tuos pinigus atiduoti Turkijos iždui. Tas sutiko ir davė Turkijos randui raštą leidžantį iš Berlyno banko pinigus paimti. Berlyno bankas vienok atsisakė išduoti pinigus, nes prie reikalavimo nebuvo pridėtas sultano pečėtis, kaip su banko buvo sukalbėta. Turkijos randas kreipėsi su reikalavimu Vokietijos augštesnin teisman, bet ir teismas Turkijos rando reikalavimą atmetė. Teismas pripažino, jog numestasis nuo sosto sultanas yra kaipi nelaisvis, todėl ir išdavimas pinigų gal buti paduotas ne iš gero noro, jis tą daryti gali iš prievartos. Ką dabar darys Turkijos randas, dar nežinia. Bet reikia pripažinti, kad atmetimas reikalavimo Vokietijos teismo motyvuotas gana teisingai.

VAKARINĖ EUROPA.

Pirmą gegužio dieną Vakarinėj Europoj darbininkai apvaikščiojo savo 1 gegužio šventę. Šimet ji veik visur atsibuvo ramiai, riaušių mažai buvo. Italijoj, kur Ryme, Balognoj ir Milane streikuoja murininkai, bijojo riaušių, todėl kariumenė buvo prirengta riaušes stabdyti, bet susirėmimų su policija nebuvo. Buvo susirinkimai soduose, bet smarkus lytus išvaikė minias; žmones turėjo pastogės jieškoti, o po stogu riaušes kelti neparanku.

Berlyne, nors Vokietijoj dar nevisur budavonių darbininkai susitaikė su kontraktoriais, pirma gegužio perėjo ramiai. Kitur riaušių teipgi nebuvo.

Šveicarijoj darbininkų parodos buvo visuose didesniuose miestuose, bet susirėmimų su policija nebuvo niekur, išėmus Genevos. Genevoj užgimė muštynės terp anarchistų ir policijos. Iš abiejų pusių buvo sužeisti, suareštuota trįs kelę riaušes anarchistai.

Londone, Hyde Parke susirinko 20000 darbininkų. Buvo laikomos prakalbos. Dalyvavo socijalistiškos draugijos. Svarbiausiu kalbėtoju buvo socijalistų atstovas, parlamento pasiuntinys iš Manchester. Viskas ir čia atsibuvo ramiai. Ramiai savo šventę darbininkai apvaikščiojo ir Belgijoj.

Nebuvo svarbesnių minių susirėmimų su policija nei Prancuzijoj, nors Paryžiuj laukė riaušių ir kariumenė kazernėse buvo prirengta, bet jos nereikėjo šaukti. Ministerių pirmininkas, pabugęs riaušių, ne leido darbininkų organizacijoms demonstruoti ant gatvių.

ROOSEVELTO KELIONĖS.

Buvęs Amerikos prezidentas Roosevelt iš Prancuzijos iškeliavo Belgijon, toliau buvo Holandijoj, kur ne tik valdžios, bet ir gyventojai labai širdingai jį priėmė. Ir viename ir kitame krašte jis atlankė valdonus, buvo jų svečiu. Iš Holandijos sostapilio gelžkeliu nukeliavo į Vokietijos uostą Kiel, o paskui į Danijos sostapilį Kopenhagą. Ir čia, kaip ir kituose Europos kraštuose Rooseveltą priėmė kaipi kokį nemažo krašto valdoną, matyt Europoj mano, kad jis gali dar tapti ciecoriu Amerikoj. Ar ištikro Roosevelt mano dar monarchu tapti, tą tik jis pats ir jo draugai žino, laikraščių skelbimams ne visuomet galima tikėti.

Laikraštis "Washington Post" užtikrina, jog Roosevelt ant toliaus mano visai nuo politikos pasitraukti; jis buk su visu užganėdintas iš Tafto ir jam kelio nenori užstoti. Ar ištikro Roosevelt mano gyventi kaipo paprastas ukėsas, apie tai teip Amerikoj, kaip ir Europoj daugelis abejoja.

VIDURINĖ AMERIKA.

Nicaraguos revoliucijonierių vadovas Estrada pranešė [illegible] ikos santaikos teismui, jog jis geidžia 8 dienoms pertraukimo karo, kol teismas neužbaigs savo bandymo sutaikyti. Estrada sako, jog galutinam sutaikymui jis nepriims kitų, apart Jungtinių Valstijų rando tarpininkystės. Tas neįstabu, nes daugelis mano, jog Estrada yra vien Jungtinių Valstijų įnagiu ir buk jis, prikalbėtas amerikoniškų agentų, ir revoliuciją sukėlė.

Pabėgėliai iš revoliucijonierių kariumenės į Managuą atgabeno žinią, buk prezidento Madriz kariumenė užpuolė ant revoliucijonierių valdomo miesto Bluefield. Revoliucijonieriai pasitraukė visai iš Rama ir traukia visas savo pajiegas ginti Bluefieldą. Kaip vienok pasibaigė mušiai prie Bluefieldo, apie tai žinių dar nėra.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Užsienio lietuviški spauzdiniai (laikraščiai, knygos) ligšol ėjo per vyriausįjį užsienių spauzdinių cenzuros komitetą Peterburge ir Varšavoje. Dabar gi jau pradėjo eiti per Vilniaus cenzurą. Yra jau ir pasekmės: kaikurių laikraščių iškerpa nepatinkamas vietas, arba ir visai konfiskuoja.

Knygų lietuvių kalba 1909 m. Rusijos valstijoj išleista, sulyg vyriausybės žinių 155 (437712 egz. už 99866 rub. 20 kap.): 125 tikybinio turinio, 7 rankvedžiai, likusios kitokios. Taigi tikybinių knygų išėjo 80,7% visų išleidimų. Sulyg M. Brenšteino apskaitymo (žiur. jo kn. *Druki Litewskie*, 1906 m.) nuo 1545 iki 1864 m., t. y. per 320 met. buvo išleista viso labo lietuvių knygų 633, iš jų 80% tikybinio turinio; užtat nuo 1864 iki 1904 met. (uždraudimo spaudos gadynė) tikybinių knygų išleista tik 37% viso skaičiaus.

Jeigu tai ne klaida, tai toksai augštas tikybinių knygų procentas 1909 m. verste verčia pagalvoti, kurlink mes krypstame. Argi ištikrųjų vėl mes grįžtume į aną maldaknygių, kantičkų ir žyvatų šventųjų gadynę?

Tam pačiame šaltinyje (Rieč No. 38), iš kurio semiame šias žinias, randame pereitų metų statistiką ir kitų tautų knygų. Išeina, kad tikibinių knygų tais metais išleista rusų kalba 11,5% visų knygų skaičiaus, lenkų — 11,3%, latvių — 8%, žydų-gi — 35%. Taigi pagal tikibinių knygų procentą 1909 m. lietuviams priguli pirmutinė vieta tarp visų 45 Rusijos tautų.

Pagal skaičių-gi išleistų knygų lietuviai stovi ant 9tos vietos. Už lietuvius daugiau išleido knygų, neskaitant: rusų, lenkų, vokiečių, dar latviai (626), žydai (601), totoriai (383, estai (355), armėnai (190).

("Lietuvos Žinios").

"Šaltinis" No. 12 š. m. už įžangiamąjį "Žemės reikalai Lietuvoje" cenzuros komiteto konfiskuotas, o redaktorius kun. Vailokaitis patrauktas teisman.

("Lietuvos Žinios").

IŠ MALĖTŲ, VILNIAUS PAV.

Džiaugėmės, kad nors privatiškai buvo leista išguldinėti lietuvių kalbą valsčiaus mokykloje, bet dabar ir tas jau užginta. Reikėtų malėtiškims pasirupinti gauti mokytoją lietuvį, nes dabar esąs rusas, nors geras žmogus, bet nieko lietuviškai nesupranta, ir vaikai nedaug teturi naudos iš mokyklos. *Kalnietė.*

("V-tis").

IŠ VIEVIO, TRAKŲ PAV.

Netoli Vievio, rodos, Kazokiškės parap. net trise susidėjusios moterelės nužudė tik gimusį kudykį gyvanašlės, vyrui iš Amerikos grįžtant. O pačte guli 300 rub. siunčiamų žmonai.... Pasidžiaugs, pargrįžęs!....

("V-tis").

IŠ ZABLOTIŠKIO, ŠVENČIONIŲ PAVIETO.

Pereitais metais buvo čia toksai atsitikimas. Zablotiškyje yra seniunijos grudų magazinas. Susirinko visos seniunijos ukininkai, kuriems šitas magazinas pridera. Atvyko taip-pat susirinkiman ir vaitas su raštininku, kurie pasiulė susirinkusiems parduoti magaziną ir gautuosius už tai pinigus įnešti valsčiaus kason kaipo valsčiaus rinkliavą už pusmetį; bet kai-kurie ukininkai pasipriešino ir, ėmę barties su jais: musų, sako, tėvai šitą magaziną statė, tai mes nors išsigersime už šituos pinigus. Vaitas ir raštininkas pasikvietė antstolį, kurs suėmė du ukininku, pasipriešinusiųjų vadu, ir pasodino juos kalėjiman, bet uždėjus kauciją, jie liko paliuosuoti. Eina tardymas. Kuo visa tai pasibaigs — nėra žinios. *Garnys.*

("V-tis").

IŠ BUTRIMONIŲ, TRAKŲ P.

Valsčiaus "ponų": viršaičio, teisėjų ir kitų rinkimai esti pas mus už pinigus: kas nori likti kokiuonors valsčiaus "ponu", turi duoti rinkikams kyšį, o kas daugiau duoda, tas ir lieka išrinktas. Nežiurima, koks renkamasai žmogus, by tik kyšį gerą duoda ir renkama jis. Taip atsitiko ir šiais metais viršaitį renkant. Na, o už kyšius išrinktieji "ponai" žinoma, atlupa paskiau iš tų pačių rinkikų išleistuosius kyšiams pinigus keleriopai.

Žmonės dar tamsus. Užtat girtuokliavimas labai išsiplatinęs. Kiekvieną šventadienį ir antradienį galima matyti visai girtus žmones, slankiojančius žydų pakampėmis. Pereitą vasarą, važiuodamas iš Pijošiunų, sargybinis peršovė vežėją dėlto tik, kad jis buvo girtas.

Daugelis keliauja Amerikon, o parsinešę iš ten uždirbtų pinigų, skolija vienam žydui už visai mažą procentą. Prisirinkęs tokiuo budu pinigų, nusipirko žydas prie-pat bažnyčios gr. Tiškevičiaus pliacių ir dar 45 dešimtines puikios žemės. Pirko, žinoma, ne savo, bet musų brolio kataliko vardu. Argi jau patįe musų broliai negalėjo tos žemės nusipirkti!

Butrimonių parapijonai.

("V-tis").

IŠ SKAPIŠKIO, EŽERĖNŲ P.

Musų miestelyje yra net penkios lietuvių sankrovėlės. Tik vienas, p. Griciunas parsisiųzdina laikraščių ir pardavinėja.

Mokyklą nedidelė, vos sutelpa 60 mokinių. Pirmiau, kaip buvo čia rusas mokytojas, tai vietos mokykloje užtekdavo, bet dabar prie mokytojo-lietuvio vietos mokykloje truksta ir dar daug vaikų visai be mokyklos lieka. Dar moko pas save urėdninko duktė ir, nors ima nuo mokinio už mėnesį po du rub. ir daugiau, bet ir jai mokinių netruksta. Ar-gi nevertėtų skapiškiečiams pasididinti mokyklą, vieton to, ką dabar liekate be mokslo arba turite brangiai už jį mokėti. *Kukutis L.*

("L. U.").

IŠ ABELIŲ, UKMERGĖS PAV.

1908 metais rinktiniai pareikalavo iš žemiečių viršininko, kad prie Abelių sodžiaus butų įsteigta mokykla. Žmonės iš savo pusės žadėjo mokyklai vieną geros žemės dešimtinę ir šimtą rublių pinigais. Viršininkas prižadėjo tuo reikalu pasirupinti. Bet iki šiai dienai jokio atsakymo negauta. Nebežinome nei kas daryti. *J. K.*

("L. U.").

IŠ GRUZDŽIŲ, KAUNO GUB.

Ištiko gaisras iš 13 į 14 d. kovo. Sudegė visokio turto apie 40 tukstančių rub. Liko be pastogės apie 300 žmonių, krikščionių ir žydų kuone per pusę. Komitetas renka aukas padegėliams.

("V-tis").

IŠ RAGUVOS, UKMERGĖS PAVIETO.

Šimet daug žmonių išvažiavo Amerikon. Važiuoja ne tik jauni vyrukai, bet ir mergaitės; važiuoja taip-pat ir kai kurie vedę žmonės, palikę ukį ir žmoną su vienu ar keletu vaikų. Bėga jie Amerikon turtų jieškoti, o užmiršta, kad čia, tėvynėje nemažiaus palieka turtų, kurie tik per jų neišmanymą niekais pavirsta. Bėgdami Amerikon, ukininkai išduoda savo žemę, o sugrįžę randa ją apleistą, nualytą. Kaikurie, palikę, išvažiuodami Amerikon, savo žmonas su vaikais, atranda, sugrįžę, savo lizdelį pasididinusį vienu ar daugiau "paukštelių".

Sugrįžę iš Amerikos bevėik visi nebenori užsiimti ukininkavimu, o griebiasi prekybos, kas labai pagirtina; tik blogai daro tie, ką steigia "traktierius" ir aludes, nes tokios įstaigos labai musų žmonėms kenksmingos. Geriau padarytų, kad užsiimtų tuo, iš ko ir patįs galėtų išgyventi ir kitiems butų naudingi. *Juodanugaris.*

("V-tis").

IŠ NAUMIESČIO.

"Šviesos" skyriaus likvidacijos susirinkimas buvo balandžio 3 (kovo 21) d. š. m. Pribuvo 9 nariai (iš 14 narių). Skyrius įsteigtas buvo gruodžio 8 d. 1907 m. ir valdžios uždarytas tapo spalių mėnesyj 1908 m., taigi išviso gyvavo 11 mėnesių; narių turėjo 64 (vyrų 48 ir moterų 16). Išviso buvo padaryta du visuotinį susirinkimai ir 11 valdybos posėdžių. Iš skyriaus darbų pažymėtina: suruošta vienas vakaras-spektaklis, kuris davė grynno pelno 49 rub. 84 k.: įkurtas knygynas su skaitykla, į kurį buvo išrašyta visi lietuvių laikraščiai ir vienas rusiškas dienraštis ir 104 tomai lietuviškų knygų. *Į kasa skyriaus įplaukė*: 1) narių mokesčių 61 rub. 90 kap., 2) aukų 113 rub. 34 kap., 3) pelnas nuo surengto vakaro 49 rub. 84 kap., 4) už skaitymą knygų 80 kap. *Išviso 225 rub. 88 kap.*

Išleistą: 1) už nusamdymą buto knygynui skaityklai 70 rub., 2) už išrašytas knygas 33 rub. 8 kap., 3) už aptaisymą knygų 25 rub. 25 kap., 4) už laikraščius 18 rub., 5) už rakandus 30 rub. 36 kap., 6) pašelpa Centr. Komitetui 6 rub., 7) kelionei atstovui ant visuotino skyrių atstovų susirinkimo 5 rub., 8) smulkios išlaidos 13 rub. 22 k. *Išviso išleista 200 rub. 91 kap.*

Dabartinis skyriaus turtas: 1) grynais pinigais kasoje 24 rub. 97 kap., 2) skaityklos rakandai vertės 30 rub. 30 kap., 3) knygos (aptaisytos) vertės 58 rub. 33 k. *Išviso 113 rub. 66 kap.*

Čia reikia pažymėti, jogei knygos ir rakandai nurodyta, kaip buvo užmokėta perkant, parduodant gi nuo rakandų reikės nuleist maždaug ⅓ dalis, nuo knygų gi apie pusė kainos.

Susirinkimui išklausius tos atskaitos, pirmininkas pakėlė šiuos klausimus: 1) Ar knygyną paaukauti kokiai nors apšvietimo draugijai, ar parduoti ir 2) Kokioms apšvietimo įstaigoms paaukaut visas skyriaus turtas. Dėl pirmo klausimo kilo ginčai: vieni sakė, kad knygas paaukaut vietiniam "Žiburio" skyriui, kiti-gi Darbininkų Savitarpinės pašelpos Draugijos vietiniam skyriui; treti — parduot ir pinigus paaukaut kokiai nors apšvietimo Draugijai. Galų gale nutarta viskas parduoti ir visas turtas ir pinigai paaukauti "Žiburėliui" ir Vilniaus lietuvių dvikliasei mokyklai po lygiai.

Dėlei apkainavimo ir išpardavimo knygų ir kito skyriaus turto išrinkta komisija iš trijų žmonių A. Kutaičio, K. Skirgailos ir V. Leveckio, kuriems ir pavesta galutinai užbaigti visi likvidacijos reikalai ir po tam apie atliktą darbą pranešti per lietuvių laikraščius.

Pirmininkui patarus, išrinkta kontrolės komisija: J. Sabaitis ir J. Lukšys, kurie prižiurės likvidacijos komisijos darbus.

Susirinkimo pirmininkas
K. Skirgaila,
Sekretorius *A. Kutaitis.*

Policija pradėjo šnipinėti apie kokį tai daktarą, gyvenantį Amerikoje (pavardė tikrai nežinoma), kurio buk turinti sugriebus laišką, rašyta J. Vilkajčiui. Amerikos lietuviams vertėtų but atsargiais su laiškais, nes gali pakliudyt ar pražudyt nekaltų žmonių.

Patyręs.

("L. U.").

IŠ SINTAUTŲ, NAUMIESČIO PAVIETO.

Pernai nuo Šakių į Sintautus buvo vedamas pliantas. Sale plianto per tai daug javų nuvažinėta. Podriadčikas nuostolių atlyginti nenorėjo. Kai-kurie valstiečiai padavė skundą gubernatoriui. Taigi šių metų kovo 14 d. patraukė komisija visus nuskriaustuosius, pribuvo ir podriadčikas, pašaukta trįs taksuotojai, kurie turėjo taksuoti po prisiega. Žydas nusiminė, bet pinigus žadėjo užmokėti tik už 10 metų. *S. G.*

("Šaltinis").

IŠ MINTAUJOS.

Rusų apsviečiamoji draugija Kurše neseniai laikė Mintaujoje visuotinąjį savo susirinkimą. Draugija turinti 250 narių. Draugija šelpianti 100 rusiukų, lankančių mokyklas — lygiai senatikių, kaip ir stačiatikių. Nutarta steigti kuodaugiausiai savajiegių skyrių ir tokiuo budu skleisti draugijos veiklumą kuoplačiausiai. Draugijos valdyboje veikia augšti valdininkai, kaip antai: Mintaujos sod. banko skyriaus viršininkas Bordonos, kurs pirmininkauja, ir kiti.

Naktį policija Mintaujoje ir apylinkėje padarė 18 kratų. Visi miesto priestoliai su užveizdais ir 40 policistų, slaptoji policija ir urėdninkai, vedami apskričio policijos, darbavosi nuo 1 val. ligi 7 ryto. Suimta 12 ypatų.

Katalikų gatvėje užeita greitoji spaustuvė, keliolika tukstančių revoliucijonieriškų raštų ir laikraščių ir daug ginklų.

Tarp konfiskuotų uždraustų daiktų esą daug egzemplioriu ir latvių revoliucijonistų laikraščio "Zihna" (Kova).

— Susekta mieste slaptas paleistuvystės urvas, kur susieidavę gimnazistai su gimnazistėmis.

("R. Garsas").

27 d. kovo buvo padaryta daug kratų. Kratas darė vietinė žandarmerija ir pagelbon iš pavietų sušaukta policija. Daug suimtų. Pas kaikuriuos rasta atsišaukinų, taip-gi ir latviškos literatūros. Tą pačią naktį "slaptoji policija" buvo suėmusi kaikuriuos gimnazijos mokinius VI ir VII kl. ir šiaip žmonių, kurie grįžo iš svečių, buk dėlto kad tame bute, kur jie buvo, esti susirinkimai slaptosios meilės sąjungos. Ištardę ir nieko nepešę paledo, tik direktoriui pranešė. Ar ne Puriškevičiaus donosai ant jaunuomenės jau mus policijai atsirugsta? *Mokinys.*

("Lietuvos Žinios").

IŠ RYGOS.

Slaptas latvių socijal-demokratų laikraštis "Socijaldemekratijas Westnesis" guodžias, jog paskujais laikais tarp socijaldemokratų privisę labai daug išlavėjų ir juodašimčių.

Dėl bedarbės vienas vargdienis 36 metų ana dieną pasikorė, kitas šoko į Dauguvą, bet liko išgriebtas.

Caras atvažiuosiąs šią vasarą Ryon ir pribusiąs prie atidengimo Petrui Didžiamjam paminklo.

Didis latvių chorų koncertas buvo Rygoj, kovo 28 d. Amatininkų Draugijos salėje. Dalyvavo 4 maišyti chorai. Keletą dainų dainavo visi keturi chorai drauge — išviso kokia pora šimtų ypatų. Padainavo apie 20 dainu. Beveik visos dainos—tautos dainos, labai gražiai suharmonizuotos ir puikia išpildytos, didžiai gražiai skambėjo didžioje salėje. Klausant

dailiai apdirbtas liaudies dainas, skverbėsi galvon mintis: kodėl tai musų kompozitoriai taip yra apleidę puikias musų liaudies dainas? Ar jie jų nesupranta? Ar jie jas niekina? Vyručiai, imkime pavyzdį iš latvių....

Rygos apskričio sodiečių reikalų komisorius ieškąs rusų norinčių samdyti valdžiai priderančius dvarus Baltijos krašte.

("R. Garsas").

IŠ NICOS, KURSO GUB.

Kovo 14 d. naktį plėšikai užpuolė keleivį, važiuojantį iš Palangos į Liepojų. Ant rytojaus buvo atėję gaudyti plėšikų, bet tą dieną nesurado. Apsinakvojo jie Lucės karčiamoje miške. Naktį, kaip visi sumigo, atėjo tie plėšikai ir apvogė tą karčiamą, kurioje policija nakvojo.

Bet kovo 17 d. policijai pasisekė suimti tuos plėšikus. Pasirodė, kad visi esą vietiniai gyventojai-latviai, su jų vadu Čiaure.

Dar čia turiu priminti, kad Nicos gyventojai visada sakydavo, jog užpuolimus darą vis "leišiai" (lietuviai). Dabar, turbut, jau taip nebesakys.... *Maž. Dveigys.*

("Saltinis").

IŠ MARIJAMPOLĖS.

(*Nuo musų korespondento*).

Po audros dienų, Marijampolės gyvenimas apmirė. Jokio žymesnio bei pažangesnio darbavimosi nematyti. Vietinė klierikalinė inteligentija, neturėdama po šonu nemalonios viešnios "Šviesos" pradėjo saldžiai miegoti. Pirmeiviai, jei dar yra kokis užsilikęs, laukdami giedresnių dienų, ir-gi nieko neveikia. Tarpe vietinės mokslą einančios jaunuomenės jokio solidariškumo bei bruzdėjimo nematyti. Tiesa, dar pasirodžius "Aušrinė" lyg kad upą jų sukėlė, jau šen-ten išgirsti besitariant apie įsteigimą kuopelės, kas labai yra pageidaujama.

Čia yra filija "Žiburio", kuri turi pradinę mokyklą ir mergaičių progimnaziją, kurią manoma perdirbti į gimnaziją. Pastaroje mokslas pastatytas vidutiniškai. Beto — yra čia skyrius "Blaivybės", kuris savo siekį sugebėjo pasiekti tik tarpė negeriančiųjų, o kas mirko skistimėlyje, teip ir bemirksta. Dar yra skyriai kokių tai šv. "Ražančių, bei moterų katalikių", kurios savo veiklumu suvis viešai nepasirodo.

Iš visų draugijų tai gal bus veikliausia "Marijampolės Ukininkų Draugovė", prie kurios priguli keletas darbščių mokslo vyrų.

Ši draugija mano vasaros metu surengti ukininkų parodą. Ant kurios jau padarė pasikėsinimą Lietuvos kunigija; mat pavydi, kad visa garbė liks svietiškajai inteligentijai, o ne jiems. Bet visą darbą suardyti, turbut, jiems nepavyks, ačiu uoliam darbštumui tos draugijos narių.

Nors vakarai rengiami gana retai, bet scena žymiai nupuolė uždarius "Šviesą". Kame to priežastis, sunku įspėti ,nes scenos mylėtojų, bei artistiškų pajiegų tarpe vietinės jaunuomenės but užtektinai. Gal viską kliudo dar visur įsikerėjas indeferentizmas

Sūlpnutis-Svyruolis.

A. BULOTOS KALBA APIE ŽMONIŲ ŠVIETIMO MINISTERIJĄ.

Trečią kartą prisieina svarstyti žmonių švietimo ministerijos veikimą, trečią kartą prisieina kartoti tai, kas jau pirmiau buvo nurodyta. Labiau žinomų faktų aš neminėsiu, nurodysiu tik kai-kuriuos iš jų. Pirmučiausia, žmonių švietimo ministerijos veikime reikia pabrėžti dvi viena į kitą nepanaši ir viena kitai prieštaraujanti to veikimo pusi: viena graži ir blizganti — tai paviršutinė pusė, skiriamoji Valstijos Tarybai, Dumai ir visuomenei: čia rasi daugybę trukšmingų įstatymų sumanymų: apie visuotino mokinimo įvedimą, apie liaudies mokyklas, apie augštesniąsias mokyklas, apie dvimetinius pedagogiškus kursus ir tt. Taip-pat vien pasirodymui įnešama įstatymo sumanymai apie padidinimą skiriamų žmonių apšvietimui lėšų. Prie blizgančios lygiai pusės reikia priskatyt ir tuos nuo šitos štai tribunos pasakytus ministerio užtikrinimus, jog jis rupinasi žmonių apšvietimo pakėlimu, [illegible]engiasi tą apšviestimą platinti, [illegible] jis liudi, kad Rusijos liaudis taip tamsi, ta liaudis, kuri carc[illegible] valia yra pašaukta atstovauti Valstybės Dumoje savo šalies reikalus. Bet yra ir kita pusė, paprasta ministerijos veikimo pusė, kurios nuo šitos tribunos ir apskritai viešai neskelbiama. Tą pusę galima rasti visokiuose ministerijos paliepimuose (cirkuliaruose), ant kurių podraug yra parašyta "sekretno" (slapta).

Rodos, žmonių švietimas nėra jau taip uždraustas, taip revoliucijinis darbas, ypač jeigu juo užsiima gerbiamasai ministeris Švarcas ir jo sądraugai, kad jis reikėtų slėpti ir dėti antrašas "slapta". Tame ir dalykas, kad tas trumputis žodis "slapta" parodo tikrąjį ministerijos veikimą; pasirodo, jog toji blizgančioji pusė ministerijos veikime tai tik fygos medžio lapas, kuriuo ministerija stengiasi pridengti savo biaurų ir puvantį nuogumą. Žmonių švietimo ministeriją ir pagal savo veikimo ir pagal tų žmonių, kurie joje dirba, tai tokia ministerija, kokios visai neturėtų buti ir kokios, žinoma, niekur kitur, kaip tik Rusijoj, nėra. Man atėjo į galvą viena opera — šaržas — "Vampuka" vadinama. Joje išėdama visos operos ydos, — žodžiu, nurodoma kas neturėtų buti operoje. Dabartinė žmonių švietimo ministerija irgi parodo, kokia ji neturėtų buti — tai ta-pat "Vampuka".

Svarbiausias tos ministerijos veikimas-tas, kad ji išrodo einanti pirmyn, rupinantis žmonių apšvietimu, vis šaukianti mus: bėgkim, skubėkim, skubėkim, bėgkim, greičiau, greičiau — tuotarpu vis tebestovi ant vietos.

Dabar aš apsistosiu ant to, kaip ir kiek tos ministerijos veikiama žemesniojo ir vidurinio mokslo srityse.

Imkime žemesniąsias mokyklas. Kad įvesti Rusijoj visutiną mokinimą, reikia 250000 mokyklų. Tuotarpu dabar jų yra tik 46000. Nežiurint į tai, kad 1908 ir 1909 m. buvo paskirta 13 milijonų rublių naujų liaudies mokyklų atidengimui, žmonių švietimo ministerija suvartojo vos pusę visų tų pinigų. Taigi matot — pasirodymui reikalaujama pinigų, o ištikrųjų jais nesinaudojama. Pinigų suvartojimas parodo aiškiai, kaip pas mus besirupinama liaudies apšvietimu. Turiu dar pabrėžti, kad žemietijos ir šiaip kitos įstaigos pašė iš ministerijos pašelpos naujų mokyklų atidengimui. Pašelpos prašyta apie 15 milijonų rublių. Bet dažniausia ministerija arba visai neduoda, arba jeigu ir duodavo, tai ne visos tos įstaigos galėjo paskirtus pinigus, kaip reikiant, suvartoti, nes neturėjo reikalingų tam tikrų žinių: ministerija negalėjo, ar nenorėjo suteikti žinių, kur ir kaip paskirti pinigai reikia išleisti.

Pereisiu prie to, kiek yra pas mus liaudies mokyklų, mokytojų ir koks jų padėjimas. Norint įvesti visuotinąjį mokinimą per 10 metų, prireiktų apie 150000 naujų liaudies mokytojų. Taigi kasmetai turėtų baigti mokslą apie 15000 mokytojų. Jeigu gi dar pridėsime prie to skaičiaus tuos, kurie turėtų užimti mirusiųjų arba metusiųjų mokytojų vietas, tai kasmetai išmokytojų seminarijų turėtų išeiti apie 20000 mokytojų, jei dar nedaugiau. Tuo tarpu šiais metais ministerija nori atidengti tik 6 mokytojų seminarijas, kurios kasmetai galės prirengti vos 250 naujų mokytojų. Laimė dar, kad žmonių švietimo ministeriui Švarcui atėjo pagelbon karo ministeris. Jis patarė skirti mokytojais "praporščikus" (praporščik zapasa) ir visus tuos, kurie iš savo liuoso noro užsilikę kariumenėje patarnavo 10—15 metų. Į praporščikus, kaip žinoma, išeina ir unter-oficieriai ir feldfebeliai už gerą ir pavyzdingą tarnystą—kvotimas, tiesa, reikia laikyti, bet visai menkas. Bet ministerija paabejojo, kad ,geri kareiviai butų podraug ir gerais mokytojais ir kad jie mokėtų prigulinčiai mokyti ir apsieiti su mažučiais vaikais. Todėl ji patarė prieš tai, kaip tokius praporščikus skirti mokytojais, siųsti juos 6 mėnesiams pas tam tikrą liaudies mokyklų vyriausybę to amato pasimokinti. Tokiu budu žmonių švietimo ministerį išvadavo karo ministeris: žmones ir švies praporščikai.

Toliau, mokytojai yra suvaržyti iš visų pusių. Rusijoj yra 100 pašelpos draugijų — jų nariai daugiausiai liaudies mokytojai. Tarytum visai nepavojingos draugijos. Bet štai, kada jie panorėjo suvažiuoti, kad pasikalbėti apie savo bėdas-nelaimes, kad aptarti padėjimą tų mokytojų, kurie kenčia šaltį, gyvendami dažnai nekurianamose sodžiaus grįčiose, tai pusantrų metų jiems prisėjo mindžioti visokių departamentų ir ministerijų slenksčius ir, turbut, ačiui taip uoliai p. Švarco jų reikalais rupinimuisi ir iki šiai dienai negavo dar leidimo susirinkti.

Tą-pat reikia pasakyti ir apie liaudies mokytojų stengimąsi švietis, lavinties. Štai pavyzdys: Maskvoj gr. Bobrinskienė sumanė suruošti liaudies mokytojų atsilankymą (ekskursiją) į užsienį. Norinčių atsirado 345 žmonės. Bet štai už 2 ar 3 dienų prieš pat jų išvažiavimą musų rupestingoji žmonių švietimo ministerija, turbut, drauge su vidaus reikalų ministerija, išrado, kad liaudies mokytojams negalima lankytis pasaulio sostapilėse, Paryžiuj ir Londone. Prisiėjo visą kelionės plianą mainyti. Tai, mat, kaip rupinasi mokytojų apšvietimo pakėlimu. Dar pavyzdys: 1909 m. Peterburge buvo įtaisyti mokytojams vasariniai kursai. Atsirado žmonės, kurie sutiko pasidalinti savo mokslu ir žinoma su liaudies mokytojais. Žmonių švietimo ministerija ilgai nedavė leidimo ir sutiko tik paskutiniomis dienomis. Kursų įrengėjai nespėjo visiems pranešti ir per tai turėjo nuostolį. Čia ne piniguose dalykas, bet tame, jog mokytojai norėjo įgyti daugiau žinių, kad jomis pasidalinti paskui su liaudimi, bet ačiu vyriausybei tai negalėjo padaryti. Taip tai pasielgė vyriausybė Peterburge; visai kitaip elgiamąsi kituose miestuose: Ufoj, Vladikaukaze, Novočerkaske—ten kursų taisyti stačiai neleidžia, mat ten nėra ko bijoties, ten galima numesti fygos medžio lapelio priedangą ir pasirodyti atvirai. Dalykai virto taip, kad per miesto mokytojų suvažiavimą, mokytojai kuone vienbalsiai nutarė atsikratyti žmonių švietimo ministerijos globos ir pereiti žemietijų ir miestų valdybų žinion, nes gerai žinojo, kad su visuomenės organizacijomis jie greičiau susitars, negu su žmonių švietimo ministerija, kuri buk tai rupinasi liaudies apšvietimu.

Ką gi mes galime tarti liaudies mokytojams? Jų padėjimas sunkus; išskyrus tuos, kurie prijaučia rusų sąjungai, visi jie išsijuosę dirbą laudies apšvietimo eilėse, jie apšviės ir paliuosuos liaudį nuo slėgiančios ją dabar vergijos. Mes galime jiems viena tik pasakyti: "kantrybės! Liaudis jusų neužmirš. Ateis laikas — jusų darbas bus šimteriopai apmokėtas, jus busite ir medegiškai ir doriškai pilnai aprupinti. Mes tikimės, kad tie laikai nepertoli.

("Lietuvos Žinios").

MUSŲ REIKALAI.

Skverbte skverbiasi galvon sulyginimas musų dabartinės svietiškės ir kuniginės jaunosios inteligentijos. Rodos, abidvi iš to paties molio sutvertos, bet darbais kaip toli viena nuo kitos dabar skiriasi. Jaunieji kunigai ir klierkai kiek įmanydami stengiasi *dirbti*, žinoma, savo pakraipoj. Nebereikalo 1909 m. išėjo Didžiojoj Lietuvoj 125 knygos tikybinio turinio iš 155 viso lietuvių kalba knygų skaičiaus. O svietiškės jaunosios inteligentijos kur pereitų metų darbai? Argi toksai sulyginimas neturėtų priversti raudoniu užkaisti ne vieną jauną musų svietiškį inteligentą? Pasitikime, kad snudulio laikai praeis ir vėl mes pamatysime savo jaunuomenę naudingu visuomenės darbu užimtą. Reikalinga tuotarpu tolydžiu jaunuomenė žadinti prie tokio darbo, "reikalingas, anot "Aušrinės", kiekvienoj organizacijoj *sveikatos branduolys?*"

("Lietuvos Žinios").

KOKIAIS GINKLAIS KOVOJAMA SU SAVO PRIEŠAIS.

Apšviesti, prasilavinę žmonės, jeigu nori, kad ir kiti taip jau manytų, kaip jie mano, tai stengiasi savo priešus įtikinti, t. y., stengiasi kuoaiškiausiai prirodyt, kad jų teisybė, o ne kito. Jokių gązdinimų, jokių persekiojimų tokie žmonės nevartos, nes žino, kad žmogui proto į galvą kalte neįkalsi. Ir taip elgiasi visi, kurie tvirtai tiki į savo skelbiamo mokslo ar nuomonės tikrumą, nes žino, kad ar ankščiau ar vėliau teisybė turės paimti viršų, — teisybės nenumarinsi. Klaidingas gi mokslas vistiek turės pražuti.

Nesinori sakyti, kad musų klierikalai apskritai, o kunigai ypačiai netikėtų į savo skelbiamo mokslo, savo nuomonių tikrumą, o ir į savo priešininkų nuomonių ir jų mokslo neteisingumą. Bet žiurint ir klausant, kaip jie kovoja su savo priešininkais, nenoroms kįla mislis: ar patįs į tai, ką skelbia, tikrai tiki, arba esti taip menkai apsitrynę, taip mažai apsišvietę, jogei mano, kad galima verste priversti ką nors sau lygiai manyti. Štai šią savaitę tik į dvi dienas gavome net 9 laiškus, kur guodžiamasi ant kunigų persekiojimų už skaitymą nepatinkamų jiems raštų. Štai Lukšių ir Šakių kunigai apskelbė, jog negaus išrišimo visi tie, kurie skaitys "L. Ukininką", "L. Žinias" ir kt. panašius raštus. Lankeliškių vikaras irgi liepė per išpažintį butinai pasisakyt, kokius laikraščius skaito, o jau, girdi, kunigas, kaipo jusų sąžinės sudžia, nuspręs kaip tame dalyke apsiverst.... "Ščodrabavoj" (Kauno gub.) žmonėms jau taip įsipyko kunigų keikimai ant pirmeivių ir jų laikraščių, kad pradėjo jau beveik visai neklausyti pamokslų — tuoj po sumai ir išeina. Už tat klebonas išsimislijo užrakinti duris ir neišleisti nei vieno iki po pamokslui.... Griškabudyje (Suv. gub.), Gruzdžiuose (Kauno gub.) ir kt. žmonėms brukte brukama "Pirmeivių žiedai" ir tam panašus raštai. Kitur (Griškabudyje) pas karabelninkus nieko (net elementoriaus) negalima gauti (yra tik "Saltinis", "P. Žiedai" ir panašus). Kretingoje (Kauno gub.) visokiais budais atkalbinėjama žmonės nuo lankymo knygyno, kuriame parduodama visokios knygos ir laikraščiai. Kiti kunigai kad negali piktumu, tai grąžumu prašo žmonų, kad tik neužsisakytų pirmeivių laikraščių, o vienas net nesidrovėjo parašyti į "L. Ukininko" redakciją nuo svetimo vardo laišką, prašydamas daugiau nebesiuntinėti.... Savo keliu, daugelis kunigų grobsto svetimus laikraščius ("L. Uk.", "L. Žin.") ir skaito, daugelį numerių neatiduoda.

Kaltina tokius raštus tie kunigai daugiausia už bedievystę. Kuomet kas atsako, kad nemato bedievystės, tai ima aiškinti, kad ten taip gudriai parašyta, jog prasti tamsųs žmonės negali atskirti, jiems gi, kunigams, visai tai aišku. Bet kad butų kur kunigai *prirodę* tų jų taip keikiamų raštų bedieviškumą, tai dar negirdėjome.

Prie viso to jei dar pridėti "Saltinio", "Vadovo", "Vienybės" ir "Vilties" burnojimus ir pačių dažnai išmislytas pasakas ir kt., tai ir bus silpnas paveikslėlis, kaip musų klierikalų kovojama su savo idėjos priešininkais.

Taip, bereikalo tik "Saltinis", "Vadovas" su kompanija neriasi iš kailio, kad prirodyti, jog jie esą "tikraisiais" pirmeiviais ir vienintelais mokslo skleidėjais. Lai bus ir taip, bet mes tokios pirmeivybės jiems nepavydime. Mes pirmeivybę tarp kit-ko suprantame ir tame, kad kovojame už tikėjimo liuosybę — tegul kiekvienas liuosai be prievartos išpažįsta savo tikėjimą, tegul nepersekioja kitatikių. Bet tokios pirmeivybės mes kaip tik ir nematome pas mus kunigėlius. Taigi lai vadinasi jie save pirmeiviais, bet tai bus jau kitoki pirmeiviai kaip viso svieto.

Ant galo turime priminti čionai Christaus žodžius: "Kokiais ginklais kovosite, nuo tokių ir žusite", t. y. kaip pilną mierą neteisybių pripildysite, tad nieks jums nebetikės ir... kas tada bus, pagalvokite.

("L. U.").

IŠ AMERIKOS.

SENIŲ PORA PABĖGO.

St. Louis, Mo. Pabėgo 75 metų bankierius Thomas H. Elliott su 68 metų mergina Adelina Ledbetter. Teip jauni jaunavedžiai, atbėgę iš Merfreesboro čia apsivedė. Abudu yra labai turtingi.

SUGAUTI PRIGAVĖJAI.

New York. Čia ir pietiniuose miestuose prigautą daug jubilerių, kaip kalba, prigavystės siekia 2 milijonų doliarių. Suimta devynios ypatos. Šitie gudruoliai, su pagelba suklastuotų dokumentų apie savo turtus išgaudavo kreditan deimantus nuo jubilierių. Bet juos gavę, arba prasišalindavo iš miesto, juos pardavę, arba pasigarsindavo bankrutais.

NUPUOLĖ AKMUO IŠ DANGAUS.

El. Paso, Tex. Netoli nuo čia, Mexiko pusėj, nukrito degantis akmuo iš dangaus, jis prisigriebęs žemės oran, smarkiai per arą lėkdamas, užsidegė ir sutirpo, pasidalino į dalis ir uždegė girią ir gaisras daug nuostolių pridirbo.

TEISMAS ATMETĖ FANATIKŲ REIKALAVIMUS.

Kalifornija norėjo atimti naturalizacijos teises: armėnams, syrijonams ir žydams paeinantiems iš Azijos, bet kongresas pripažino, kad jie gali tapti Amerikos ukėsais, kadangi išskyrimas azijatų lytisi tik mongolų.

SVIESTAS ATPIGO.

Elgin, Ill. Čianykštis sviesto trustas paskyrė 29c. už svarą sviesto kainas, taigi 3c. pigiau, negu buvo pereitą sanvaitę.

KAPŲ NAIKINTOJAI.

Tonawanda, N. Y. Dar nesugauti koki niekšai įsiveržė naktyj ant kapinių ir išplėšė vieną kapą. Pavogė karsto viršų ir graznas nuo numirėlių.

PRIGĖRĖ UNIVERSITETO PROFESORIUS.

Madison, Wis. Mudota ežere, 500 pėdų nuo krašto, prigėrė buvęs Illinois universiteto politiškos ekonomijos profesorius George M. Fisk.

DAUG ATEIVIŲ.

New York. Pereitą sanvaitę į šitą uostą atkako 25 garlaiviai iš Europos su ateiviais. Garlaiviai tie atgabeno 30000 ateivių.

SALDUMYNAI AMERIKOJ

Amerikonai mėgsta saldumynus. 1850 metuose jų Amerikoj suvalgė už 3 milijonus doliarių. 1905 m. saldumynams išleista jau $87-087253, o 1908 m. $101478000.

IŠNAIKINO MOSKITUS.

Moskitai tai vienas iš nemaloniausių Dievo sutvėrimų; negana kad kanda, bet dar platina visokias ligas. Todėl Amerikoj užsimanė juos naikinti ir bent klampynėse New Jersey, kur jų daugiausiai buvo, pasisekė tuos nemalonius sutvėrimus išnaikyti, kas dieną pilant kerosiną ten, kur buvo jų lizdai.

DVI OPEROS AMERIKOJ NEGALIMOS.

New York. Operos užlaikytojas Hamerstein atsisakė ant toliaus operas Amerikon traukti, kadangi Amerikos publika negali jų užlaikyti, nors antai Paryžiuj, arba Berlyne užsilaikio po trįs ir keturos operos trupos. Giesmininkai, keliaujanti Amerikon ne garbės joje ieško, bet pinigų, todėl ir didesnius reikalavimus stato. Ir kainos lankytojams čia per didelės. Mananhatan operoj Tetazini, o Metropolitan Caruso negalima Europoj girdėti už 25c. Čia gi reikia mokėti doliarį mažiausiai. Todėl abidvi operos šįmet turės nepriteklių. Amerika mat ne dailės kraštas, bet pinigų.

NEREIDŽIA KAUCIJOS.

Kansas City, Mo. Čia traukiasi byla D-ro Hyde, apkaltinto už nuvarymą su nuodų pagelba savo pačios tėvų ir giminių į aną pasaulį. Jis siulė kauciją 100000 dol. už palikimą jo laisvų, bet teisėjas Latshaw nepriėmė kaucijos.

NEGERO VALGIO VAISIAI.

San Jose, Cal. Piknike valstijos mokyklų mokinių nuo negero valgio apsinuodino 19 mergaičių mokinių. Daktarai vienok tikisi visas apsirgusias mergaites nuo mirties išgelbėti.

BEPROTIS.

New York. Įgavęs proto sumaišymą 19 metų Clarence Wood iš Ruthefordo, N. J., Kliubo ruime peršovė merginą Oną Kipp, policijos perdėtinį ir vieną policistą. Paskui paleido ir sau kulką į galvą ir atliko ant vietos.

GAISRAI.

Butte, Mont. Sudegė didelės medžių krautuvės Sand Pointe, prigulinčios Humberd Lumber Co. Sudegė 60 milijonų kobiškų pėdų medžių. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant pusės milijono doliarių.

Oakland, Cal. Chiniečių apgyventoj miesto dalyj siautė gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 150-000 dol.

New Orleans, La. Čianykščiame uoste ant garlaivio "El Alba" atsitiko expliozija, kurios penki įgulos jurininkai tapo užmušti.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ *Kansas City, Mo.* Gelžkelių traukinių mašinistai 5 per valstiją bėgančių gelžkelių reikalauja didesnių algų, kitaip žada streikuoti. Jie reikalauja 3c. daugiau už darbo valandą.

¶ *Philadelphia, Pa.* Streikas gatvinių karų kompanijos tarnų jiems atsiėjo $412000. Jiems pritariančios darbininkų organizacijos nustojo algoms $2000000. Karų kompanija nustojo $1400000 pelno, o darbdaviai pritarėjų streikams 1 milijoną doliarių žudė. Visoki miesto užsiėmimai nužudė 8 milijonus doliarių.

¶ *New York.* Erie gelžkelis susitaikė algų reikaluose su kurėjais. Algos kurėjų bus pakeltos ant 3,2%.

¶ *Chicago, Ill.* Čianykščiai budavonių darbininkai nutarė streikuoti, jeigu kontraktoriai neišpildys jų reikalavimų.

¶ *Shamokin, Pa.* 10000 angliakasių Nortumberland ir Columbia paviečiuose atsirado be darbo, kadangi nuo smarkių lytų užtvino kasyklos.

¶ *Princeton, Ind.* Varstotuose Southern Railroad Co. ant 3½c. už valandą pakeltos darbininkų algos.

¶ *Pittsburg, Pa.* Šito distrikto kalnakasių tarybose su kasyklų savininkais pasisekė susitaikyti. Streikas traukėsi vieną mėnesį, bet darbininkai sutiko dabar grįžti darban.

¶ Pereitą sanvaitę Jungtiniuose Valsčiuose buvo 187 nusibankrutinimai.

¶ *Cleveland, O.* Tarnaujanti Columbus Street Car Co. nutarė streikuoti, kadangi kompanija atsisakė priimti atgal kelis pirma tarnavusius.

¶ *Cincinnate, O.* Čianykščiai dailidės nutarė streikuoti. Jie reikalauja po 50c. už darbo valandą. Daugelis kontraktorių sutinka išpildyti darbininkų reikalavimus, todėl reikia manyti, kad streikas trauksis ne ilgai.

¶ *Sedalia, Mo.* Sustreikavo mašinistai Wisconsin Pacific gelžkelio. Jie reikalauja po 1 centą daugiau už darbo valandą, negu kompanija jiems pasiulė.

¶ *Omaha, Nebr.* Telegrafistams Postal Telegraph Cable Co. nuo 1 d. berželio pakeltos algos nuo 5—35%. Didžiausia telegrafisto alga bus 95 dol.

¶ *Gelveston, Tex.* Tarnaujantiems ant Gulf, Colorado & Santa Fe gelžkelio bus pakeltos algos ant 6%. Tai pirmas ant šito gelžkelio algų pakėlimas nuo 10 metų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SHEBOYGAN, WIS.

Iš musų miesto beveik nesimato laikraščiuose žinučių, pertai, mažai kas ir težino apie musų gyvenimą, ir musų lietuvius.

Musų miestelis gražus; kur nepažvelgi, visur šalygatvės medžiais apsodytos, kurie vasaros laike savo plačiais lapais uždengia nuo karštų saulės spindulių nuvargusį darbininko veidą.

Čia yra daugausia medžių dirbtuvių; darbai lengvi, bet ir algos mažos: už 10 val. darbininkas gauna $1.25 iki $1.75. Yra 1 pirstinių dirbtuvė, kurioj už 10 val. darbo moka $1.25 iki $1.85; yra 1 autuvų dirbtuvė, 2 alaus leidyklos, kuriose už 8 val. darbo moka $2.50, yra keletas geležinių liejyklų, 2 odų dirbtuvės, jose dirba austrijokai ir ungarai. Apart viršminėtų dirbtuvių, yra prieplauka (Coal Dock) ir kas metas apie balandžio mėnesį pasirodo garlaiviai su anglims ir druska. Dokus 2 d. vasario išnaikino ugnis. Dokuose reikalaujama darbininkų laivų iškrovimui. Dokuose darbai traukiasi iki gruodžio mėnesio; paskui darbininkus paleidžia. Čia žmonės dirba sunkiai, už 10 val. darbo gauna $2.00 iki $4.50.

Lietuvių yra su viršum 300. Lietuvių pramonininkų čia nėra, apart gertuvių. Gertuvių yra 5, beje ir 1 laikrodžių krautuvė. Mėsos pardavinė keletą mėnesių išbuvus, tapo uždaryta dėl stokos pirkėjų.

Yra čia ir S. L. A. 231 kuopa, T. M. D. 63 kuopa (abi 1909 m. įsteigtos) ir Lietuviškų Ukėsų Kliubas, bet jis jau beveik miręs. Yra 2 bažnytinės pašelpinės draugijos, bet jos iki šiol nieko neveikia. Čia keletas jaunų vaikinų, vadovaujant kun. A. Balinskui, išsimokino lošt komediją Amerika Pirtyje. Ją sulošta 23 d. balandžio. Lošėjams klaidų nenurodinėsiu, tik kambario sutaisytojams; Kambarys buvo per mažas, uždangalas buvo teip permatomas, kad nebuvo reikalo jį atidengti, nes publika viską galėjo permatyti. Iš žiurėtojų pusės buvo daug tokių, kurie neužsilaikė malšiai, per ką lošėjų kalbos nei jie patys negirdėjo, ir malšiems žiurėtojams užkenkė.

P. A. Deltuva.

IŠ E. ST. LOUIS, ILL.

24 d. balandžio musų miesto turtingiausias lietuvis, Povilas Baltrušaitis tapo su muzika iš lietuviškos bažnyčios palaidotas ant kapinių. Jis, gyvendamas, į bažnyčią nevaikščiodavo, susirgęs, šaukės kunigo, bet negalėjo paskutinių Sakramentų priimti, gavo tik paskutinį patepimą. Laidotuvės atsibuvo be mišių ,tačiaus moteris, apturėjusi $85000 palaikų pareikalavo, kad per 30 dienų butų laikomos mišios, nes teip velionis buvęs jai sveiko proto budamas įsakęs. Velionis Povilas prigulėjo prie Šv. Juozapo Draugijos, kuri gana skaitlingame burelyje jį palydėjo į bažnyčią.

Tą pačią dieną iš ryto buvo susirinkimas Šv. Jurgio Draugijos, kurios velionis buvo uždėtojas ir narys per 8 metus, bet dėl tulų nesusipratimų su administracija iš jos išstojo prieš dvejus metus. Velionio žmona meldė draugijos, kad in corpore imtų dalyvumą laidotuvėse, žadėdama gerą atlyginimą, bet jos meldimas likosi be pasekmių, nors tą dieną ant sumos draugija in corpore buvo bažnyčioje apvaikščiodama savo globėjo Šv. Jurgio dieną. Kiti kaltina Šv. Jurgio draugiją už nedalyvavimą ir pamiršimą, kad ir musų pratėviai samdydavo raudotojus dar prie Perkuno aukuro. O kame šios dienos Christaus meilė?

Tuli nariai Šv. Jurgio draugijos tarėsi eiti su ženkleliais, bet nuo to tapo atbaidyti $5 bausme, jeigu kurs pasidrąsytų teip padaryti.

Pasididinus parapijonų skaitliui ir darbams gerai einant, prasidėjo lietuviškos bažnyčios dabinimas ir jos padidinimas. Dar manoma sutverti draugovę pirkimui žemės ir statymui namų apie bažnyčią, kad vaikams butų patogiaus tautystę užlaikyti, kruvoje gyvenant.

Jau nuo kelių mėnesių, vietinis klebonas, užsakydamas draugijų susirinkimus, kalbino apsvarstyti apvaikščiojimą 500 metų sukaktuvių mušio priežalgirio, bet tieji klabinimai likdavo be pasekmių. 17 d. balandžio pats atėjo Jaunuomenės draugijos po Priegloba Šv. Kazimiero L. K. susirinkiman ir kalbino atsisakyti nuo peiktinų draugijų papročių kelti balius su svaiginančiais gėrimais, o geriaus griebtiesi traukime naujų narių ir rengimo tokių vakarų, kurie atitraukia jaunimą nuo karčiamų ir žadina jų prakilnesnius jausmus;

prie tokių reikia ir 500 metų mušio Žalgirio sukaktuves prisiskaityti. Tas jo įnešimas tapo priimtas ir nepaprastas draugijos susirinkimas tapo per atvirus laiškus sušauktas 25 d. balandžio.

"Lietuvos" skaitytojas.

IŠ HARTSHORNE, OKLA.

24 d. balandžio, Motiejus Tulisko, kuris jau nuo seniai turėjo protą netvarkoj, naktyj, visiems sugulus, atsikėlė, išėjo į kasyklas ir nupuolė į olą gilią 250 pėdų ir žinoma, rado ten galą. Paliko jis pačią, su kuria vienok ne gyveno ir 3 vaikų. Paėjo jis iš Suvalkų gubernijos, Marijampolės pav.

Juozas Giraitis.

IŠ IRON RIVER, MICH.

Darbai gerai eina ir iš kitur pribuvusiam nesunku rasti užsiėmimas. Nuo ateinančio mėnesio pasidaugins darbai, nes botai pradės vežti rudą, kurią dabar į kruvas pila.

Šitą mėnesį gausime didesnes algas; mat kompanija bijo, kad streikas nekiltų. Tik nėra žinios, kaip kompanija priims darbininkų organizaciją, kuri neseniai susitvėrė.

7 d. lapkrčio "Gadas Miller" suorganizavo darbininkų sąjungą kaipo No. 209 Werstern Federation of Miners. Dabar ji auga, bet nežinia kaip bus toliau kada stos ant streiko. Rengėsi pradžioj berželio mėnesio. Streikas rengiamas, kad butų organizacija pripažinta, kad kompanija nepriimtų skebų prie darbo; iškovojimui 8 val. dienos darbo (dabar daugumas dirbo 10 val.) ir algų padidinimui ant $2.50—$3.00 (dabar moka nuo $2.30—$2.75 už darbą 10 valandų)?

Balandžio 21 į 22 d. naktį du darbininku ištiko nelaimė Doombasi Mine Co. kasyklose: nuo viršaus nukritęs rudos šmotas, užmušė lenką Vaitiekų Silkas, o antrą, airį, teip sužeidė, kad nugabentas ligonbutin, į 24 val. pasimirė. Abudu buvo nevedę, blaivus, apie 23—24 metų amžiaus.

A. S. Kraujalis.

IŠ CEDAR POINT, ILL.

Nuo pirmo balandžio visos angliakasyklos sustojo pasibaigus seniems kontraktams su darbininkais. Kone visi darbininkai, gyvenimo reikalų spiriami, išvažiuoja kitur darbo ieškoti. Bet visur darbninkų nestokuoja, darbo nėra. Vieni grįžta, kiti važiuoja; jei kaip kurie ir gauna darbą, bet tokį, kurio neverta pavydėti.

Gelžkelių kompanijos iš žmonių bedarbės naudojasi, nes dabar dvigubai, jeigu nedaugiau, žmonių važinėja. Reikia žinoti, kad dauguma geležinkelių ir kasyklų priguli toms pačioms kompanijoms; o joms juk vistiek, ar iš gelžkelių, ar iš kasyklų pelnas eina. Todėl kompanijos, pinigų bankus ir anglių sandelius turėdamos, nei nesiskubina taikintis su darbininkais. Tokiu budu darbininkai, bedarbe paalsinti, sutinka dirbti toms pačioms išlygoms, nors produkcija milžiniškai kįla. Net liudna darosi, matant tokį darbdavių godumą, o dėl jų godumo darbininkas negali pastoviai gyventi. Taigi dabar, žiurint į musų miestelį, jis rodosi lyg išvogtas.

Nuo pernai metų čion gyvuoja D. L. K. Vytauto draugija, ji puikiai augo, bet pastarame laike truputį susilpnėjo. Čia lietuviai laikraščius skaito, pas kiekvieną buvo galima matyti laikraštį. Ateina čia: "Katalikas", "Tėvynė", "V. Lietuvninkų", "Darb. Viltis", "Saulė", o daugiausiai "Lietuvos". Mat pernai "Lietuvos" agentui V. Pukui po šią apielinkę važinėjant, pas mus apie 8 ypatos prienumeravo "Lietuvą". Bet pasibaigus šiai prenumeratai, vargiai kas beatnaujis. Taigi prie šios progos paminėsiu dėlko musų žmonės, kiek paskaitę laikraštį, vėl pameta. Lietuviai, kaip visiems žinoma, daugiausiai susideda iš skurdžių darbininkų. Svarbesnių straipsnių mažai kas skato ir jų nesupranta. Nors, tiesa sakant, laikraštis su gerais moksliškais straipsniais tai šaltinis apšvietimo. Bet bemokslis iš tokio laikraščio nesinaudoja: mat ne pagal jo profesiją laikraščio įtalpa. Taigi tokie žmonės nori, kad laikraštyj butų rašoma apie jų profesiją darbą. Kada vasario ir kovo mėnesiuos darbininkų delegatai važiuoja ant konvencijų sudarymui naujos sutarties, ir kada ten buvo svarstoma apie darbininkų reikalus, tai lietuviški laikraščiai visai mažai (beveik nieko) savo skaitytojams apie sutarties bėgį žinių tesuteikdavo. Todėl lietuviai, perimti žingeidumo, klausinėdavo pas kitataučius, ką jų laikraščiai rašo apie streikus. Taigi dėlto musų darbininkų, ypač bemokslų, kurie vos nevos žodį susiliabizuoja, musų laikraščiai neužganėdina. O tas gali buti visiems aišku, kad musų laikraštininkai, nepermatydami didžiumos savo žmonių nuomonių, skriaudžia save ir tuos pavargusius ant dvasios proletarus.

K. Šnuolis.

IŠ RIVERTON, ILL.

29 d. kovo pasimirė lietuvis Kazimieras Plinius. Palaidotas 1 d. balandžio ant Kalvarijos kapinių, Springfielde, Illinois. Velionis paėjo iš Kauno gubernijos, Raseinių pavieto, Kokonų sodžiaus. "Lietuvą" skaitė per du metu, ar gal ilgiau.

A. Stankus.

IŠ GARY, IND.

Čia didžiausios dirbtuvės, kuriose jau dabar dirba 24000 darbininkų. Mieste, nors jis neseniai užsidėjo, gyvena visokių tautų žmonės. Lietuvių yra 40 šeimynų, o skaitlių pavienių sunku sužinoti. Yra čia 242 kuopa S. L. A., narių turi tik 9, yra ir pašelpinė lietuviška laisva draugija, kurion priguli 32 nariai.

23 d. balandžio buvo neva lietuviškas, bet pusiau lenkiškas balius, kurio pelnas apverstas dektinei ir rudžiui. Balius atsibuvo pn. 1105 Jefferson str. ir kaip girdėt, pelno diktai davė. Čia galima buvo pamatyti daugumą sulenkėjusių lietuvių.

Laisvės Mylėtojas.

AMERIKIEČIŲ DOMAI!

Amerikoj gyvenančių lietuvių yra blogas paprotys, rašant laiškus į tėvynę Lietuvą, juose kokiu nors budu, įžeisti carą ir jo bernus; mano jie, kad tuom atkeršys už padarytas jiems visas skriaudas. Įsidėmėkit, kad Lietuvoje daugelis laiškų atidaroma, arba dėlei blogo parašymo antrašo ir toki laiškai iš netyčių papuola į valdžios rankas, tokiu budu jus galit prażudyti savo pažįstamus, brolius ar tėvus.

Tais savo užgauliojamais Rusijos valdžios nieko gero nepadarote, o jei jus norit ištikrųjų apšviesti savo brolius ar draugus gyvenančius Lietuvoje, tai bus daug geriau, jei jiems išrašysit laikraštį iš Lietuvos: "Lietuvos Ukininką" "Lietuvos Žinias" ar "Visuomenę" ar iš Amerikos, negu tais savo užpuldinėjimais laiškuose ant netikusios Rusijos valdžios.

Silpnutis-Svyruolis.

PRANEŠIMAS NUO RENGĖJŲ XXV SEIMO S. L. A.

Jau buvome pirmiaus pranešę "Lietuvos" nr. 15, kad apvaikščiojimas XXV seimo atsibus nedėlioj, 5 d. berželio, Columbus teatro svetainėje ir kad paroda prasidės 3-čią val., tai šiuomi pranešame visoms draugijoms, kurioms tik buvome išsiuntę pakvietimus ir kitiems, kad įviko permaina svetainės: užėmėm didesnę svetainę — FIRST INF. ARMORY HALL, kuri yra prie Michgan Ave., kertė 16-tos gatvės. Todėl ir apvaikščiojimas bus ne 3-čią val., bet lygiai 2-rą val. Prasidės nuo Bridgeporto maršavimas, todėl ankščiaus, kad butų daugiaus laiko apvaikščiojimo apeigoms atsilikti FIRST INF. ARMORY svetainėje, o tą patį vakarą nuo 8-tos val. bus Muzikališkai-Dramatiški veikalai lošti Columbus teatro svetainėj.

Tokia permaina yra mums nelabai maloni, bet pasirodžius, kad iš pakviestų draugijų, kiek iki šiol patėmyta yra 25 draugijos pasižadėjusios dalyvauti, ir dar kitos rengiasi ir nėra abejonės, kad nutars dalyvauti minėtame apvaikščiojime, todėl į Columbus teatro svetainę jokiu budu nei pusės apvaikščiojime dalyvaujančių svečių negalėjo sutilpti. Ir nors musų fondas yra labai menkas sulyg išlaidų, vienok mes norime, kad visi svečiai galėtų sutilpti, o svetainė FIRST INF. ARMORY gali sutalpinti 6000 žmonių, tai ir neabejojam, kad ji bus pilna, apart draugijų, bus daug dalyvaujančių svečių ir iš aplinkinių miestelių.

Atstovai lietuviškų draugijų, kurios imsite dalyvumą XXV seimo apvaikščiojime, teiksitės atsilankyti 7 d. gegužio 8 val. vakare J. Ridiko svetainėn, 3251 Illinois Court, apkalbėti tvarką parodos, kuri bus didžiausia, todėl reikia ir prisirengti.

Varde rengėjų XXV seimo Sus. Lietuvių Am.

M. J. Damijonaitis.

PRANEŠIMAS CENTRALIŠKO RAŠTININKO REIKALUOSE S. L. P .D.

Vardai draugijų, kurios pritarė Susivienijimui Lietuviškų Pašelpinių Draugijų:

1. Lietuvos Sunų draugija, Springfielde, Ill., 2. Lietuvos Sunų Dr-ja Willmerdinge, Pa., 3. Žirgvaikio Dr-ja, New Britaine, Conn., 4. Šv. Vincento Dr-ja Taringtone, Conn., 5. Šv. Andriejaus Dr-ja New Britain, Conn., 6. Lietuvos Ukėsų Dr-ja, Pana, Ill., 7. Lietuvos Ukėsų Dr-ja Spring Valley, Ill., 8. Lietuvos Laisvės Kliubas Los Angeles, Cal., 9. Dr-ja Lietuva, Philadelphia-Frankford, Pa., 10. D. L. K. Keistučio Dr-ja Johnston City, Ill., 11. Lietuvos Sunų Dr-ja Worcester, Mass., 12. D. L. K. Gedimino Dr-ja Meriden, Conn., 13. D. L. K. Gedimino Rhode, Pa., 14. Lietuvos Brolių Dr-ja Waterbury, Conn., 15. D. L. K. Vitauto Dr-ja Boston Mass., 16. Lietuvos Sunų Dr-ja Lavrence, Mass., 17 Lietuvos Brolių Dr-ja Toronto, Ont., 18. Šv. Petro ir Povylo Dr-ja Westville, Ill., 19. D. L. K. K. Gedimino Dr-ja Rocester, N. Y., 20. Šv. Jurgio Dr-ja Passaic, N. J., 21. Lietuvos Sunų Dr-ja Waterbury, Conn., 22. B. P. Lietuvių Darbininkų Dr-ja Courtney, Pa., 23. Šv. Juozapo Dr-ja New Britaine, Conn., 24. D. L. K. Vitauto Dr-ja New Haven, Conn., 25. Šv. Antano iš Padvos Dr-ja, Maryville, Ill., 26. D. L. K. Gedimino Dr-ja Renton, Wash., 27. Lietuvos Sunų Dr-ja Clinton, Ind., 28, Lietuvos Sunų Dr-ja Spring Valley, Ill., 29. L. D. K. Gedimino Dr-ja Levinstone, Maine., 30. Simano Daukanto Dr-ja, Baltimorėj, Md., 31. L. D. K. Gedimino Dr-ja Mt. Carmel, Pa., 32. D. L. K. Keistučio Dr-ja Ellsworth, Pa., 33. Apšvietos Dr-ja New Britaine, Conn., 34. Šv. Antano Dr-ja Carnegie, Pa., 35. D. L. K. Gedimino Dr-ja, Buckfort, N. Y., 36. Kazimiero Dr-ja St. Louis, Mo., 37. Lietuvių Darbininkų Pašelpos Dr-ja Passaic, N. J. 38. (vardas nepriduotas) ir Steger, Ill.

Taigi gerbiamosios draugijos! Jeigu ką klaidingo patėmysite, malonėkite atitaisyti, prisiųsdamos paaiškinimus teipgi prisiųskite savo rastininkų ar tai pirmininkų adresus, nes artinas laikas nominacijos centrališkon valdybon, o aš ne turiu adresų visų draugijų.

Malonėkite prisiųst ne vilkinant laiko, idant galėtume be klaidų susižinoti su gerbiamomis draugijoms reikaluose S. L. P. D.

Draugijos gi, kurios da ne prisiuntė savo nutarimų t. y. ne pristojo prie S. L. P. D., teiksis apsvarstyti naudingumą šio ryšio ir pristoti eilen su kitoms draugijoms dirbti iš vieno geresniam savitarpiniam sušelpmui atsitikus nelaimei savo brolių lietuvių. Labausia griebkimės apsvarstyti punktą konstitucijos, kuriame pažymėta, jog gali susivienyti tik tos draugijos, kurių įstatai nevaržo sanžinės narių. Tą punktą mes turime šaltai gvildenti ir reikėtų visiems susitaikyti teip, kad galėtume visi, t. y. visos draugijos susivienyti ir dirbti gerovei žmonijos. Mes žinome, jog visose draugjose pašelpinėse randasi tikrų katalikų, bet mes visi galime susitaikyti. Padėkime sau: jeigu prisieitų keltis iš draugijos, kurios įstatai ne palyti bažnytinių apeigų į tokį miestą, kur yra draugija su bažnytiniais įstatais, tai jei narys bus katalikiško tikėjimo, jis pilnai sutiks ir su įstatais, o jeigu ne, tai tik draugija, atsitikus nelaimei, patarnautų, o šeip jis galėtų prigulėti, t. y. medegišką pašelpą gauti nuo savosios. Malonėkite visi šio svarbaus punkto ne praleisti, bet išgvildenti geras ir blogas puses ir duoti patarimą.

Atminkime, Broliai! jeigu mes suvienytomis spėkomis imsimės darbo, tai mes apturėsime iš savo darbo gausius vaisius; bet jeigu imsime skirstytis į partijas, sektas, ar šeip kokias nors organizacijas, priešingas viena kitai, musų darbai bus nevaisingi.

Rimtai svarstykime šitą užmanymą, o pamatysime, jog tai vienas iš geriausių budų savitarpinio susišelpimo. Šiandienį nors ir prigulim į draugijas, niokame pinigus, bet jeigu mums prireikia keltis į kitą miestą(kas tankiai atsitinka), mes nustojame vilties gaut sušelpimą iš tų draugijų. Kas iš to, jei gali gaut keletą dviliakių, atsitikus nelaimej buvant kitame mieste, bet mes ne galme gauti broliškos pašelpos, nelaimėje nieks mus ne atlankys, nieks nesuramys nors butume ddžiausioje nelaimėje. Jei norime turėti draugišką patarnavimą, tai turime senas draugijas ir įmokėtus ten pinigus palikti ir iš naujo į kitas draugijas rašytis. Antra-gi, draugijoms pačioms geriaus butų, nes nieks ne galėtų jų išnaudoti. Dabar, kas nori išnaudoti draugiją, tai išvažiavęs į kitą miestą, pasiduoda, kad serga; žinodamas gerai, kad nieks nežinos, išsiima nuo daktaro paliudijimą (kas labai lengva gauti) ant kelių sanvaičių neva sirgimo ir draugija turi išmokėti. Susivienijus gi, teip daryti nebus galima, nes visi žinos, kur katras narys yra. Pažvelgkime toliaus: girdime, jog susivažiavime lietuviškų laikraštininkų užmanytą įsteigti banką pirkimui Lietuvoje dvarų, t. y. skolinti pinigus lietuviams pirkimui žemės Lietuvoje. Šis sumanymas yra svarbiausias lietuviams ir šį sumanymą galėtų paremt lietuviškos pašelpinės draugijos, kurių pinigai, sukrauti Amekoniškose bankose (kur ne kartą kruvinai uždirbti pinigai prapuola, subankrutijus bankui), su žmonių sudėtais pinigais Amerikos biznieriai daro sau lengvą gyvenimą, o mes skurstame varguose. Argi mes negalime savo sutaupytus centus suvartoti teip kaip kiti? Ar mes ne turime gabių vyrų tvarkyti reikalus?.... Mes viską turime, tik nėra pas mus vienybės! Vienybė gi terp mus įvyks per musų pačių pasistengimus. Jeigu mes stengsimės vieni su kitais taikytis ir suprast, ne žiurint kokių ėsame nuomonių apie kitus reikalus, jeigu suprasime, jog mes ėsame broliais ir seserimis nuvargintos Lietuvos, tėvynės musų, tai mes į trumpą laiką pakelsime savo tautą ir susišelpsime medegiškai ir draugiškai pats save.

Todėl draugijos, apsvarstę reikalus S. L. P. D., kurios pritaria tam sumanymui prisiųskite savo nutarimus. Su pinigiškais reikalais, kaip pirma buvo garsintą, buvusios komisijos, kad reikia duoti po $1.00, tai šiuomi kartu nesiųskite pinigų, apie kitus dalykus vėliaus pranešime.

C. raštininkas S. L. P. D.
Jonas T. Kazlauckas,
177 Ashmun Str.,
New Haven, Conn...

KALBOS DALYKUOSE.

Nors laikraštininkų buvo tarta laikytis kalbos ir rašybos vienodumo, bet kiek matyt, tai musų laikraščiai eina kaip ėję savo senais keliais. Vieni jų laikosi daugiau kalbos ir rašybos vienumo, kiti gi visai mažai. Kaipo priežastį tam jie deda staigių permainų negerumą skaitytojams. Jie sako, kad grynos kalbos jų skaitytojai negalėsią suprasti, bet man rodos kad tikra tam priežastis yra kalkurių musų laikraščių redaktorių ir jų bendradarbių pačių nežinojimas, kame kalbos grynumas yra. Šitą sakydamas aš visai to neperdedu, bet sakau tikrą teisybę. Žinoma, šitą nuosprendį kitiems išduodamas, aš nenoriu pasakyti, kad aš lietuvišką kalbą pilnai geraj išmanau; toli man gražu iki to. Bet tas man nekliudo matyti klajdas ir nemokėjimą kitų. Antai, man S. L. A. Konstituciją išvertus, "Tėvynės" redaktorius visą mano darbą pertaisė savotiškai, pats nežinodamas nei kam, nei dėlko. Pav. mano buvo išversta "Pildomoji Taryba"; tuomi aš supratau tokią tarybą, per kurią susivienijimas savo reikalus pildo. Jis tą visur perdirbo į "Pildančioji Taryba", kuri pati nuo savęs pildo, nebudama įrankiu kito; čia, kaip matome jis iškreipė mintį ne tik mano, bet ir Konstitucijos, o tą padarė dėlto, kad jis neišmanė geriau. Tokių nereikalingų taisymų jis man padarė gana daug. Bet nežiurint to, mano vertinyj visgi liko daug kas ir mano ir "Darb. Vilties" satyrininkas, paskaitęs jį atrado reiklingu pašiepti, sakydamas, kad "S. L. A. reikalingas vertėjas savo Konstitucijai iš tautiškos kalbos į lietuvišką versti". Jei jis butų numanęs, kaip jis tuomi pats save pajuokia, tai jis tikrai to nebutų pasakęs. Bet jis to nenumanė ir to nenumano daugumas musų laikraščių bendradarbių, kurie visai nėra apsipažinę, ar labai mažai su savo kalbos dėsniais, lytimis, ar jų savotybėmis.

Akyvaizdoje tokio padėjimo laikraštininkų nutartis laikytis kalbos ir rašybos vienodumo, sekant Kriaušaitį, nedaug tesvers. Reikia idant musų raštininkai patįs žinotų, kame kalbos grynumas yra. Taigi žinoti norinčių naudai ir laikraštininkų nutarties įvykinimo palengvinimui aš įsigeidžiau, kiek pats išmanau, šį-tą pakalbėti apie musų kalbos grynumą. Šitam savo tikslui aš visur remiuos nurodymais musų kalbos žinovų: pp. Bugos, Bytautų d-rų Spudulio, Šlapelio ir kitų, kurie kalbos dalykuose beveik visame susitaiko su Kriaušaičiu.

Tankiausia pakįstis pas mus yra pasturdėlio -ystė vartojime. Ji yra vartojama pas mus net keturioms sąvokoms išreikšti, kurių kiekviena turi savo nuosavą pasturdėlį. Šitai pasturdėlis -ystė yra vartojama: 1) kokybės išreiškimui (vietoje -umas); 2) rinktinių sąvokų išreiškimui (vietoje -ija); 3) pasielgimų išreiškimui (vietoje -ybė); ir 4) daiktų vaizdo ir padėjimo, ar priegimties išreiškimui, pav. dievystė — esybė su dieviška priegimčia; žmogystė — esybė žmogaus pavidalą turinti. Iš šitų keturių lyčių tik ketvirtoji ką musų kalbai tinka; trįs pirmutinės turi buti padaromos su pasturdėliais: -umas, -ija, ir -ybė, pav. broliškumas — brolio kokybė; brolija — brolių burys, visi, kiek jų yra; brolybė — brolio pasielgimas. Galima pasakyti: menkas tavo broliškumas; kryžiuočių brolija; mylėti artuolį yra brolybė; jiedu gražioje brolystėje gyvena. Bet ir šitame paskutiniame atvėjyje p. Bugos nuomonie -ystė visai reikia atmesti ir jos vietoje vartoti -ybė. Europos raštininkai vienok to nedaro ir pasturdėlį -ystė čia vartoja.

-Uolis reiškia asmenį, turintį žinomą kokybę, kaip va: gudruolis, drąsuolis, prastuolis, tamsuolis (neapšviestas), šviesuolis (inteligentas).

-Ininkas dažniausiai pridedama prie daiktvardžių ir reiškia žmogaus užsiėmimą, jo vietą visuomeniškame darbo padalinime: ukininkas, apatininkas — esąs po kito valdžia; blaivininkas — kuris save ir kitus daro blaivais (teip pat blaivuolis, nuo blaivas); brangininkas, — kuris brangina. Liudininkas netinka sakyti ,ens -ininkas nėra jungiama prie veiksmažodžių, todėl reikia sakyti — liudytojas.

-Ėlis tarnauja asmenvardžiams iš veiksmažodžių: apjakėlis, atbojėlis; teip pat -klis: girtuoklis, arklys, ar aklys — nuo akt, apakt, arklys.

-Ynas reiškia ne visus žinomos ryšies daiktus, tik jų vietinį susijungimą, arba tiesiog vietą, kur daug daiktų žinomos ryšies yra, k. a. aglynas, beržynas, skiedrynas, žolynas.

-Ija reiškia visus duotosios ryšies daiktus, prietam vietinio susijungimo momentas visai čia išnyksta: žodija yra raštija ir tautiška poezija; žinija yra visos duotos ryšies žinios, antai, gamtos žinija.

-Ija reiškia teipgi luomą: — ponija, kunigija, proletarija, advokatija, -ynas ir -ija pridedami prie daiktvardžių.

-Uomenė pridedama tik prie budvardžių, ir padaro sluogsnį asmenų turinčių duotąją kokybę: jaunuomenė — jaunų žmonių sluogsnis; diduomenė — didžių žmonių sluogsnis, aristokratija; visuomenė — visi žmonės; šviesuomenė — inteligentija; tamsuomenų — tamsuoliai.

-Uma reiškia ne ypatybes (tikrumas, amžinumas, butinumas) ir ne daiktus tas ypatybes turinčius (tikrybė, amžinybė, butinybė), bet padėjimą duotąja ypatybe apiliudinamąjį, pav.: butinuma verčia mane tą daryti; amžinumoj gyvena tik Dievas; tikrumoj viskas yra kitaip, negu yra manoma; žuvis jiesko gilumos, o žmogus gerumos.

-Umas reiškia kokybę, pav, gerumas, blogumas, sakydamas — širdies gerumas, žmogaus malonumas, gyvulio kantrumas. Bet jeigu reikia pavadinti daiktas susidedąs iš duotos kokybės, tąsyk reikia vartoti galunė -ybė, pav.: šita gerybė (ne gerumas) visiems tinka; malonybė (ne malonumas) žmogų iškelia; kantrybė (ne kantrumas) ne pas kiekvieną tėra randama.

-Umo vietą kartais užima -ė, pav. Dievo galė, produktų vertė, bet kova už buvį yra didelė socijališkoji *galybė;* aukso daiktai yra didelės *vertybės.*

Galutinė -is reiškia ir daiktą ir kokybę: ilgs — ilgas daiktas ir ilgumas; kietis — kietas daiktas ir kietumas; gyvis—gyvas daiktas ir gyvumas. Kriaušaičio priedami iš žmonių kalbos payyzdžiai: Kas to gyvio gyvis; kąs to surio suris; kas to ilgio ilgis.

Vartojimas budžodžių, k. a. amžinas, blogas, geras į vietą daiktžodžių yra svetimybėmis ir jų reikia išvengti. Reikia sakyti ne amžinas geras, tik amžina gerybė; ne viešas blogas, tik vieša blogybė; neišvengiama blogybė; Dievas yra amžina gerybė; dirbti dėl visuomenės gerumos (ne gero); šviesa yra didžiausia žmogaus gerybė (ne geras), tamsa — blogybė (ne blogas; šviesos platinimas prisideda prie visuomenės gerumos (ne gero), o tamsos platinimas prie visuomenės blogumos (ne blogo).

Nuo veiksmažodžių y padaromi: 1) veiksmo ir stovio veiksmo žodžiai pridedant šias galunės: -imas ir -mas: vėrimas, šaudymas; -imos (-imasi); rupinimos (rupinimasi); -is: bėgis; -ybą ir -ybos: pirklyba, derybos; -smas: šauksmas; -stis: lukestis; -sis—klegėsis; -mė: giesmė; -na: eisena; -va: baudžiava.

2) veikiančių asmenų ir daiktų vardai; -ojas ir -ėjas: mokytojas, audėjas; -ikas: kulikas; -ovas: žiuroyas; -uvas: šautuvas; -lys: našlys; -ulys: spindulys; -ėlis: numirėlis; -klė: tiesyklė; -snys: rėksnys; -la: stovyla; -klis: girtuoklis.

3) neveikiamajai prasmei išreikšti: -šnis: kepsnis; -inys: malinys; -klas: audeklas; -as: padaras; -a: pagarba; -is: mirtis, pirtis.

4) Veikimo vietai išreikšti: -uvė: dirbtuvė; -kla: gulykla; -nė: gimtinė.

-mas ir -ynas išreiškia veiksmą; -as, -a ir -is išreiškia veiksmo išdavą, tą kas iš veiksmo išeina pasidaro, pav.: įtaisymas yra veiksmas; įtaisas — kas įtaisyta, veiksmo išdava; pasaka — pasakojimo išdava, kas yra pasakojama. Galima pasakyti: Įsteigimas mokyklos, bet reikia sakyti — mokykla yra švietimo įstaiga.

Padarymui šito atskyrio reikia patėmyti, kad pereinamojo veiksmo vardas visuomet reikalauja dapildos ir valdo gimtiniu linksniu. Todėl jei veiksmažodinis daiktžodis neturi šalyj savęs dapildos, tai jis reiškia ne veiksmą, bet išdavą; pirmame atvėjyje reikia vartoti -mas, ar -ymas; antrame -as, -a, ar -is: spaudimo išradimas, — bet: spaudimas yra naudinga išrada; karo apskelbimas; laikraščiuose telpa apskelbos.

-yba (ir -ybos) reiškia veiksmo eigą; k. v. penyba — penėjimo tąsuma; teip pat — dalybos, aryba, šerybos, derybos, auklyba.

Teip pat šitie musų kalbos žinovai yra priešingi vartojimui iš svetimų kalbų paimtus žodžius svetimų musų kalbai galunių -istas, -izmas; vietoje -istas jie vartoja -ininkas; vietoje -izmas -ybė, pav. jie sakytų ne socijalistas, tik socijalininkas; ne socijalizmas, tik socijalybė.

Toliaus jie reikalauja, idant svetimi žodžiai, vartojami musų kalboje butų įmami tiesiog iš tų kalbų, kurioms jie priklauso, o ne per lenkų ar rusų kalbą; šiteipos jie sako: autoritate — ne autoritetas; universitatė — ne universitetas: historija — ne istorija: religionė — ne religija; klasė — ne kliasa.

Kaikurie šitų žodžių gali skambėti mums gana keistai, bet tai tik dėlto, kad mes prie jų ištarimo nėsame pripratę. Priegtam musų mokslininkų kalbos taisymai nėra sunkus suprasti, o kadangi jie yra butini, tai aš nematau nieko kito kaip tik jų klausyti.

J. Laukis.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
601 Brick st., Valparaiso, Ind.

ĮSTATAI TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS.

Skirsnys I. Organizacijos vardas.

1. Šita organizacija vadinsis: Tėvynės Mylėtojų Draugija (Lithuanian Patriots Association); sutrumpinus rašoma T. M. D.

2. Tėvynės Mylėtojų Draugija susideda iš atskirų kuopų ir pavienių narių.

3. T.M.D. yra inkorporuota pagal Illinois valstijos teises ir jos vyriausias oficijalinis butas randasi mieste Chicago, Ill.

Skirsnys II. Draugijos mieriai

1. Šita draugija stato sau tikslu platinti apšvietą ir lietuvišką literaturą.

2. Draugija stengsis savo narius kelti doriškai ir protiškai ir gaivins bei stiprins juose patrijotybę (savo tėvynės meilę).

3. Šių tikslų atsiekimui draugija pagal savo išgalę išleidinės moksliškas knygas, rengs paskaitas ir prakalbas, darys taūtos ir tautiečių atminimui apvaikščiojimus ir, abelnai naudos visus tinkamus pragumus apšvietos skleidimui ir mokslo visuomenijimui

4. Draugija siųs dykai į visas viešas įstaigas: knygynus, skaityklas, ligonbučius, čia ir Lietuvoj, po kelis egzempliorius savo išleistų knygų, toms įstaigoms reikalaujant.

5. Draugija dalins dykai po vieną egzempliorių savo išleistų knygų visiems savo teisuotiems ir pilniems nariams.

6. Reikalui ėsant, draugija, pagal savo išgalę, dalins savo išleistas knygas ir beturčiams. Tą ji gali atlikti arba po savo pačio priežiura, arba pašalinę tarpininkybe, bet tik per tarpininkybę sau gerai žinomų ir ištikimų organizacijų, bei asmenų, arba pagal jų rekomendaciją (patarimą).

Skirsnys III. Tėvynės Mylėtojų Draugijos Seimai.

1. Vyriausią valdžią šioj draugijoj turi įstaiga, vadinama T. M. D. Seimu. Seimas susideda iš teisingų kuopų įgaliotinių.

2. T. M. D. Seimas turi išimtinę teisę papildyti įstatymus ir taisykles, pagal kurias šita draugija turi valdytis; teipogi ji turi originalinę, apeliacijinę ir galutinę sprendimo teisę visuose atsitikimuose, kurie yra suriši sulaužymu, arba mainymu šios draugijos įstatymų, taisyklių ir apročių, netmetant Draugijos pradinio mierio.

3. T. M. D. Seimas atsibus kas metai; jo laiką ir vietą paskirs paskutiniojo Seimo įgaliotinių balsų diduma.

4. Seimo vedimui yra renkama sekanti vyriausybė: a) Seimo Pirmsėdis, b) Pirmsėdžio Padėjėjas, c) Raštininkas ir jo pagelbininkas ir d) Seimo Maršalka su pagelbininku.

5. Kiekvienas Seimas turi dar šiuos stovius komitetus: a) Mandatų priėmimo komitetą iš 3 narių; Finansų peržiurėjimo komitetą iš 3 narių; Korespondencijos komitetą ir 3 narių ir spaudos komitetą iš 3 narių. Pagal reikalą gali buti išrinkta ir kiti, čia neįvardinti komitetai.

6. Seimą atidaro Centralinis T. M. D. pirmininkas. Jo pakviesti kuopų įgaliotiniai sudeda savo mandatus (įgaliojimus) T. M. D. Centraliniam raštininkui, kuris kartu su mandatų priėmimo komitetu išduoda apie juos savo sprendimą. Visi įgaliotiniai, kurių mandatai tapo pripažinti teisuotais tveria T. M. D. Seimą.

7. Patvirtinus įgaliotinių mandatus, Centralinis T. M. D. pirmininkas prisiekdina įgaliotinius ir potam Seimas imasi už savo tikrojo darbo. Įgaliotinių prisieka skamba šiteip:

Mes, T. M. D. kuopų įgaliotiniai, turintieji buti šios T. M. D. nariais, viens kitą imdami

ninku, apsiimame ir prižadame kas sau ir visi podraug: prisilaikyti šios draugijos teisių, ir įstatų ir pilnai prie jų taikytis; pildyti sąžiniškai, be bainės ir bešališkai šio Seimo įgaliotinių priedermes ir visuose aptarimuose ir šio seimo nutarimuose elgtis tokiu budu, kuris yra naudingu šiai Tėvynės Mylėtojų Draugijai ir Lietuvių tautai.

8. Seimą atidarius reikia prisilaikyti tokios tvarkos:

1. Centralinio Pirmininko Seimo atidarymas.
2. Paskyrimas mandatų komiteto ir tuolaikinio Seimo Raštininko (Skiria Centro pirmininkas).
3. Raportas mandatų komiteto ir jo patvirtinimas.
4. Seimo įgaliotinių vardošaukis.
5. Įgaliotinių prisieka.
6. Seimo vyriausybės rinkimas.
7. Seimo pirmsėdžio prakalba.
8. Paskutinio Seimo protokolo skaitymas (pagal reikalą).
9. Pranešimai (raportai) Centralinės T. M. D. valdybos: Pirmininko, Raštininko, Iždininko, Iždo globėjų, Knygiaus ir stoviųjų Draugijos komitetų.
10. Priėmimas ir padalinimas prisiųstos korespondencijos tarp tam tikrų komitetų; jos skaitymas.
11. Nepabaigti reikalai.
12. Nauji reikalai.
13. Naujos Centralinės valdybos rinkimas ir jos prisiekdinimas.
14. Vietos ir laiko paskyrimas sekančiam Seimui.
15. Seimo uždarymas.

9. Išrinkus naują Centralinę valdybą, jos nariai sudeda sekančią prisieką:

Aš ..... išrink-
(Vardas ir pravardė)
tas T. M. D. .....
urėdan, prisiekiu savo vardo šlove ir prižadu, kaipo tikras Lietuvys ir T. M. D. narys, elgties ir veikti sulyg T. M. D. įstatų dvasia; ištikimai ir teisingai prisilaikyti kaip jų,teip ir šio Seimo nutarimų; juos daboti ir ginti ir savo urėdą sąžiniškai ir pagal savo išgalę pildyti.

19. Šitą prisieką priima žodžiu Seimo pirmsėdis. Jeigu išrinktasai nebutų seime, bet butų užtikrinimas, kad jis priims jam paskirtą vietą, tai Seimo pirmsėdis priima šią prisieką laišku; autentiškas parašas po žodžiais minėtos prisiekos skaitysis legališku prisiekos priėmimu.

Skirsnys IV. Nepaprastas Seimas.

1. Nepaprastasai Seimas gali buti užgirtas paprastame Seime, arba gali buti sušauktas Centralinės valdybos, atsitikus nepaprastai svarbiam reikalui, arba pagalios reikalaujant bent ⅓ visų T. M. D. tuom laiku teisuotų kuopų.

2. Nepaprastame Seime gali dalyvauti tik buvusiejie paskutiniame Seime įgaliotiniai, arba jų atstovai, su kuopos žinia ir pritarimu.

Skirsnys V. Centralinė valdyba.

1. Visais draugijos reikalais rupinasi Seime išrinkta Centro valdyba susidedanti iš šitų penkių narių: Pirmininko, Papirmininkio, Raštinińko, Iždininko ir knygiaus. Be to prie Centro valdybos yra du iždo globėju ir Literatiškasai Komitetas.

2. Centralinės valdybos priedermės yra tokios: Centro valdyba turi abelną priežiurą ant visų T. M. D. reikalų tėrpseiminiu laiku; turi saugoti ir vesti draugiją teisingoje, šiais įstatais aprybuotoj pakraipoj; turi daboti, idant kiekviena T. M. D. pastovi, ar laikina įstaiga, teipgi kiekvienas draugijos narys elgtusi ir veiktų sutikmėneje su draugijos įstatais ir jų dvasia; po savo priežiura turi T. M. D. oficijalinį organo skyrių; po abelna priežiura turi visas kuopas ir pavienius narius.

3. T. M. D. narys, esantis nariu Centralinės valdybos kitoj kokioj organizacijoj, negali buti nariu Centralinės valdybos šioj organizacijoj.

4. Iš visų Centro valdybos narių tik nuo pirmininko ir iždininko reikalaujama, idant butų Suv. Valstijų ukėsais.

5. Visi Centralinės valdybos nariai renkama kasmetai.

Skirsnys VI. Centro Valdybos Narių pridermės.

rmininkas.

. Abelnai priežiuroj turi visus

(Tąsa ant penkto pusl.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame.

Vertė J. Laukis

paslėptos ir giliausios išminties viešpačiu. Viską nuplaująs vanduo yra jo elementu. Jam priklauso visos raganiškos spėkos (žr. sk. 38), sapnai buva jo apreiškimų budu. Jis yra dievų ir žmonių patarėju, kuriems maloningai ir su noru pasakoja savo išmintį, nes jis žmones myli. Kadangi jis gyvena gelmėje, tai jam priklauso visos naudingos

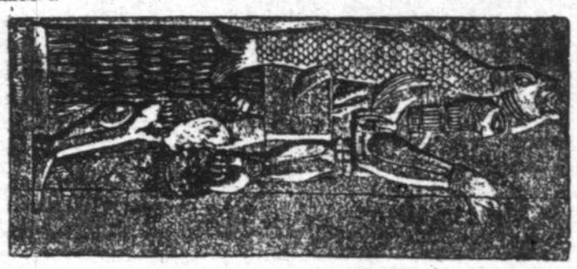

Pav. 35 Babilioniškasis dievas žuvies pavidale.

naugės ir jis yra kalvių bei daildarių dievu. Visų išdarbyščių pabuklai paeina iš jo srities, išmintis pamokina juos naudoti, todėl jis yra visokios dailės ir mokslų dievu, visokio amato, tikras kulturos dievas.

Suprantamas dalykas, kad jis yra jureivių dievu-globėju. Sancherib (assyriškas) pirma ėjimo laivin į juras meta kaipo aukojimo dovaną auksinę žuvį ir auksinį laivą. Visas šitas ypatybes randame pasakoje apie tvaną. Ea išgelbsti Sit-Napistimą laive ir užtaria išgelbėtąjį prieš supykusį Belą. Jis sapne persako Sit-Napistimui ką jis girdėjęs dievų taryboje ir duodą jam sumaningus nurodymus sulyg statomosios arkos didumo. Bet tuojaus pajunta tą: kas be Ea gali tą padaryti, tas žino vienok visokį Ea mierį. Bet Ea moka jį nuraminti ir jį prilenkti išgelbėto pusėn.

Iš visa ko labai gali buti, kad Beroso pasakojimas apie žuviažmogį Oannesą ir žvyniniuose rubuose dievo paveikslas atsineša prie Ea. Žuvis yra jo simbolu, pedantiškame gi supratime apie svieto pradžią — akmeninis ožys su žuvies vuodegą. Beros pasakoja, kad Oannes kas rytas išeina iš jurų bangų, idant žmones šviesti, mokinti juos žemę dirbti, šventnamius ir gardus štatyti, amatų ir dailių mokinti, vakare gi vėl slepiasi į juras*). Teisybė, kad alegoriškoji prasmė nurodo į saulinį mytą; saulė užteka iš vandenyno ir vėl leidžiasi vandenynan. Galbut šitame myte Ea sujungtas su savo sunum Marduku, išeinančiu iš jurų rytmetine saule. Kadangi jis buvo visų žavėjimų valdovu, tai jo kultas negalėjo buti nustumtas į užpakalį, teip pat kaip ir Anu ir Belo kultai. Kaipo veikiantis asmuo, jis teipgi pasirodo retai.

*) Ksisutros, nuo tvano išgelbėtas, anam perėjus užkasa Sippare plytas, ant kurių buvo visas mokinimas įbrieztas.

Be Anu, Belo ir Ea yra dar kita didėji trejybė: Sin, Samas ir Istar, arba Sin, Samas ir Ramman. Juose apsireiškia dangiškų dievų veikmė į gamtą; vienvalinė įtekmė daroma jų į žemę.

Pav. 36. Dievas Sin priima garbinimą.

Sin, mėnulio dievas su savo apšviečiančiu naktį švietylu visuomet stovi saulės priekyje. Sulyg to pas semitus pradžia dienos skaitoma nuo saulės nusileidimo. Jis jau labai senuose laikuose buvo pripažinamas Samaso ir Istaros tėvu, Gudea pasakoja apie jį, jog jo vardas niekam nebuvo atidengtas. Viename himne iš Ūro šnekama, kad Sin neturėjęs ant savęs jokio teisėjo. Jis stovi augščiau teisėjo Samaso. Augšta jo vieta terp dievų yra pažymėjama tame pačiame himne augščiau nurodytu jo vardinimu Anu, dievų ir žmonių ir visų gyvų daiktų leidėju. Pirma visa ko jis yra augmeniškosios srities dievu. Nuo jo žodžio auga augmenys ir dauginasi kaimenių vaisingumas. Su savo išaugštinta grožybe jis yra augščiausiu karališko laipsnio pavyzdžiu; ant jo uždėta žėrintis karališkas vainikas dviragio piautuvo mėnulio pavidale. Kaipo Nannar, šviečiančiam ir karaliaujančiam jam priskaitoma teipgi Samaso veiklumas: jis duoda žmonėms įstatymus ir teisingumą. Bet su mėnulio dievybe astrališkieji suopročiai ankščiau sujungta, negu su Samasu. Astrališkas mytas apie mėnesio užtemimą, kuriame pasakojama apie užpuolimą ant mėnulio dievo septynių piktų dvasių ir Marduko išgelbėjimą jo, turi liaudinį pobudį. Išsireiškimai augščiaus minėto himno "patsai tveriąs" arba "patsai augąs vaisius" reikia išimtinai suprasti dangiškojo apsireiškimo prasmėje, mėnulio augimo. Įdomu yra, kad svieto sutvėrimo ir tvano istorijoje Sin pasirodo visai nuošaliai. Pasakojime apie svieto sutvėrimą apie jį prisimena tik kaipo apie mėnulinio švietylo dievybę, valdančią naktim ir dalinančią laiką savo vainiku (augančiu ir dylančiu).

Saulinis dievas Samas, kaipo Sino sunus, užima žemesnę vietą už aną, bet kaipo dieninės šviesos dievas, jis yra didžiuoju ir mylimu dievų ir žmonių draugu. Jis su Sinu dalyvauja kasmetinio žemės gaivinimo dalyke išdavimui vaisingos augmenybės ir užtai skaitoma didžiuoju žmonių geradėju. Samaso svarbumas, kaipo dangaus švietylo, apsireiškia ir vėlesniame laike mažesne galybe negu Sino. Rods, jo švita, pergalingas jo ėjimas dangiškąja tvirtuma, spindis jo kelias, viskas tas reiškiasi visuose pavidaluose ir augštoje, poetiškoje formoje. Vienok saulės poetiškieji vaizdai himnuose ir mytuose neužtemdo savimi suopročių apie dievą, šeimininkaujantį danguje, kuris apsireiškia tik tvoskiančioje saulinės šviesos didybėje. Augštesnis suoprotis nešinaikina išlaukiniu sanprotavimu apie saulės judėjimą. Priešingai, nė pas jokį kitą dievą doriška svarba neprasineša teip daug, kaip pas Samasą: jis yra dangiškojo ir žemiškojo svieto teisėju, nes savo šviesa jis persismelkia per visokią tamsą iš dangaus augštybės į paslėpčiausias žemės gilumas. Jis yra didžiuoju dievų teisėju, dangaus ir žemės teisėju. Ir jo teismas yra teisingas. Todėl jis yra visokių naktinių tamsių darbų priešu. Prasižengėliai, vagys ir riaušininkai prisidingi jo ir dreba prieš jį, melas bėga nuo jo ir visokios naktinės baimės, raganių ir demonų užleidžiamos nyksta nuo jo vaiskios šviesos. Jo šviesa pasiekia teipgi ir užslėptas paslaptis. Jam žinomos visos pranašybų ir sapnų paslaptys. Antra gi vertus, šitas dievas yra labdaringu silpnų ir prispaustų pagelbininku ir apgynėju. Jis gali surištą paleisti, sergantį išgydyti. Todėl jis garsi kaipo dievas numirėlių prikeliąs. Apie jį, kaipo apie apsaugojančią dievybę, teisingai sakoma, jog jis eina drauge su keleiviu sunkiuoju keliu. Kaip giliai įsikerojo suoprotis apie dorišką saulės dievo veiklumo svarbą, reiškiai matyt iš to, kad net pasakoje apie žaltį ir arelį, žaltys kreipiasi prie Samaso melsdamas užstojimo ir atkeršinimo už arelio užpuolimą. Pasakojime apie tvaną jis ima dalyvumą gelbėjime Sit-Napistimo, paduodamas tvano pradžios ženklą, sulyg kurio Sit-Napistimas turi elgtis.

Babilioniečių mytai iš didesnės dalies yra sauliniais mytais; bet kaikurie jų liečia ne Samasą, tik Marduką, kaipo užtekančią, ar nusileidžiančią saulę. Kaip dieninis, teip ir metinis saulės apybėgis yra išpuošti mytiškais sanprotavimais. Šitėipos parodyta ant senbabilioniškųjų cilinderių kaipo saulės dievas su palmos rykšte rankoje, išeina šviesybėje iš-už kalnų terp atkeltų dangaus vartų, drauge su dviem figuromis, ženklinančiomis, gal, rytą ir vakarą. Ant kito cilinderio jis yra parodytas kovojančiu su beginkle figura, sėdinčia už kalno; tai yra saulė, kuri degindama ir naikindama, nuo zenito artinasi linkui saulinio nusileidimo kalno; greta su juo jo pati su pergalėtojo vainiku. Ant kito cilinderio genijai atveda prie Samaso sosto surištą blogdarį dievų priešininką, demoną, pietvakarinį vėją. Babilioniškuose parašuose yra teipgi ir poetiškasis saulės dievo paveikslas, kuris važinėja su savo tarnais saulės ratuose, valdydamas užkinkytus prie jų ugninius arklius, kurių kojos nepažysta pailsimo. Jausmiškais sanprotavimais, atsinešančiais prie saulės judėjimo skaitoma ypatingai jo garbinimo forma himnuose: jam atidarant dangaus vartus ir iškėlus galvą viršuj svieto, visas svietas apsilieja šviesa, dievai ir žmonės su dideliu džiaugsmu žiuri į jį, visų tvarinių gamytoją, dangaus ir žemės apšvietėją, plačiosios žemės vėluninką; jis vienas pereina plačiąsias juras, — kas kits gali pereiti jas? sakoma Izdubaro epikoje. — Šviesybė jo leidžiasi į vandenyną ir plati, galinga jura baidosi jo šviesos, kuri, varydama baimę, pasiekia ir nežinomas šalis. Šviesa yra linksmybė, šviesa duoda sveikatą ir gerovę, — šitas yra išpasakojama visuose himnuose Samasui.

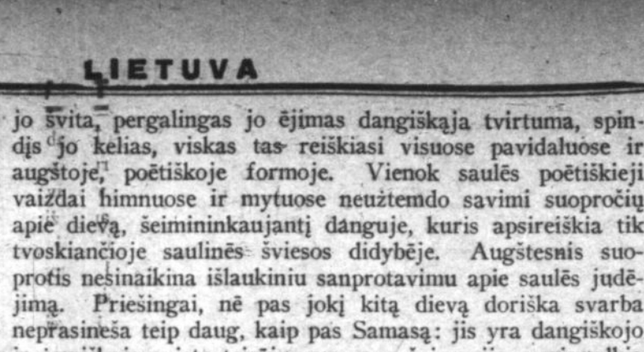

Pav. 37. Samas rytmetyj išeina per rytines dangaus duris.

Pav. 38. Ramman, audros dievas.

Trečias antros dieviškos trejybės asmuo yra lietaus ir audros dievas, Ramman*) "griaustulis", ir apskritai dievas visų atmosferinių apsireiškimų, esančių terp dangaus ir žemės. Lietaus dievas kartkarčiais vadinama ir versmių dievu, nors sulyg pradinės prasmės šitas užvardis jam neturėtų prigulėti. Audros, tai jo žinnešiai ir jis pats vadinama "Audra", žaibai, tai jo ginklas. Panašiai Belui, kurio pildenybės perėjo ant jo, jis turi labdaringą pobudį, kadangi jo lietus apvaisina žemę, bet jis ir baisus naikinančia elementinių spėkų veiksmu. Todėl, jam piktume bevažinėjant drauge su tarnaujančiais jam audrinių vėjų demonais ir naikinant viską ant dangaus ir žemės, net dievai pasislepia nuo jo rustybės. Žavėjimo himnai ir karališki parašai (assyriškieji) atsineša prie Rammano su pagelba, kuomet išreiškiama koks nors baisus užkeikimas, arba noras kokios nors pražutingos nelaimės: jo prašo užleisti ant nevidoningos šalies ar namo baisias audrines bangas, naikinantį lietų, arba griaujantį uraganą, sukelti valdinius prieš jų valdonus, atnešti su savim visokias nelaimes, saus-

*) Šitas vardas, ilgą laiką buvęs ginčijamu, tapo surastas viename žavėjime parašytu fonėtišku budu sakinyj ilu Ram-ma-nu-ri-ih-su tikrą daikvardį reiškiantį Ramman (duoda) audrinis lietus.

metį ir badą, savo baisiais žaibais išnaikinti šalį. Himnuose (ypatingai assyriškuose) vienval yra garbinama jo visagalinti naikinanti galybė. Jis yra piešiamas su ugnies kardu ir griausmo vilyčiomis.

Ramman neatimamai surištas su babilioniškąja pasaka apie tvaną. Jis ypatingai vadinama audringų bangų valdovu. Nors jis ir nedalyvauja dievų taryboje, bet pildo jų nusprendimus, matomai, kaipo Belo atstovas su nožmiu džiaugsmu ir baisia spėka. Su griausmu išvažiuoja jis juodame debesyj; jo audrinės viesulos ir bangos pasiekia dangų, teip kad išsigandę dievai išbėgioja. Visur jis apsireiškia kaipo elementinis dievas.

Tas pats atsikartoja ir ant assyriškų paminklų. Ar nors jau apie 2300 metais vienas pietinių babilioniškųjų karalių Larsame vadinta Nur-Ramman "Šviesa (yra) Ramman", vienok yra galimu, kad jo kultas perėjo Babilionijon iš šiaurės. Assyrijoje jo vardas tikrųjų daiktvardžių sudėjime yra minimas jau seniausiuose laikuose. Gali buti, kad assyrai savu žaru gavo jį nuo savo syriškųjų kaimynų.

Sala, dirvų dievė, yra Ramman'o pačia.

29. MARDUK.

Nusisiuntimo raštai. Alfr. Jeremias, straipsnis *Marduk* Rošero leksikone graikiškos ir romiškos mytologijos. II, pusl. 2340—2372 (1895).

Marduko vardas drauge su Sino ir Samaso vardais yra senesniuose babilioniškų valdovų parašuose. Bet nė vieno dievų padėjimas panteone nesimaino teip labai kaip Marduko iki jis iškyla augščiau visų kitų. Žavėjime, atrastame Eridu'je, jis vadinama Ea sunumi. Prietikiai, kuriuose jis yra sename kulte Eridu'je, nurodo į tai, kad jau seniausieme laike jis skaityta terp Babilonijos dievų. Išpradžių jį garbino kaipo saulės dievą, duodantį rugius, kviečius, ir miežius, verčiantį augti žalią žolę ir daryti maistą žmonėms. Visi parašai vienbalsiai liudija tą, kad jis buvo skaitomas rytmetinės saulės dievu. Jis vadinama Ea sunumi, arba vandenyno, pirmadėliu, nes rytinė saulė kasdien iškyla iš vandenyno gilumos, pergalingai išvaikydama uką. Kasdieninei, užtekančios saulės pergalei naktinės tamsos atsako kasmetinė pergalė pavasarinės saulės, kuri po ukanotų žieminių mėnesių siunčia ant žemės savo vaiskią šviesą. Kad Marduk šitoje dvejopoje prasmėje buvo garbinamas jo kulto garde, Babilione, tai yra patikrinama paeinančiu iš Babiliono svieto sutvėrimo epopėjos išdėjimu; teiposgi apvaikščiojimu babilioniškos šventės cakmuku (žr. žemiau). Švintant dienai, švintant pavasariui (nauji metai) ir, persikėlus į svieto pradžią, švintant sutvėrimui, Marduk parodo savo pergalingą spėką. Kaipo saulės dievas, išeinąs iš vandenyno gelmių, jis yra išminties dievu, išnešąs svietan savo tėvo Ea paslaptis, jo atidengiamas dievams ir žmonėms; jis yra dievų išminčia. Šviesusis ir išmintingiausias dievas, jis savo akimis permato žmogų perdėm; jis yra skaisčių žavėjimų dievas (žr. sk. 38), labdaringas tarpininkas perduodąs Ea paslaptis, piktų užžavų naikintojas, išvaikantis demonus, gydantis ligas, "kuris myli prisikėlimą numirėlių" (kaipo pavasario dievas), gailestingas dievas.

Viešpatybės Chammurabi įsteigimas (terp 2300 ir 2200 m.) bėgyje dviejų šimtų metų padarė Babilioną tikėjimišku visos Babilionijos centru, o su tuo ir Marduk, vietinis Babiliono dievas, tapo dievų valdovu. Patsai Chammurabi apie save sako, jog jis, Babiliono karalius, pasiekė Marduko išsikėlimą. Babilioniškųjų kunigų pasistengimams pasisekė Marduką iškelti į augščiausią dievų laipsnį. Iš Cakmuku šventės jie padarė Marduko terp kitų dievų iškėlimo garbsymą; jie sudėjo svieto sutvėrimo epopėja, kurioje pati tvėrimo istorija padaro tik antraeilinį dalyką, esantį padidinimui įspudžio, padaromo Marduko iškėlimu į dievų karaliaus laipsnį. Daugybė himnų jam, kuriuose jam priskaitoma kuojvairiausios dievų karaliaus ypatybės, Belo dievų, turi savyje mytologiško apie svieto sutvėrimą pasakojimo įtekmę. Priegtam ant jo galutinai perkialiama visos didžiųjų dievų teisės ir galybė. Epopėja apie svieto sutvėrimą yra sauliniu mytu. Marduk yra sutverėjas — svieto surėdytojas. Šitu budu yra garbstoma abi Marduko veiklumo pusės — kaipo svieto dievo ir kaipo išminties dievo (žr. sk. 36). Marduk apveikia baisų slibiną Tiamat, presiantį dangiškųjų dievų valdybai; vadinasi, šviesa pergali tamsą. Iš slibino gi uodegos jis padaro svietą. Už šituos amžinai atmintinus nuopelnus jis gauna dovanų dangaus ir žemės valdovo vardą, jam perduodama likimo lentelės ir jis tampa dievų ir žmonių likimo lėmėju; "jis rodo kelią dangiškoms žvaigždėms ir visi dievai, kaip avys, yra jo ganomi". Svieto valdovu pavadina jį dievas Bel, tokiu budu perduodamas jam savo paties teises. Tą patį daro ir jo tėvas, kuris džiaugdamasi savo sunaus pagarsiu, duoda jam augščiausią garbės prievardį: "lai vadinasi jis teip, kaip ir aš, Ea". Toj pačioj prasmėj duodama nurodymas viename iš žavėjamų himnų, vadinančiame jį dievų kunigu. Daug kartų Marduk, panašiai Ea, vadinama žmonių tverėju. Pačiame pasakojime apie svieto sutvėrimą nėra aišku, ar jis yra pripažinamas vienintėliu žmonių tverėju. Bet himnas, esantis ant šito pasakojimo užbaigos, garbina jį kaipo juodagalvių tvėrėją (t. y. babilioniečių). Per visą tolesnį laiką jis yra pripažinamas dievų karaliumi. Nors didėji dieviškoji tre-

Pav. 39. Marduk apveikia slibiną Tiamat.

(Toliau tu-).

ROBERTAS LUI STEVENSON

NAKVYNE

tai yra

pasaka apie vieną mažesniųjų gyvenimo vargų, paprastai vadinamą bėdą.

Iš anglų kalbos vertė

L. JURAS.

čių glėbiu! Begu jųs manote mane taip paiku esant ir to visa nematant? Bet aš biaurėjaus tokius darbu. Ir antai prakeiktos jūsų taurės tebestovi, kaip stovėjusios; ir štai jųs patįs su savo širdžia betvaksiančia, kaip tvaksėjus; ir čia štai esu aš, pasirengęs vėl eiti sau laukan taipjau plikas, kaip ir atėjęs, vienintėliu baltuku kišeniuje, kurį jųs man sviedėte! Ir dar jųs sakote mane garbės sampročio neturint, — Perkunas mane trenktų!

Senis ištiesė savo dešinę.

— Aš pasakysiu, kas jų esate, — tarė jis. — Jųs esate niekšas, vyruti, begėdis, paskutinis ištvirkėlis ir valkata. Ištisą valandą praleidžiau su jumis. O! tikėkite manim, kaip pažemintas jaučiuos! Ir jųs valgėte ir gėrėte prie mano skobnio! Ne, ilgiau nebegaliu, nebenoriu jūsų matyti. Diena pradeda aušroti, ir nakties paukštis tejieškai savo ląstos. Norėsite eiti pryšakyj ar paskui?

— Kaip tinkami, — atsakė poetas, keldamos iš krasės. — Tikiu pilnai jūsų pakilumu.

Susimąstęs ištuštino savo taurę.

— Gailiuos tik negalįs pridėti jus ir protingais esant, — tęsė toliau, barškindamas krumpliais sau į kaktą. — Gadynė! gadynė! surembėjusios tavo smegenįs ir ligustos!

Senis, iš savigarbos atžvilgio, ėjo pirma; Villon sekė paskui, švilpaudamas, nykščius už juostos užsikišęs.

— Tesusimilie į jus Dievas, — tarė prie durių Briztuto viešpats.

— Sugiev, tėte, — atsakė žiovaudamas Villon. — Ačiu žemai už šaltą avieną.

Durįs užpakalyj užsidarė.

Viršum baltų miesto stogų švito aušra. Šaltas, nemalonus rytas pranokavo artimą dieną.

Poetas stovėjo gatvės viduryj ir nuoširdžiai raivės.

— Gana kvailas senis, — manė sau. — domu, kiek galėtų būt vertos jo taurės?....

— Finis —

—o—

BR. VARGŠAS

ŽMONĖS

Drama 3-se Dalyse.

VEIKIANČIOS YPATOS:

VARGULIS, — apie 50 metų.
ONA, — jo duktė, 18 metų.
PETRAS, — jaunas vaikinas.
TUBANSKIS, — turtingas žmogus, 40 metų.
PETROF, BORODKA, } Tubanskio draugai.
KAIMYNAS, — varguolis.
MATEUŠAS, — 40 metų, su parišta ranka.

PIRMA DALIS.

Mažas, nuskuręs kambarys; ant sienų kabo drabužiai; šalyse stovi stalas, lova ir siuvamoji mašina; kertėje skrynutė ir vargulio gulykla ant žemės.

I-ma VEIKMĖ.

VARGULIS. *(Vienas, sėdėdamas ant krašto lovos).* Kad nors kokia grivena būtų.... Galvoje lyg kas būbną muša.... Ona teip ilgai nepareina; gal parneš kiek pinigų.... Kol tą darbą atiduoda, visiems velniams turi kloniotis. *(Pauza).* O, kaip negerai ant širdies! Devyni perkūnai, rodos, užgulė.... Keikia visi tuos girtuoklius, bet ką tu jiems pasakysi; juk širdies neparodysi išplėšęs.... Kaip gerai būtų, kad sutiktų mano Ona išeiti už Tubanskio; — viskas kitaip virstų. Man prižadėjo duoti kambarį, pinigų — vienu žodžiu — pilną užlaikymą. Jau kelintą kartą jis mane kalbina.... Kokie namai, kokie rūmai, — tiesiog kunigaikštis! Būtų tada pagirioms grąšių.... *(Pikčiaus).* Visviena! Kartą darysiu galą! Ką aš jos klausysiu! Juk aš šiokstoks tėvas, ir kad negalėčiau pasakyti!.... *(Pauza; liudnai)* kad vis to pinigo nėra. Supykinsiu Oną, tada ir grivenukės neduos. Reikės tą visą slapta atlikti. Tą vaikiūkštį išvarysiu; juk sermėgos geros netur ant pečių.... Žinau tokius kavalieraičius. Jį išvarysiu, Oną šeip-teip prikalbėsiu — ir galas vargams.... Čia laimė pati prašosi, o ji su savo meile! *(Įeina Ona).*

II-ra VEIKMĖ.

Vargulis ir Ona.

ONA. *(Su ryšeliu rankoje).* Oi, bėdos, bėdos! Tai pertrumpa, tai perilga; kiek vargo turi pakelti, kol tą rublį užsisiuvi, o dar ir tą tėvas atima pragerti. Tėvai, ar ne laikas perstoti? Žiurėk, į ką tu panašus!

VARGULIS. Perstok nors kartą mokinusi! Šiandien žadėjo ateiti ponas Tubanskis. Gana tau su tais siuviniais vargti. Jisai žmogus turtingas....

ONA. Ir kaip tėvas su juo susipažinai?

VARGULIS. Laimė pati mane su juo supažindino. Neseniai jis čia gyvena, o jau visi jį pažįsta, — geras žmogus.

ONA. Tėvas džiaugiesi jo pinigais, bet aš visai ne. Niekai pinigai, kur meilės nėra.

VARGULIS. Pamylėsi, pamylėsi.... Iš pradžių teip rodos, o vėliaus.... *(Meiliai).* Žinai ką, Onute, duok tu man griveną, baisiai man galvą sopa.

ONA. Iš kur aš tuos pinigus imsiu? Ir kasdien tas pats.... Už pinigus, tėvas, viską padarytum!

VARGULIS. Suprantau gerai, ką tu manai tą sakydama.... Tu būk protinga ir nustok meilautis su tuo Petru. Koks jis tau jaunikis? — sakyk tu man! Vėjavaikis, pienburnis!.... Žinai: pas jauną po kumščia, o pas seną po barzda....

ONA. Kokie čia juokai?....

VARGULIS. Ir verkti nėra ko. Tokia laimė; toks žmogus ne kur pajieškoti!

ONA. Aš sutiksiu išeiti tik už to, kurį aš myliu!

VARGULIS. *(Išjuokdamas).* "Kurį aš myliu". Tu ne erzink manęs: jeigu jis drįs pasirodyti, aš jam pasakysiu, kur pipirai auga!

ONA. Nieko blogo jis mums nepadarė.

VARGULIS. Tegul nesuka tau galvą su visokiais niekais....

ONA. Tėvai, ar-gi tu nemylėjai?

VARGULIS. Kvailiu ir aš buvau! Turtas, iškilmę, šilkus, auksą ji aukaus kokiam ten suskiuj, elgėtos vaikui, o kad jis niekados to nesulauktų!

ONA. Aš jokia ponia neesmiu....

VARGULIS. Kad nei žodžio daugiau! Ponas Tubanskis pasivadinęs mane sakė: "Gyvensi prie manęs poniškai! Duosiu pinigų, duosiu kambarį, tiktai tegul tavo duktė sutinka už manęs išeiti". Ar tu supranti, ką tai reiškia?! Tai jaunikaitis!.... Juk tai ponas! Supranti? — ponas, gyvenantis mūruose, visų miestelėnų guodojamas!

ONA. Nelygi pora iš mūsų būtų....

VARGULIS. Nebūk mažvaikė, apsigalvok gerai.... *(Vargulis rengiasi eiti).*

ONA. Tėvas ir vėl išeini?

VARGULIS. Eisiu.... Galvą labai skaula, gal užeisiu kur pažįstamą. *(Vargulis išeina).*

III-čia VEIKMĖ.

ONA. *(Viena).* Teip ir velkasi gyvenimas diena iš dienos. Nelaimingas mano tėvas.... Senas, tarnystės niekur negali gauti, pinigų neturi, taigi ir valkiojasi pats nežinodamas kur ir ko eina.... Oi Petre-Petreli!.... Koks jis gražus, geras, protingas! Rodos visame pasaulyje tokio nerasi.... Nežino jis, kaip aš kenčiu, nežino kaip Tubanskis mane persekioja.... Niekur aš nuo to pikto žmogaus pasislėpti negaliu.... Gana jau man kentėti, nebeslėpsiu ilgiau nuo Petro, viską jam pasakysiu.... *(Įeina Mateušas).*

IV-ta VEIKMĖ.

Ona ir Mateušas.

MATEUŠAS. Gero vakaručio!

ONA. Gero, Mateušai, gero! Vis skubi, vis bėgioji....

MATEUŠAS. O ką, tamistėle veiksi? Žmogus, kaip skruzdė: kol skubi, tai ir turi, o sustojai — ir blogai. Vienam dar nieko, o jau su šeimyna tai ir skubant tiek tesiranda.

ONA. Teisybę, Mateušai, sakai.

MATEUŠAS. Ką čia pameluosi, — kožnas mato. Bėgi, bėgi, žiūrėk — batai prakiurę, alkunės nuplyšę, pačiai andaroko reik, tai vaikams kurpiukai baigias — ir tiek tesiranda. Vyresnis šią žiemą į mokyklą eina, — noriu kad pramoktų skaityti ir rašyti, — tą reik geriau aprengti, nes kasdien per miestą eina. Kad ne ranka, bučiau tebedirbęs prie odų, o dabar, prastai kalbant, reik "maklioryste" užsiimti....

ONA. Kokia čia "makliorystė" duoną nešioti.

MATEUŠAS. Bet vis jau, sakant, žydiškas darbas. Po kapeikėlę nuo kepalo uždirbi, o daugumui reik ir pabarguoti, štai ir po uždarbio. Laimė tik, kad gerų tarnaičių yra. Jau jos pačios duonos neina: "Mateušai, tu atnešk!" — o man kapeikėlė ir yra. Prašiau duonkepio, kad pigiau man duotų, o jis man ir pradėjo skaitliuoti, kiek jam viskas kainoja. Sūnus mokslus eina, duktė ant partapijonų mokinasi skambinti; vienu žodžiu, jam mažai lieka. Su ponu juk nesiriesi.... Na, gana plepėti.... Ar atnešti šiandien duonutės?

ONA. Dar negavau, Mateušai, už darbą. Kaip atiduosiu pataisiusi, tada....

MATEUŠAS. *(Pertraukia).* Tai nieko, aš atnešiu. Iš praėjusios sąvaitės buvo šešios, o šios tylika kapeikų. Pasiteisime.... Jau man, mano boba, ramumo neduoda su tais siuviniais.... Tamstėlė jai ką nors surauksi ir atsilyginsime. Juk čia ne šimtai, ne tūkstančiai.

ONA. O, kaip negerai už duoną skolingu buti!

MATEUŠAS. Genys margas, — svietas dar margesnis. Visaip atsitinka. Na, bėgu jau, dar daug turiu apeiti. *(Paėjęs, sugrįžta).* Kada išeisite už Petro, tada kitaip eisis. Puikus tai vyras.... Na, sudie....

ONA. Sudie.... *(Mateušas išeina).*

V-ta VEIKMĖ.

ONA. *(Imdamosi už siuvimo).* Juokdarys tas Mateušas.... Į tokį žmogų žiūrint viską užmiršti, ir ant širdies lyg lengviau palieka.... Visada jis linksmas, laimingas, visukuo užganėdintas. *(Greit įeina Petras).*

VI-ta VEIKMĖ.

Ona ir Petras.

PETRAS. Sveika, linksma, paukšteli!

ONA. *(Siudama).* Ačiu!

PETRAS. *(Bučiuoja).* Tu vis dirbi?

ONA. Nėra laiko ilsėtis, Petruli....

PETRAS. Kas naujo? Juk vakar tebuvau. Kur tėvas? Ar ne girtas?

ONA. Jau išėjo pažįstamų ieškoti.

PETRAS. Nelaiminga tu, mano Onute!....

ONA. Nežinau, kuris iš mudviejų laimingesnis.

PETRAS. Be abejonės, aš. Dabar uždirbu jau po dviedešimts rublių. Laukiu tiktai nuo tavęs žodžio, kada bus vestuvės. Tik būk atvira.... Teip seniai pažįsti mane, žinai, jog aš tave myliu ir vis dar bijaisi duoti žodį....

ONA. Kad tu tojaus apie vestuves kalbi. Ateis laikas ir apsivesime.

PETRAS. Žingeidu butų žinoti, kada tas laikas ateis....

ONA. *(Nerviškai).* Ko teip skubiniesi? Pamatysi sviete gražesnių, turtingesnių, o su manim apsivedęs gailėsiesi....

PETRAS. Aš gailėsiuos, sakai? Ko-gi aš gailėsiuos? Ar to, kad paimsiu tave ir su tavim busiu laimingu?.... Nebus tada laimingesnio žmogaus pasaulyje, kada tu būsi mano.... Aš išbėgsiu ant gatvės tada ir šauksiu: "Žiūrėkit, žiūrėkit visi, kad ir pas neturtėlius yra meilė, yra džiaugsmas! *(Bučiuoja Ona).*

ONA. Kaip tau tas puikiai matosi....

PETRAS. Teip ir bus. Pasakyk, kada vestuvės, paskirk maž-daug laiką....

ONA. Pakalbėsime apie tai kitą kartą....

PETRAS. Vėl, kitą kartą.... Ir kasdieną tas pats.... Koks aš, ištikro, nelaimingas.... Pasakyk tu man, Onute, atvirai: ar tu mane myli?....

ONA. *(Nedrąsiai).* Kaip-gi tave, Petruti, nemylėti.... Man tik baugu.... Koks mano tėvas — žinai.... apleisti jo negaliu.... Visgi jau senis, o kas panorės dovanai jį šerti ir kampą duoti....

PETRAS. Ar tik tokia periškada? Aš to nesibijau. Mano viskas jau yra apmąstyta. Ar tokių skurdžių yra? — o vienok gyvena — dabar gi dėl to vieno senio.... Nesirupink, Onute!.... Tėvas gyvens prie mūsų, perkalbėsime, nustos girtuokliauti ir sugyvensime kuopuikiausiai.... Ką tėvas apie mane kalba? Kaip atsiliepia?

ONA. Ir nekalbėk. Žadėjo net tave išvaryti....

PETRAS. Už ką?!....

ONA. Jei nesupyksi, tai pasakysiu.

PETRAS. Sakyk tik, sakyk....

ONA. Seniai norėjau tau tą pasakyti, bet vis bijojaus.... Mane visur persekioja Tubanskis.

PETRAS. Tubanskis?!

ONA. Teip.... Viskas dar butų niekai, kad ne tėvas....

PETRAS. Ką tėvas?

ONA. Tėvas neduoda man ramumo. Versteverčia eiti už jo.... *(Apkabina Petrą).* Padėk man Petruti, atsikratyti nuo to visoko....

PETRAS. Ir tu nieko man nesakei?.... Tylėjai visą laiką....

ONA. Maniau, kad tas viskas praeis....

PETRAS. Praeis, sakai.... Dabar tik aš matau, dėlko tu nenorėjai surišti save prižadėjimu.... Be abejonės geriau yra gyventi gražiuose namuose, dėvėti brangius rubus, gardžiai pavalgyti, negu, išėjus už neturtėlio, kasdieną rūpinties rytu.... Bet neužmiršk, Onute, kad jis nežiurės ant tavęs kaip ant žmogaus, kaip ant gyvenimo draugės.... Ne! Tu busi blogesnėje vietoje negu jam patekusi tarnaitė. Teip. Jis tau išmėtinės — "tu elgėta, aš tave aptaisiau, aš tave į gerus namus įvedžiau, dėlto aš ant tavęs ir ponas" — jis tau neduos ramumo ir tu priversta busi tylėti.... Onute.... Onute.... Aš, teip silpnu budamas kalbinu tave, kada tu svajoji visai apie ką kitą....

ONA. Perdaug jau tu išsikalbėjai. Nesitikėjau, kad tu, Petrūli, teip apie mane manytum.... Aš eisiu tik už to.... kurį.... aš karštai myliu....

PETRAS. *(Šypsodamos).* Ar nevalia man žinoti, ką tu myli?

ONA. Ar gi tu nežinai....

PETRAS. *(Apkabina ją ir bučiuoja).* Brangi tu mano.... *(Įeina pusgirtis Vargulis).*

VII-ta VEIKMĖ.

Ona, Petras ir Vargulis.

VARGULIS. *(Matęs juos besibučiuojant).* Gražu, gražu, ką ir besakyti....

PETRAS. Sveikas linksmas, tėvai! Ištrukau ant valandėlės, taigi ir atbėgau atlankyti.

VARGULIS. Aplankyti.... Ar tu gydytojas, ar ką?!

ONA. Ko tėvas kabiniesi prie kožno žodžio?

PETRAS. Nieko blogo aš tėvui nepadariau....

VARGULIS. Nieko blogo tu man padaryti ir negali!

PETRAS. Aš pas tamstą kaip pas tikrą tėvą ateinu pasišnekučiuoti, o tamsta į mane, kaip į kokį žvėrį žiurai.

VARGULIS. Nespėjau per slenksnį koją įkelti, kaip tavo doriškumą pamačiau. *(Onai).* Labai gražu! Jauna mergitė su vyru bučnuojasi! *(Petrui).* Pirma aš manian, kad tu geras žmogus, pildai tarnystę, darbuojiesi; o jis mat kuo užsiima! — jaunas mergaites iš proto veda!.... *(Pikčiau).* Tu su manim nejuokauk! Nežinai mano budo! Už savo vaiką aš galvą atiduosiu! Kaip tu gali, sakyk man, jai protą sukti, mėšlungi tu!?

PETRAS. Tėvai, mano mintis geresnė, negu to, kuris bučiuos už pinigus....

VARGULIS. Geresnė.... Matyti iš tavo akių. Tu nežiurėk, kad aš išsigėręs, — aš viską matau; senas vilkas!

ONA. Nesikabinėk tėvai! Išsigėręs esi, velyk eitum gulti....

VARGULIS. Tu perstok mane tampiusi! Su tėvu, kaip su broliu! Dabar aš su kožnu kvailiu nekalbėsiu!

PETRAS. Kodėl teip iš augšto, tėvas, pradėjai žiūrėti?

VARGULIS. O kas-gi tu per vienas? Tu manai, kad jeigu aš neturiu tarnystės, išgeriu, tai jau ir po Vargulio? Ne! Man dabar visur durįs atviros!

PETRAS. Aš labai iš to džiaugiuosi....

VARGULIS. Džiaugiesi ar ne, man visviena, bet, pasakyk man: ko tu kasdien čia atsivelki?

PETRAS. Nes myliu Onutę ir noriu paimti ją sau už pačią.

VARGULIS. Ką sakai?! Tu.... nori.... mano dukterį ant.... visados paimti?! Gal tau proto trūksta! E?!.... Eik laukan, nususėli!

PETRAS. Už ką, tamsta, mane varai?

ONA. *(Petrui pusbalsiai).* Išeik dabar, Petrai, juk matai, kad girtas.... Paskiau užeisi....

VARGULIS. Ko lauki?! Pilnos kertės tokių jaunikių! Laukan!

PETRAS. Išeisiu. Sudie....

ONA. *(Verkšlendama).* Sudie, Petruti....

PETRAS. Tėvai, užgavai man širdį išvarydamas.... Ir už ką? Už tai, kad aš tave, tavo kambarį ir tavo dukterį mylėjau, už tai, kad viską dėl jusų gatavas buvau padaryti.... Sakau, mylėjau tamstą kaip tėvą, šitam kambaryje norėjau laimę rasti ir tik už tai tėvas....

VARGULIS. *(Pertrukia).* Maža-ko tu užsimanysi!....

PETRAS. *(Išeidamas, į šalį).* Nelaimingas tu, seni.... *(Petras išeina).*

VIII-ta VEIKMĖ.

Vargulis ir Ona.

(Ona verkia).

VARGULIS. *(Pusgirtis).* Eik tu, nesuaugęs pipiro grude! Didelę tu čia laimę atneši! Penkiolika rublių į mėnesį! *(Nusijuokia).* Ha.... ha.... ha!.... *(Onai).* Na, pasakyk man, ką tu jame gero matai? Man rodos, kad nei snukiu, nei protu, nei kišenium negal pasigirti.... Kvaila ir galas! Štai ponas Tubanskis, tai žmogus! iš karto ir aklas gal apčiupinėti.... Atmink, dėkavoti man, dukrele, — o neklausysi, šunies balsu kauksi! Atmink, jog ponas Tubanskis, dabar tavo jaunikis, prižadėjo mudu piene maudyti. Nereikės tada prieš Mateušą galvą lenkti už duonos kąsnį. Turi eiti už Tubanskio, nes kitaip badas.... Einu dabar pas jį, liepė man ateiti, kad viską apkalbėti....

ONA. Tėvai, ne ėsk tu manęs. Pasigailėk mano jaunų dienų! Juk ir aš noriu gyventi, ir aš turiu širdį, ir aš noriu laiminga buti! Neik pas jį! Juk aš tavo vaikas, argi tau brangesni pinigai! Sakei galvą už mane atiduotum, tuo tarpu pats nežinai ką daraįs!.... Neik, tėveli.... *(Ima jį už rankos).*

VARGULIS. *(Ištraukia ranką).* Tu esi dar vaikas! Kaip, sveika, sulaukus mano metų, tuomet, galėsi mokinti tokius bepročius kaip tu, o dabar tavo, darbas — tylėti.... Tai gadynė! — vaikai tėvus mokina!.... *(Vargulis išeina).*

IX-ta VEIKMĖ.

ONA. *(Viena).* Ką man bedaryti? Bėgti.... Bet kur aš nueisiu nuoga budama.... Juk tokių visur pilna, pilnas pasaulis.... *(Įeina Petras, neramus).*

X-ta VEIKMĖ.

Ona ir Petras.

PETRAS. Nelinksmą naujieną tau atnešiau....

ONA. *(Nusiminusi).* Kas per naujiena?!

PETRAS. Aš neturiu tarnystės.... Čia visur išlandžiojau, vietos niekur negalima gauti....

ONA. *(Nerviškai).* Tai ką-gi tu manai dabar, Petruti, daryti?....

PETRAS. Priverstas esmiu išvažiuoti.... Onute, nepasiduok tėvo valiai, pakentėk ilgiausiai pusę metų.... o paskiau aš atvažiuosiu su keliais rubliais ir tada mes apsivesime ir išvažiuosime....

ONA. *(Nusiminusi ir verkdama).* Ką aš be tavęs veiksiu?.... Ir tu mane palieki....

PETRAS. Ar-gi man čia skursti be jokios vilties?.... Priimk, štai, nuo manęs žiedą ir pasidalinsime pinigais.... paliksiu sau tik ant kelio, o toliau kogreičiausiai jieškosiu darbo.... *(Paduoda pinigus ir žiedą).* Pakęsk tą trumpą laiką.... *(Pastebėjęs, kad pareina Vargulis).* Tėvas pareina.... Eisiu aš, nemalonu man su juo susitikti....

ONA. Neik dar, Petruti, gal duosis perkalbėti. *(Įeina Vargulis, visai girtas).*

XI-ta VEIKMĖ.

Tie patįs ir Vargulis.

VARGULIS. *(Nematydamas Petro).* Tai laimė! *(Išima iš kišeniaus bonką degtinės ir stato ant stalo).* Ant galo ir mudu ponai! Tokios laimės ir sapne ne sapnavau! *(Svyruoja).* Tai jaunikaitis.... Dabar pagyvensiu poniškai.... Reik paragauti užrubežinės.... *(Geria iš bonkos).* Nieko, geras skonis! *(Išima iš kišeniaus smulkių pinigų).* Štai,mano savi pinigai, supranti! Gyvenkit laimingai!.... Mano savi.... *(Urzgia sau po nosia).*

ONA. Ką darai, tėvai, ką darai?!

VARGULIS. Aš vardu sotus nebusiu!....

PETRAS. Įėjau pasakyti sudie tėvui ir Onai....

VARGULIS. Tu ir vėl čia?!....

PETRAS. Vakariniu trukiu išvažiuosiu....

VARGULIS. Ir gali keliauti.... Driskius.... Man pinigų kiek tik nori!.... Degtinė, kambarys, viskas!....

PETRAS. Ir tamsta nejauti sąžinės graužimo teip kalbėdamas? Juk tamsta tėvas vienatinės dukters. Tu ją parduodi už pinigus ir degtinę.... Budamas geru tėvu tą nepadarysi! Jos nelaime tu nori nusipirkti sau šiltą kampą!.... *(Vargulis geria).* Gaila man tavęs, pražilęs vargše.... Ankščiaus, ar vėliaus nušvis tau akys, bet kad nebūtų pervėlu.... *(Onai, pusbalsiai).* Nepasiduok, Onute! Dabar girtas, neperkalbėsi jį, bet kada išsipagirios, maldauk, prašyk, baugink jį! Pakentėkim tą trumpą laiką, už tai paskiau busime laimingai.... *(Bučiuoja Onai į galvą ir eina per duris).* Perkalbėk Onute, perkalbėk.... Lauk manęs.... *(Petras ašarodamas išeina).*

XII-ta VEIKMĖ.

Ona ir Vargulis.

(Ona rauda atsisėdus).

VARGULIS. *(Atsirėmęs ant stalo, visai girtas).* Onutė ji... pamylės.... *(Vienoj rankoj laiko bon-*

(Toliaus bus).

(Tęsa nuo ketvirto pusl.)

draugijos urėdninkus ir draugiją; paskiria įvairius komitetus reikalui ėsant; pasirašo ant visų draugijos čarterių ir visų popierų, leidžiamų draugijos vardu; patvirtina savo parašu visus išmokesčius Seimo užgirtus, arba ėsančius sutikmėje su draugijos įstatais; užlaiko iždininko laidą (bondsą).

Papirmininkis.

2. Pirmininkui atsisakius, sergant, numirus, ar prasišalinus, jo vietą užima papirmininkis su visomis pirmininko pridermėmis ir privilėgijomis.

Raštininkas.

3. Veda ir užlaiko tvarkoje visas T. M. D. knygas (Seimų, protokolų knygą, narių surašą ir tt.); užlaiko tvarkoje visus raportus ir oficijalinius kuopų pranešimus ir, abelnai, visus raštus ir dokumentus, paliečiančius visą draugiją; išduoda T. M. D. Seimui raportą iš visų veikmių, jo urėde atliktų; laiko ir tinkamai naudoja T. M. D. žymę (antspaudą) ant visų raštų, po kuriais reikalaujama pirmininko ir raštininko parašų; tvarko dalinimą nariams knygų; paskiria naujoms kuopoms numerius ir išduoda čarterius; apskelbia per organą skaitlių naujų narių (kuo tankiausiai) ir nemažiaus kaip kartą į metus išduoda abelną apyskaitą draugijos finansinio ir narių skaitliaus stovio. Gauna algą pagal Seimo nutarimą.

Iždininkas.

4. Priima visokius piniginius įplaukimus T. M. D. iždan; užlaiko draugijos ženklelius; išmoka visus išmokesčius sulyg pirmininko paliepimo paliudyto raštininko parašu; užsistato paranką (kauciją), kuri turi but didesnė, negu ėsąs pas jį draugijos turtas; išduoda apyskaitą T. M. D. iždo stovio sykį į bertainį. Gauna algą pagal Seimo nutarimą. Iždininko parankos užstatymo lėšas apmoka T. M. D.

Iždo Globėjai.

5. Privalo žiurėti, idant iždininko paranka butų sulyg draugijos reikalavimo ir kad butų laiku sudėta; daboja, idant iždininkas savo laiku išduotų laikas į laiką bertainines atskaitas ir kiekvienu laiku gali, matydami tam reikalą, padaryti iždo peržiuras, davus iš anksto apie tai žinią Centraliniam pirmininkui ir iždininkui per Centro sekretorių.

Knygius.

6. Užlaiko savo globoje visas T. M. D. išleistas knygas; išsiuntinėja kuopoms ir kitur T. M. D knygas pagal Centralinio raštininko paliepimą; išduoda kartą į metus apyskaitą apie T. M. D. knygyno stovį. Knygų persiuntimo lėšos apmokamos iš T. M. D. iždo. Knygius gauna 10% nuo parduotų knygų. Pagal Seimo reikalavimą užsistato reikalaujamą kauciją.

Literatiškasai Komitetas.

7. Literatiškas komitetas susideda iš trijų narių: vyresniojo nario arba pirmsėdžio ir dviejų paprastų narių.

Jisai sprendžia apie vertę prisiųstų spauzdinimui rankraščių, arba raštų ir praneša apie tai Centro pirmininkui; prižiuri literatiškąją pusę visų raštų, išeinančių draugijos vardu, jeigu tam nėra kitos Seimo paskirtos komisijos.

Vienas iš narių yra redaktorium ir veda oficijalinį organo skyrių sulyg draugijos reikalavimų.

Visi kiti Komitetai.

Visi kiti komitetai, koki gali buti Seimo sutverti, arba Centro valdybos paskirti, veikia pagal Seimų ir Centro valdybos nurodymų ir sutikmėje su draugijos įstatais, ėsančiais galėj.

Skirsnys VII. Draugijos turtas.

1. Draugijos turtas susideda iš visų įplaukimų T. M. D. iždan ir iš knygyno.

2. Draugijos turtas skiriasi į dvi dali: viena dalis tveria vartojamąjį kapitalą, kitoji-gi dalis draugijos nepajudinamąjį (geležinį) kapitalą.

3. Vartojamasai kapitalas susideda iš įplaukusių iždan nar

mokesčių, iš įplaukimų už parduotas knygas ir ženklelius ir iš aukų, jeigu tokios buva teikiamos.

4. Nepajudinamasai kapitalas (kitaip — geležinis, arba atsargos) susitveria iš atskyrimo 10% nuo visų abelnų T. M. D. iždan įplaukimų ir iš aukų, tam kapitalui skiriamų.

5. Šits 10% turi buti atskiriamas kas bertainis, darant iždininkui T. M. D. iždo bertaininę apyskaitą.

6. Nepajudinamasai kapitalas turi buti sudėtas skyrium nuo vartojamojo kapitalo ant palukanų (procento) ir nekitaip, kaip draugijos vardu.

7. Nepajudinamasai kapitalas yra sutvertas pridavimui draugijai didesnės ištvermės ir negali but panaudotas bėgantiems draugijos reikalams. Dideliam reikalui ėsant, draugija pagal Seimų nutarimą gali iš jo pasiskolyti, bet tokia paskola turi buti sugrąžinta paženklintu laiku.

Šiam kapitalui priaugus, jo nuošimčiai bus vartojami pastoviems konkursams, stipendijoms, ar kitiems reikalams pagal Seimų nutarimą.

Skirsnys VIII. Nariai.

1. Šios draugijos nariais gali buti tik lietuviai pagal gimimą, pačėjimą arba giminybę, — vyrai, moterys ir vaikai.

2. Šios draugijos nariais gali buti tik tie, kurie apsiima sąžiniškai pildyti šitos draugijos įstatus dabar ėsančius, ar galinčius buti, — kurie yra kuopų priimti ir Centro valdybos užtvirtinti.

3. Narių amžius priečmimui aupribuotas; bet įgaliotiniais T. M. D. Seiman, arba T. M. D. komisijų nariais negali buti jaunesni kaip 18 metų.

4. Naujai įstojantį kuopon narį ir rekomenduoti nemažiaus dviejų gerai stovinčių kuopos narių. To reikalaujama nuo pavienių narių, kurie negali buti T. M. D. Seimuose įgaliotiniais ir kurie tokiu budu turi tik patariamąjį balsą.

5. Kandidatas į T. M. D. narius skaitoma teisotu draugijos nariu tik nuo to laiko, kada jo metinė mokestis įeis T. M. D. Centro iždan ir kada Centro raštininkas, įtraukęs jo vardą Centro knygosna, praneš laišku apie užtvirtinimą, arba pagarsins apie tai organe.

(Pabaiga bus).

EXTRA!

Kudirka išsiystas.

Gabrys.

Tokį telgramą išsiuntė 30 dieną balandžio T. M. D. p. Gabrys iš Paryžiaus. Taigi didelis darbas *užbaigtas* ir draugijai lieka tik priimti ir išsiųzdinėti kuopoms tuos raštus, kurių teip nekantriai laukia tukstančiai T. M. D. narių. Knygos bus New Yorke 15 d. gegužio, ateis laivu "Bluecher".

T. M. D. Centro valdyba dėlei greitesnio ir lengvesnio išsiuntinėjimo knygų kuopoms ir pavieniems, ragina visus kuopų raštininkus daboti draugijos organą ir pugeriausiai pristatyti reikalaujanas nuo jų žinias.

Pora metų atgal T. M. D. užsimanė išleisti V. Kudirkos raštus; tuo tikslu atsišaukė į lietuvišką visuomenę, lukodama padėjimo jai tame darbe. Ant šito jos balso atsiliepė draugijos: Liuosybės ir Lietuvos Sunų, kiekviena prisidėdamos po $25, laukdamos, kad joms tie pinigai butų atliginta išleistomis knygomis; dabar, kaip girdėti, Kud. raštai yra atspausti (dar jie nėra atėję iš Prusų. — Red.). Taigi šios dvi draugijos tiki teipgi gauti savo laukiamą atlyginimą. Po $5 jiedvi paaukoja T. M. D. už likusius gi jos norėtų gauti atlyginimą knygomis. Knygos abiejų draugijų reikia siųsti žemiau padėtų adresu.

A. Rudauskas,
3337 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

Stoka vietos. Besiartinant III T. M. D. seimui, prisirinko daugybė medžiagos ir šiuom laiku organas pasirodo truputį ankštoku: negalima sutalpinti jame tiek, kiek yra medžiagos ant rankų. Pirmiausią vietą turi užimti naujai pdirbti T. M. D. įstatai, kurių pir- a dalis yra tilpusi šiame nume- rmi, o pabaiga bus sekančiame. art įstatų, aplaikyta teipgi ilgą M. D. iždo apyskaitą (už vasa- rį, kovo ir balandį); yra teipgi dikčiai ir kitos svarbios ir žingeidžios medžiagos, vienok tas viskas turės palaukti savo eilės.

Naujai apdirbti T. M. D. įstatai tapo pritaikyti pagal I ir II T. M. D. seimo nutarimų ir sutikime su jų dvasia. Visi kiti paragrafai yra apdirbti pagal įstatus kelių svetimtautiškų su gera tvarka organizacijų. Keli paragrafai, kaip pavyzdin: apie tulas draugijos paslaptis, kuri ji turi užlaikyt, arba apie galę Centro valdybos atmainyti tulus paragrafus, jeigu to reikalautų neatidėtinas prisitaikymas prie valstybinių teisių, toki paragrafai nors yra paprastai organizacijose T. M. D. rušies, tai vienok gal jie reikalaus platesnių paaiškinimų T. M. D. nariams. Tikimės, kad tą padarys III seimas. Šiuom kartu galima tik pranešti, jog prie šių įstatų apdirbimo apart komisijos prisidėjo netik Centro valdyba ir Literatiškas komitetas, bet ir pašalinės nusimanančios apie panašius reikalus ypatos.

B. K. Balevičius.

IŠ VISUR.

|| Londone atsibuvo orlaivių lenktynės. Didžiausią dovaną, 50-000 dol., už nulėkimą be nusileidimo iš Londono į Manchesterį laimėjo prancuzas Paulhan. Perlėkimui reikėjo 12 val. laiko.

|| Naujoji Italijos ministerija parlamente apreiškė savo programą. Ministerių pirmininkas Luzatti pažada visiems gyventojams, mokantiesms rašyti ir skaityti, suteikti balsavo teises.

|| Buvęs Amerikos prezidentas Roosevelt 28 d. balandžio apleido Prancuziją ir iškeliavo į Bruxellę, o iš čia jis kelauja į Holandiją.

|| Turtingiausias ant svieto dailės muzėjus yra — Paryžiaus Louvre muzejus. Jis kas metą gali pirkti skulpturos darbų ir abrozdų už 1500000 frankų.

|| Vokietijos universitetų turtingi studentai, prigulinti į studentų korporacijas, tankiai savo siausmais įgrįsta valdžioms ir gyventojams. Dabar antai mieste Bonn net keturios studentų korporacijos tapo teisman apskųstos.

|| Prusuose, mieste Koelne, gatvinio gelžkelio tarnai vienam kare rado atidarytą urną su pelenais neseniai kreматorijoj sudeginto murinko iš Neuwieder. Pelenai, tie, vežant iš krematorijos, likosi pavogti, tik nežinia su kokiu mieriu; greičiausiai tai buvo neprotingas siausmas numirėlių deginimo priešų.

|| Varšavoj vieną tik naktį padaryta policijos privatiškuose namuose 160 kratų ir tai pas urėdninkus intendenturos. Daugelį urėdninkų suareštuota. Lodziuje kratos padaryta 18 didelių dirbtuvių ir daugelyj privatiškų namų. Ant Vislos gelžkelio suareštavo 18 inžinierių. Grafas O'Rurk, vienas iš gelžkelio užveizdų nuo vietos prašalintas. Kratos tos padarytos prisakius specijališkai iš Peterburgo atkakusiam tirinėti Lenkijos urėdus, senatriui Neuhardtui.

|| Maskoliškas randas vėl, norėdamas įtikti "Lygai tikrųjų maskolių", pradėjo persekioti žydus: vien iš miesto Kijevo išvijo 10000 ten gyvenančių nuo seniau žydų. Paliko išvytiems tik penkias dienas užbaigti mieste visus savo reikalus.

|| Kanada, nors yra tai angliška kolionija, bet stengiasi atsistoti ant locnų kojų, nesigaili pinigų drutinimui kariškų pajiegų. Dabar parlamentas paskyrė ne mažus pinigus Kanados kariškojo laivyno reikalams. Kol Kanados neprigulmystei gresia pavojus nuo Jungtinių Siaurinės Amerikos Valtijų, tol ji nebandys nuo Anglijos pasiliuosuoti visai, bet ji drutina savo kariškas pajiegas, kad bent su Anglijos pagelba galėtų nuo Jungtinių Valstijų atsiginti, su kurioms juo toliau juo daugiau turi visokios rušies nesutikimų.

|| Pietinės Amerikos respublikoj Venezuelėj atsibuvo prezidento rinkimai. Išrinktas kongresė vienbalsiai Juan Vincente Gomez. Dabar išrinktasis, pasitraukus prezidentui Castro, pildė prezidento pareigas.

|| Visur Europoj apvaikščiojo pereitą nedėlios dieną 1 gegužio šventę. Italijoj tą dieną streikavo daugelyj miestų murininkai. Šveicarijoj, mieste Genevoj tą dieną ant gatvių buvo minių susirėmimai su policija, kuriame iš abiejų pusių sužeista tulas žmonių skaitlius. Londone tą dieną susirinko 20000 darbininkų Hyde parke. Belgijoj, Vokietijoj, Prancuzijoj darbininkų šventė apsiėjo be susirėmimų. Nebuvo minių susirėmimų su policija nei Išpanijoj.

|| Albanijoj, Koshanik terpkalnėj 13 val. traukėsi mušis terp albaniečių ir turkų. Albaniečiai nužudė 500 užmuštų ir paimtų nelaisvėn kariautojų, turkai nužudė 100 kareivių. Albaniečiai pasitraukė iš terpkalnės.

|| 1 d. gegužio buvęs Amerikos prezidentas Roosevelt iškeliavo iš Holandijos į Daniją.

|| Ant salos Jamaica, mieste Kingston 1 d. gegužio pasimirė buvęs respublikos Hayti prezidentas Nord Alexis. 1908 m. jis buvo, revoliucijonieriams viršų paėmus iš Hayti išvytas. Jis turėjo apie 100 metų. Jis prezidentaudamas atsižymėjo žiaurumu, nužudė ar sušaudė daugybę savo priešų. Paėmus viršų revoliucijonieriams, jis nuo jų pasislėpė ant stovinčio uoste prancuziško kariško laivo.

|| Prancuzijoj, uoste Marseill sustreikavo jurininkai tarnaujanti ant prekių laivų, kas, suprantama, labai kenkia Prancuzijos vaizbai ant Terpžeminių jurių.

|| Specijališka, maskoliško randa paskirta komisija tirinėja toliau kariumenės intendentų darbus ir suseka vis negražesnius caro tarnų darbus. Jau dabar susekė, kad pavogta su viršum 50 milijonų rublių. Dabar susekė, jog intendenturos privatiškoms ypatoms pardavinėjo gelžkelių vagonus ir tai labai pigiai — po 100 iki 1000 rublių už vagoną.

|| 26 d. kovo Paryžiuj pasimirė garsus norvegų raštininkas Bjornsterne Bjorsson, žinomas visam civilizuotam pasauliui. Bjornson ginė 1830 metuose Oesterdale, jis buvo pastoriaus sunus.

|| Karas Albanijoj atsinaujino. Mušis albaniečių su turkiška kariumene Kašanik terpkalnėj traukėsi net kelias dienas, kuriame žuvo daug žmonių iš abiejų pusių.

|| Nurfoundlando pakrantėse, žvėjų ir medžiotojų garlaivys "Aurora", su 187 įgulos žmonėms pražuvo.

|| Maskoliškų bajorų susirinkime Peterburgo nutarta rekalauti; nepriimti visai žydų į kariumenę, uždaryti žydų vaikams augštesnes mokyklas, išskirti žydus iš žemietijų ir iš miestų rodų, išskirti juos išprisaikintojų teisėjų ir advokatų eilių.

|| Išpanijoj, provincijoj Leon, nusiritusi nuo kalno sniego lavina pagriebė vienus namus su žmonėms. Pražuvo prie to 8 ypatos.

|| Per paskutinius Prancuzijos parlamento atstovų rinkimus išrinko: 57 republikonus, 154 radikalus ir radikališkus socijalistus, 10 neprigulmingų socijalistų, 28 suvienytus socijalistus, 12 nacijonalištų, 53 konservatyvus.

|| Japonijoj, nusiritusi nuo kalno sniego lavina su savimi pagriebė kaimą Nishimytumia. Pie to pražuvo su viršum 100 žmonių, daugume medžių kirtėjų.

|| Japonijoj, uoste Kobe, ant vieno laivo expliodavo dinamitas. Expliozijos užmušta dvi ypatos, o 83 sunkiai sužeista.

|| Albanijoj atsinaujino susirėmimai albaniečių su turkiška karinmene. Turkai kelis kartus bandė užimti Kašanik terpkalnį, bet turkiškos kariumenės užpuolimus atmušė albaniečiai. Turkai bombordavo miestą Godaunc, kuriame užmušė apie 500 albaniečių, bet ne kariautojų, tik daugume moterų ir vaikų.

|| Mieste Manchester, Anglijoj, buvo parengtos orlaivių lenktynės, dovana didžiausia buvo 50000 dol. Ją laimėjo prancuzas Paulhan. Panlhanui, kaip matyt, nėjo apie pelną, nes jis pats ganėtinai turtingas ,bet ėjo apie tai, kad prancuzai nesiduotų kitiems pralenkti ir jam tas pasisekė.

|| Albanijoj traukiasi mušiai turkiškos kariumenės su sukilusiais albaniečiais. Iki šiol iš abiejų pusių krito jau daug kariautojų. Albaniečiai pasigarsino neprigulmingais. Prie sukilėlių prisideda vis daugiau tautiškų albannečių giminių. Turkiškos kariumenės vadovas Djanid paša pareikalavo pastiprinimui mažiausiai 60000 kareivių.

|| Maskoliškasis randas panaikino vaizbos ministerio prisakymą į vaizbos mokyklas priimti tik 15% žydų; sulyg naujo padavadijimo į tas mokyklas galima žydų priimti 45%, kadangi užlaikymui tokių mokyklų žydai daugiausiai pinigų sudėjo.

|| Pėtnyčioj prieš velykas Išpanijos karalius paliuosavo nuo kilpos 23 prasižengėlius, terp kurių buvo višoki užmušėjai. Manoma Išpanijoj su visu pamaiknti mirties bausmę.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

DĖLEI ŽALGIRIO APVAIKŠČIOJIMO.

Ateinantį nedėldienį vėla atsibus delegatų susirinkimas dėlei apkalbėjimo Žalgirio jubilėjaus. Šitame susirinkime bus bandyta sutaikyti ir užtrinti kilusius nesusipratimus. Dabar reikalas teip stovi. Sulaužius pereitame susirinkime pirmesnius nutarimus, dabar pasirodo, jog daugelis draugijų negali prisidėti ir yra priverstos atsisakyti nuo dalyvavimo tame apvaikščojime, nuo kurio pelnas turi but paskirtas našlaičių namui. Ir teip iki šiol atsisakė: nuo West Sidės netik tautiškos, bet ir bažnytinės draugijos, nuo Town of Lake yra žinios, kad atsisakė Susivienijimas draugijų (susideda iš 9 draugijų) ir praktiškai visos tautiškos draugijos nuo Bridgeporto ir 18 gatvės. Jeigu ateinantį nedėldienį nesusitaikįs, tai kruvoj pradėtas darbas turės skiiti ir kaltė už tai turės pulti ant tų, kurie nenorės taikytis. Eina paskalas, kad šitą sumišimą buk padaręs kun. Kriaučiunas su pagelba kelių neva tautiečių-biznierių. Tenka girdėt, kad prie ardymo prisidėjo Bijanckai, Mažeika ir Butkus, kurie skaito save neva tautiečiais (menki vienok, matyt, tautos mylėtojai), nekalbant jau apie Marcinkevičių, J. Tananevičių, kurie, kaip žinome, jau nuo seniai šoka pagal kun. Kriaučiuno dudelę. Ar šitos visos paskalos yra teisingos, tai tas pasirodys sekantį nedėldienį (8 d. gegužio, kur paskutiniu kartu bandys susitaikyti. Mums išrodo, kad tas susitaikymas lengvas, jeigu tik kam nors rupės tikras musų tautos labas ir Žalgirio Jubilėjus.

y...

PROGRAMAS
MIKO PETRAUSKO
KONCERTO, KURIS BUS

8 d. gegužės, 1910 m., 8 val. vakare, Hull House Theatre.

Dalyvauja tame koncerte musų įžymus pianistas p. A. Pocius.

I.

1. a) Koncertinė arija "Per pieta" (Itališkai) ..... Mozart,
   b) Man skaudėjo širdis .... M. Petrauskas,
   c) Tylėk, mano drauge .... P. Tschaikovsky,
   Padainuos M. Petrauskas.
2. a) Nocturne, op. 9. N 2 .... F. Chopin,
   b) Fuga II. ..... J. S. Bach.
   Pianu paskambins A. Pocius.
3. a) Serenada iš oper. "L'Amant jaloux", "Tandis que tout sommeille", (Prancuziškai), ... A. Gretry,
   b) Snow-flakes, (Angliškai) .... T. H. Cowen,
   c) Recitativas ir romansas iš op. "Dubrowsky", "I tak ysio konceno", (Rusiškai) .... E. Napravnik,
   d) "Kadai turėjau mielą tėviškę" ..... Lassen,
   e) Lopšynė "Migk vaikeli" .. .. Gretschaninov,
   g) Vakarinė daina Moniuszko,
   Padainuos M. Petrauskas.
   10 minučių pertraukos.

II.

4. a) Aria iš op. "Halka"—"Szumią jodly", (Lenkiškai) .. .. Moniuszko,
   b) Nokturnas, "Saulutė leidžias" ..... Grieg,
   Padainuos M Petrauskas.
5. Sonata, quasi una fantasia: Adagio sostenuto, Allegretto, Presto agitato, Beethoven,
   Pianu paskambins, A. Pocius.
6. a) "Kada atsibus mųs tėvynė? ..... M. Petrauskas,
   b) Arja iš opr. "Zaza", "Mai piu Zaza", (Itališkai) .... Leoncavallo,
   Tautiškos dalinos:
   c) Siuntė mane motinėlė .... M. Petrauskas,
   d) Skyniau skynimėlį .... M. Petrauskas,
   e) Lihgo! (Latviškai) .... M. Petrauskas,
   g) Dovanojo (Dzukiškai) .... M. Petrauskas,
   Padainuos M. Petrauskas. ..
   Koncerte akompaniuja ištisai p. A. Pocius.

NETIKĖTAS IR NESIVILTAS DALYKAS!

29 dieną gegužio, 8 val. vakare, Hull House bus koncertas M. Petrausko mokinių. Busiančiame koncerte dalyvaus apie 15 mokinių šių skyrių: dainininkų, pianistų ir smuikininkų. Tas apsireiškimas yra labai nepaprastu netik čia, bet ir Didžiojoj Lietuvoj, kadangi viešas pasirodymas prieš publiką jau tokio mokinių skaičiaus aiškiai sako, kad čia gyvuoja oficijališkai neapskelbta, bet faktiškai ėsanti muzikos konservatorija.

Manau, šiuo žygių visuomenė bus žingeidi tam nepaprastam atsitikimui ir atsilankys pasitejtaudama ir padrąsindama tuos žingsnius musų kulturiškame kilime. Savo varde ir varde visų mokinių,

Mikas Petrauskas.

Tikietus galima gaut "Lietuvos" redakcijoje, 3252 S. Halsted Str. "Kataliko" redakcijoje, 3244 So. Morgan Str. Pas M. Petrausko mokinius ir pas narius "Birutės". Tikietų kaina: $1.00, 75c., 50c. ir 25c.

NAUJI RAŠTAI.

Vadas, Mėnesinis Magazinas pavestas Lietuvių Darbo Reikalams. Išeina viena siki į mėnesį. E. St. Louis, Ill.

Laikraštis tos pačios rušies ką Barono arba Rutkaus Lapeliai. Redaktoriui, matyt, rodosi, kad rėdyti laikraštį pakanka mokėti literas atskirti vieną nuo kito, bet rašyti nereikia mokėti. Tokiems raštams ir kritikos gaila.

Musų Gerasis. Dviejų veikmių komedija. Parašė Žemaitė. Vilnius, Juozapo Zavadzkio spaustuvėje. 1909 m. "Lietuvos Ukininko" išleidimas N. 13. 26 pusl.

Nuo Audros pasislėpus. Parašė Žemaitė. Juozapo Zavadzkio spaustuvėj. 1909 m. "Lietuvos Ukininko" išleidimas. No. 17. 16 pusl.

Žemė ir Žmogus. Parašė D-ras P. Avižonis. Juozapo Zavadzkio spaustuvėj, Vilniuje. 1910 m. "Lietuvos Ukininko" išleidimas. 32 pusl.

Kaip sodus sudinti. Parašė Studentas. Juozapo Zavadzkio spaustuvėj, Vilniuje. 1909 m. "Lietuvos Ukininko" išleidimas" No. 19. 24 pusl.

APGARSINIMAI.

PRAMONIJOS PRIGAVYSTĖS.

Nėra tokios ant svieto vietos, kur išsiplėtojus pramonija, kad ten nerastųsi pardavinėjimai nuduotų pirkinių. Ši šalis nėra išėmimu; čia kartais pasirodo pardavimui daugiaus prigavingų dalykų, negu kur kitose šalyse. Vienu iš labiausiai pamėgždžiojamų daiktų yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras, kuris po panašiais vardais esti platinamas terp žmonių. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra per ilgą laiką išbandytas ir pripažintas tinkamiausia gyduole išgydymui skilvio, nervų, kraujo ir vidurių ligų. Jis labai geras per pavasario laiką, nes jis išvaro iš kuno visus nevalumus ir kuną padaro stipriu. Vartok jį visuomet, kada tik tavo apetitas pradės silpnėti ir pajiegos mažės. Jame nėra nei jokių nenaudingų medegų. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Lietuvių Ratelio Skaitykla
3149 So. Halsted St.
Buva atdara:
Utarniokais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Ketvergais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Subatomis nuo 7 iki 10 val. vakare.
Nedėliomis nuo 3 iki 6 po pietų.
Skaityklos Užveizda.

Mikas Petrauskas

Parengia paskutinį šiame sezone koncertą, 8 d. gegužio, 8 val. vak., Hull House Teatre, ant Polk ir Halsted gatvių, su plačiu ir įdomiu programu. Šiame koncerte bus dainuotos arijos ir romansai garsiausių kompozitorių, o teipgi ir jo paties keliatas kompozicijų. Koncerto užbaigoje bus dainuota kelios tautiškos dainelės, iš kurių viena bus dzukiška ir viena latviška. Tikietų kainos: $1.00, 75c., 50c. ir 25c. Tikietus pirkite iš anksto. Juos galima gauti pas "Birutės" dainininkus. *Rengėjų Komitetas.*

DIDELIS 10 METŲ APVAIKŠČIOJIMAS!

Dr-stė Šv. Antano iš Padvos rengia apvaikščiojimą, kuris bus Nedėlioj, 8 d. gegužio (May), 1910 m., 2-rą val. po pietų, o prakalbos prasidės 4 val. p. p. Freiheit Turner svetainėj. Įžanga 25c. poral. Draugystės, kurios apvaikščiojime dalyvaus, užkviečiamos susirinkti pirmą valandą po piet į Apveiždos Dievo parapijinę svetainę, kampas Union ir 18 gat.; iš ten eisime į Frieheit Turner svetainę, 3417—21 So. Halsted St. Kalbės atsižymėję kalbėtojai ir dainuos puikus dainoriai, Šv. Jurgio Parapijos choras. Orchestra grieš po vadovyste A. J. Pilacko. Visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus, užkviečiame kuoskaitlingiausiai atsilankyti, nes visi busite užganėdinti. Po prakalbų bus puikus balius ir trauksis iki vėlyvos nakties. Su draugystės ženklu įžanga dykai iki 5 val., o potam 25c. poral. Užkviečia *Komitetas.*

NAUJŲ LIETUVIŠKŲ DRAUGIJŲ ATYDAI.

Kiekviena naujai susitvėrusi Draugija turi daug darbo su sutaisymu įstatų. Draugijų komitetai yra kviečiami, kad atsišauktų į "Lietuvos" Redystę, o mes pareikalaujantiems pasiųsime Konstitucijų "sampelius", palengvinimui sutvarkymo įstatų. Rašydami priminkite ar Dr-stė Tautiška, ar Katalikiška ir kada uždėta. Rašydami priminkite kokių sampelių norite: Konstitucijų, Mokesčių knygelių, Tikietų, Plakatų ir tt., ir paženklinkit kiek katro darbo turi but padaryta: 100, 200, 300 ar 500 ir tt. Mes prisiųzdami sampelius paduosime kainas, kiek kas kaštuoja. Prisiųzdami mums darbą turite ir sampelius atgal mums prisiųsti. Už tai suvis nieko neskaitysime jums. Adresuokit A. Olszewski, 3252 South Halsted St., Chicago, Ill.

TEATRAS IR BALIUS!

Chicago, Ill. Moterų Draugystė "Apsvieta", parengė Teatrą ir Balių, Subatos vakare, 7 d. gegužio, 1910, Pulaskio svetainėje, 18-ta ir Ashland Ave. Stato ant scenos, pirmu kartu Chicagoje, žemaitės dviejų veiksmų komediją "Musų Gerasis". Lošime dalyvaus tik vien moterys ir vyrų rolėse. Pelnas eis ant naudos muzikos studentei p-lei Balčauskaitei. Po perstatymui prasidės Balius, su naujausiais šokiais ir su skrajojančia kraša. Kas daugiau gaus atvirukių, tas gaus gražią dovaną. Lošimas prasidės 8 val. vakare. Balius trauksis iki 3 valandai ryto. Įžanga ypatai: 50c., 35c. ir 25c. Maloniai kviečia visus *Moterų Dr-stė "Apsvieta".*

DIDELIS TEATRAS IR BALIUS!

Rengia Mindaugio L. D. K. Kliubas naudai Šv. Jurigio parap. Mokyklos Chicagoje *"Kova prie žalgirio"* (Gruenwaldo). Loš *"Birutės"* draugijos artistai, 15 *d. gegužio,* 1910 m., nedėlios vakare. Pradžia 7 val. vakare, *Šv. Jurgio Salėje,* kertėj 32-ro Place ir Auburn Ave., Chicagoje ant Bridgeporto. Po teatrui dainuos "Birutės" choras, vadovystėje musų kompozitoriaus ir dainiaus M. Petrausko. Po viskam bus *Balius.* Įžanga $1.00, 50c. ir 25c.

M. D. L. Kl. Komitetas.

KONCERTAS.

Trečias didelis lietuviškas Koncertas, parengtas Chicagos Lietuvių Muzikantų draugovės, po vardu "Lietuva Band", atsibus subatoj, 21 d. gegužio, 1910, Freiheit Turner svetainėj. Svetainė atsidarys 6:30 val. vakare; Koncertas prasidės 7:30 val. vakare. Po koncertui balius. Ant minėto koncerto bus grajytos geriausių kompozitorių melodijos. Kas atsilankys, išgirs, ko da negirdėjo. Reikalaujančių muzikos, meldžiame atsišaukti pas šito beno vadus:

Petras Budris, 917 — 33rd St.
Jonas Budris, 918 — 32nd St.
Antanas Pileckas, 1823 String St.
K. J. Filipovich, 826 W. 34th St.

Gausite teisingas kainas ir geriausią patarnavimą. Su gonone,

Komitetas.

LIETUVIAI IR LIETUVAITĖS!

Skubinkitės visi ant Pirmo Rožinio Baliaus, kurį parengė Dr-stė Apveiždos Dievo, nedėlioj, gegužio 8, 1910, Adomo Mickevičiaus svetainėje, 3310 So. Morgan St. Prasidės 4 val. po pietų. Tikietas vyrui su moterė 25c. Visus lietuvius ir lietuvaites kviečia,

Komitetas.

Chicagiečių atydai.

Didžiausias Terptautiškas Piknikas. Parengtas "Suvienytų Socijalistų", Lietuvių, Latvių ir Rusų triusu. Gerai lietuviškai visuomeniai žinomam darže "Bergman's Grove", Riverside, Ill., nedėlioj, 15 d. gegužio (May), 1910 m. Prasidės 9 val ryto. Įžanga ypatai 25c. Programas bus labai įvairus. Turėsite progą išgirsti Keturių Tautų Dainuojančius Chorus. Apart dainų bus prakalbos: Anglų, Lietuvių, Latvių ir Rusų kalbose. Toliaus bus draugiški pasilinksminimai bei žaidimai. Grieš geriausia muzika Europiškus šokus. Teipgi bus puikus baras su skanjais užkandžiais.

Šis piknikas parengtas ant naudos Rusijos Kalinių. Geistina, kad musų visuomenė nepraleistų šios progos bunant surukusiame mieste, bet skaitlingai atsilankytų ir praleistų šitą dieną ant gryno oro tarpe kvietkų ir žaliuojančių medelių.

Davažiuoti galima: Metropolitan Eliveite (Garfield linija) iki 48tai Av., nuo ten La Grange karais iki daržui. 22os gatvės karais iki 40tai Ave., nuo ten La Grange karais iki daržui. 12tos karais iki 40tai arba 48tai Ave., nuo ten La Grange karais iki daržui. Kviečia visus.

Suvien. Komitetas.

BALIUS!

Didelis Balius, parengiamas Šv. Jono Draugystės, Wilmerding, Pa., kuris bus subatoj, 7 d. gegužio, 1910 m., lenkų svetainėje, Watkins Ave. Prasidės 7 val. vakare. Įžanga vyrams ir moterims 25c. Užprašome visus iš Wilmerding ir apielinkių lietuvius senus ir jaunus į tą vakarą, kuriame kiekvienas galės labai gerai pasilinksminti. Grais lietuviškas benas iš Wilmerding, Pa., širdingai užprašo *Komitetas.*

PUIKI IR ŠIMET NEGIRDĖTA

Lietuviškai Jaunuomenei naujiena, jog 15 d. gegužio (May) bus pirmas Piknikas, parengtas Draugystės Darbininkų Lietuvių Sąjungos, musų guodojamai visuomenei. Mes Dr-stė Darb. Liet. Sąj. kviečiame visus: be skirtumo atsilankyti ant to mųs iškilmingo pikniko, nes visi bus užganėdinti. Piknikas bus labai dailioje vietoje, vadinamoje Leapy Grove; iš Chicagos kaštuoja 15c.; iš visų pusių važiuojant, reik važiuoti iki Archer Ave. ir paimti Archer Limits karus, o paskui Chicago Joliet karus iki Leapy Grove. Vardan draugystės visus širdingai kviečiame atsilankyti

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau Aleksandro Blusio; paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., iš Kuršėnų. Trįs metai Amerikoj. Važiuodami į Ameriką susitikome Prusuose, Amburge, o potam nežinau kur jis yra. Turiu svarbų reikalų. Jis pats ar kas kitas malonės duot žinią adresu.

Jonas Drazdauskis
310 Kensnigton Ave., Kensington, Ill.

Jei kas žino apie Antaną Vaišvilą, paeinantį iš Gielsgirio, Šiaulių pav., Kauno gub., kadais gyvenusį Chester, Pa., meldžiu pranešti antrašu:

Juozapas Vaišvila
115 Salem St., Boston, Mass.

Pajieškau sau apsivedimui merginos arba našlės, tik be vaikų, senumo nuo 30 iki 35 metų. Aš esu našlys; turiu savo namą. Platesnėms žinioms meldžiu kreiptis per laišką.

Mikolas Radzevičius
Box 47, Benld, Ill.

Pajieškau savo draugo Povilo Baltusio, Kauno gub.; Panevėžio pav., Skrabuliškių vol.; treti metai Amerikoje; persiskyrėme Sou City. Malonėkite atsišaukti atnrašu:

Juozapas Pranckevičia
322 Branner St., Topeka, Kans.

Pajieškau savo brolio Jono Jančioko, iš kaimo Puzionių, Šimonių par., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Miss Veronika Janciokaitė
159 Hamilton st., Grand Rapids, Mich.

Pajieškau savo dviejų draugų, Pranciškaus Kairelio ir Juliaus Dunbrausko; paeina iš Kauno gub., Novaleksandrausko pav., Rokiškio par. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Juozapas Garolis
211 First St., Elizabeth, N. J.

Vincentas Norkus pajieškau Antano Nemčiauskio, savo gero draugo; paeina iš Kauno gub., Kaltinėnų par. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Wm. Norkus
Hillsbow, Ill.

Pajieškau keturių jaunų merginų ant kvatieros pareiti; turiu dailius ruimus; laikau dykai — bet turi darbu atidirbt vakarais.

Prof. Julius
2124 So. Halsted St., Chicago, Ill.
ant 3-čių lubų.

Pajieškau savo brolio Petro Baltrušaičio. Paeina iš Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Paluobių kaimo, Griškabudžio parap. Bus arti trys metai kaip išvažiavo iš Škotijos. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Jonas Baltrušaitis
Belgovan Terrace N. 8, Bellshill, Scotland.

Pajieškau savo sesers Katrės Rachiliutės, iš Suvalkų gub., Kalvarijos gm., ir pav., Akmenynų kaimo. Kas žinote apie ją, ar ji pati, malonės duoti žinią adresu:

Peter Miliauckas
163 North Main St., Pittston, Pa.

Pajieškau savo draugo Repšo Naviškio, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., parvažiavo iš Pittsburgo į Chicagą; išėjo pasivaikščioti ir neparėjo. Meldžiu atsišaukti šiuo antrašu:

Teofilis Judelka
3337 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau brolio Izidoriaus Petraičio; 9 metai Amerikoj; pirmiaus gyveno Pittsburge, vėliaus, Kewanee, Chicagoj ir Rockdale. Paeina iš Batakių, Raselnių pav., Kauno gub. Jis

pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Joseph Petraitis
32 Burleigh St., Cambridge, Mass.

Pajieškau tėvo Jono, vaikio Antano Kleivių; paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Skirsnemunės parap., Antkalniškių kaimo; 20 metų Amerikoj; dirbo mainose apie Pittsburgą, Pa. Jie patys ar kitas malonės duoti žinią adresu:

Jonas Kleiva
114 Galpin St., Naugatuck, Conn.

Pajieškau savo brolių Kostanto ir Karaliaus Gelažauckų; iš Suvalkų gub., Seinų pav., Liškavos par., Radiščiaus kaimo; turiu svarbų reikalą, meldžiu jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Motiejus Geležauskas
P. O. Box 334, Vandergrift, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Leono Lileikio; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Janapolio par., Padvarių sodos. Mano adresas:

Jonas Kulertas
2931 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Pajieškau savo dėdės Antano Pašilio; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Navarienų vol., Peilinų sod.; teipgi pajieškau Leono Raudžio ir dėdės Juozo Juškos, paeinančių iš Šiaulių pav., Triškių vol., Raudis iš Laukstienų sod., o Juška iš Leilėnų sod. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Dom. Pašlis
1 East St., New Britain, Conn.

Pajieškau Juozą Dabulį, trys metai kaip išvažiavo iš Chicagos; paeina iš Šilalės, Raseinių pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jonas Vaitiekus,
3616 Parnell Ave., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Pardavimui. Kampinis namas ant 49th Av. ir 14th St. ant dviejų lotų, bučernė ir aptieka, ir gyvenimai ant šešių familijų. Atneša randos $120. Savininkas nori išvažiuoti į Seną K-ają ir todėl parduoda šį namą. Atsišaukite ant šio adreso: 4845 W. 14th st., Grant Works, Ill.

Pardavimui grocernė ir bučernė, lietuvių apgyventoje vietoje vienui viena. Biznis išdirbtas. Vieta nuo seno laiko. Gera vieta ir geras biznis. Turinti gerą kapitalą malonėkite atsišaukti adresu: 11749 Michigan Ave., Chicago, Ill. Parsiduoda dėlto, jog savininkas su neatbutinais reikalais išvažiuoja į Lietuvą.

Pardavimui kriaučiškas biznis; siuvimas vyriškų drabužių ir valymo ir dažymo biznis, išdirbtas nuo keturių metų, atneša gerą pelną. Parsiduoda labai pigiai dėl priežasties ligos. Kreipkitėsi antrašu:

J. V. Mockus
1809 So. Union St., Chicago, Ill.

Pardavimui geras saliunas. Pigiai. Aplink apgyventa lietuvių ir lenkų. Parsiduoda už $3000 su visukuo, su didelia cigarų sankrova ir forničiais ant dviejų flatų. Laisnis užmokėtas už visą metą. Biznio darosi už $60 kasdien. Parsiduoda dėl savininko nesveikatos. Atsišaukite per laišką pas: Theodore Kendall, 6 Wabash Ave., Chicago, Ill., % Delaney & Murphy.

Reikalavimai.

Reikalauju gaspadinės (hausekeeper), suaugusios merginos arba našlės. Gera mokestis. Atsišaukite antrašu:

P. M. Kaitis
1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Reikalingi 15 Geru Kriaucziu

prie

moteriškų drabužių siuvimo. Turi buti gerai susipažinę su savo darbu. Teipgi reikalingas geras prosintojas moteriškų drabužių. Užmokestis geras. Darbas ant visada. Norinti geros vietos atsišaukite sekančiu adresu:

Mr. Louis Kasper
3129-31 Wentworth Avenue
Phone Yards 2263. Chicago, Ill.

Reikalauju 4 merginų pagelbėti mokinimui jaunuomėnę šokti; kurios mokate šokt, malonėkite ateiti po antrašu: 2124 So. Halsted St., Chicago, ant 3-čių lubų, pas Prof. Julius. Gera mokestis.

Pardavimui Saliunas, gražioje vietoje, lietuvių apgyventoje, geras biznis; pardavimo priežastis ta, jog savininkas eina į kitokį biznį. Norinti nusipirkti gerą biznį atsišaukite antrašu: J. S. Nezelski, 3604 Deodar St., Indiana Harbor, Ind.

Reikalingi 600 *darbininkų* į Montana, South ir North Dakota valstijas prie geležinkelių darbų, algos $2.00 už dieną, teipgi į laukų darbus, piovimo darbus, lįejikles ir girias. Minnesotos valstijoje, algos $2.00 už dieną. Kiekvienas turi užsimokėti už nuvažiavimą $8.00. Teipgi reikalingi darbininkai prie yvairių užsiėmimų Chicagoje ir apielinkėje. Ateik tuojaus, arba rašyk savo kalboje įdėdamas už 2c. markę atsakymui. Adresas: J. Lucas, Agency, 746 So. Canal St., Chicago, Ill.

Už $150.00.

Galima nusipirkti nuo seniai išdirbtą, kostumeriško kriaučiaus verteivystę, gerą naujiems darbams, taisymui, valymui ir nudažymui. Randa tik $15.00.

Gus Lange
1336 Milwaukee Ave., Rear, Store
Kampas Elm St., Chicago.

Mes galime išimti pasidėtus pinigus iš visų Maskolijos Baskų ir parsiųsdinti juos į keturias sanvaites laiko. Už parsiųsdinimą tokių pinigų imame po $1.00 už kiekvieną $100.00 ir po 50c. už kiekvieną $100 viršaus $500. Mes teipgi atliekame įstatymiškus ir komercijališkus reikalus. Patarimams ir nurodymams kreipkitės prie

RUSSIAN AMERICAN BUREAU,
[illegible] Fifth Ave., Chicago, Ill.

✝

Pranešu visiems giminėms ir pažystamiems, kad šiomis dienomis persiskyrė su šia pasaule Andrius Bagdanavičius ,apie 43 metų senumo, Shenandoah'ryje, Pa. Kas norės platesnių žinių ,meldžiu kreiptis šiuomi antrašu:

A. Zelan
Box 706, Turner Falls, Mass.

Mokykla Šokių.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 rųšių ir taip kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Taipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, 1900 Union street, kampas 19tos, arti Halsted street. Mokinama kas utarninkas ir pėtnyčios vakarais. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų ant sekančio adreso: 2124 South Halsted street. Ofisas ant 3čių lubų. Atdaras nuo 5 iki 8 val. vakare.

LABAI GERA PROGA!

Mieste Sheboygan ,Wis., labai gera proga pirkti bučernę. Čia lietuvių gyvena apie 800. Bučernė parsiduoda su visais įrankiais: 3 vogos, stalai, malimui mėsos ir dešrų kimšimui mašinos, teipgi arklys su pleškėms ir vežimais. Labai čia butų reikalingas lietuvys bučierius. Kreipkitėsi per laišką arba ypatiškai antrašu:

C. Marcinkevičius
410 N. 8th St. Sheboygan, Wis.

TĖMYKITE LIETUVIAI!

Didžiausias išpardavimas lotų naujuose miestuose ir didžiausių dirbtuvių vietose, Gary, Ind. ir kitur apielinkėje. Miestas Gary prasidėjęs ketvirtas metas, o dabar jau turi 25.000 gyventojų, turi didžiausias ant svieto plieno dirbtuves ir daugel kitų kurios dabar jau pradėtos statyti, o neužilgio ir daugiaus dirbtuvių pradės statyti. Dabar dirba tenai daugiaus kaip dvidešimts tukstančių darbininkų, o neužilgio dar kitatiek bus reikalaujama. Jis turi geriausias ant svieto vandens nubėgimo ir traukimo prietaisas, teipgi elektrikos šviesą, turi daug brukuotų gatvių, ten prieina visos didžiausios geležkelių linijos. Žodžiu sakant Gery, Ind. yra geriausiai įtaisytu miestu. Čia yra daug didelių Bankų, Hotelių, Bažnyčių ir Mokyklų. Jau ir lietuviškai bažnyčiai paimta vieta, ir ją neužilgio pradės statyti. Apart Gary, turime ir kitas vietas, tokias kaip Gary on the Hill, Godar Park, So. Gary ir tt. Lotus parduodame ant lengvų išmokesčių: $10.00 iš kalno ir po $5.00 į mėnesį; nereikia mokėti procentų nei taksų, nes tą viską mes patys apmokame. Laike ligos, arba bunant be darbo, nereikalaujį mokėti Čia yra geriausios vietos saliunams, nes saliunai per metą laiko buvo uždarytais, o dabar vėl atsidaro ir pigiai išsiduoda, todėl kas pirmesnis, galės geresnę vietą išsirinkti. Meldžiame pamatyti musų pardavimo vietą ir pamėginti musų pirkimą, o persitikrinsite, jos mes esame pasirengę kiekvienam patarnauti ir padėti pagal išgalę. Broliai, pasiskubinkite nelaukdami ilgai, nes svetimtaučiai pluste-plusta iš visų pusių ir perka lotus; ilgiau palaukus, kad kas ir norėtų negalės gauti geros vietos, ypač netoli lietuviškos bažnyčios. Todėl dabar pasirupinkite, pakol dar laikas, nes pavasaris artinasi ir kainos greitai kyla augštyn. Platesnėms žinioms kreipkitėsi pas

FRANK STASIULIS
4528 So. Wood St., Chicago, Ill.
Telephonas Yards 720.
Offisas 21st St ir Broadway,
Gary, Indiana.
Telephonas 180.

Tėmykite, Lietuviai!

Pigiai parsiduoda šios knygos:

1. Mokslas, sveikata ir kultura. Proto lavinimasis ir išsivystymas žmogiško kuno kulturoje, su 19ka gimnastiškų paveikslėlių, parodančių, kaip išlavinti ir ištobulinti žmogaus kuną. Kiekvienam labai naudinga knygelė. Kaina ..... 25c.

2. Vadovas, arba mažas žodynas. Antra laida. Gerokai padidintas ir naudingesnis už pirmąjį; išmokimui teisingai angliškos kalbos. Kaina 40c.

3. Vabalnykiečių Dainos. Surinktos lietuvių senovės ir dabartinių laikų; gražiausios lietuviškos dainos. Kaina ..... 25c.

4. Pasakos, Pritikimai, Veselijos ir Giesmės. Surinktos kun. K. Oleknaviciaus. Antra laida. Puiki knyga. Kaina ..... 30c.

5. Vadas prie Moterystės. Labai žingeidi knygelė; epigramiški, iš dalies satyriški išsireiškimai link meilės prietikių. Butinai reikalnga perskaityti kožnai merginai norinčiai priimti stoną moterystės. Kaina 15c.

6. Burtininkų Paslaptįs. Labai akyva knygelė, talpinanti savyje naudingus apskaitymus. Kaina ..... 25c.

7. Morališkas Kabalas. Paimtas iš Salemono knygų; pasakanti žmogaus laimę ir nelaimę. Kaina ..... 15c.

8. Tikrosios Dainos. Iš visur surinktos: Kariškos, Darbininkiškos ir juokingos dainos. Kaina ..... 15c.

9. Teisingos Paslaptįs. Daktariška knygelė: naudinga merginoms ir moterims; iš ko gali atrasiti didžiausią sau laimę. Kaina ..... 25c.

10. Dainos Vasaros Grožybių. Labai puiki knygelė. Kaina ..... 20c.

11. Apgailestavimo Balsai. Graži dainų knygelė. Kaina ..... 15c.

12. Šlėktų Malonės, arba Majuvka. Praščiokėlio eilės. Kaina ..... 10c.

13. Dvasiški Vadovai ir Parmazonai arba balsumas Dievo Rustybės. Antra laida. Aprašymas, kaip kunigai mokina žmones, o jie patys kitaip daro. Naudinga perskaityti kožnam geras katalikui. Kaina ..... 15c.

Šios visos knygos yra išleistos M. G. Valasko spaustuvėje.

Perkupčiams, kas ims nemažiaus kaip už $10, nuleidžiam šešiasdešimtą penktą procentą (\$65%).

Norinti gauti šias knygas adresuokite:

M. G. VALASKAS,
345 Kensington Ave., Kensington, Ill.
Chicago.

Dykai.

Kiekvienas žmogus, jeigu gauna kokį daiktą dykai, vadina tą dovana, ir yra dekingu. Iš visų daiktų gyvenime žmogaus namas yra reikalingiausiu. Mes turime daug namų kurie pasilieka visai dykai po kelių metų. Tokį namai atneša didelį pelną ant įmokėtų pinigų, ir per kelis metus tas pelnas sugrąžina pirkėjui įmokėtus pinigus su procentu. Namas tada pasilieka amžina pinėjo savasčia ir pinigai sugrįžta jam į kišenių. Tas išrodo negalimu daiktu, o vienok teip tikrai yra. Kas ateis į musų ofisą tas persitikrins kad mes sakome teisybę.

Pirkti namus dabar yra geriausias laikas, nes pavasaryj kiekvienas gali gražiai padabinti savo kiemus žolynais ir gyventi tikrai graži. Kiekvienas, kas turi nemažiau kaip $300 iki $3000 sučėdytų pinigų, gali pas mus nusipirkti namą. Mes turime ir pigius ir brangius, mažus ir didelius, paprastus ir naujausios mados puikiausius namus. Jeigu reikalaujate randos, tai visupirm ateikite pas mus apžiurėti musų namus ant pardavimo, o persitikrinsite, kad jums geriau užsimokės nelaukiant ilgiau nusipirkt sau namelį arba didelį namą. Mes turime pardavimui tokius namus, kad jums visiškai patiks, ir stebėsitės, kaip mes galime parduoti už teip pigias kainas.

Šitą sanvaitę mes nepaduodame kainų jokių namų, nes turime per daug, kad visus paminėti, bet tiktai tiek pasakyti galime, kad parduosime jums gerą namą už $1000 iki $6000.

Teip pat turime labai pigių lotų gerose vietose teip bizniui kaip ir pastatymui gyvenimo namų. Todėl kas nori turėti lotą už $600 iki $1500, tas jį ras pas mumis. Pas mus gali pirkti bėdnas ir bagotas, ar turi daug ar mažai pinigų. Mes duodame pagelbą kiekvienam gėram žmogui. Laikas pirkti namus yra dabar. Ateikite tuojaus, o mes jums duosime visus reikalingus paaiškinimus dykai.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 37 Hudson ave.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
J. Milewski, 124 Grand st.
S. Simanavičius, 258 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St.

BROCKTON, MASS.
J. Pocius, 175 Ames St.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1644 W. North Ave.
M. J. Tananevič, 670 W. 18th St.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevičius, 227 Chapel St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Seattle, Wash.
Foreign and Domestic
Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.
J. J. Kalakauskas, 55½ Green St.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos agentus galima užsirašyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Jonas Janušas kelionėjantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand St.
A. Lesniauskas, 298 South 1st St.
Jos Matulis, 262 Metropolitan Av.

Baltimore, Md.
Petras Glaveckas, 635 W. Lombard st.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Ave.
And. Jurevičia, 3337 Auburn Av.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Stan. Petrulis, 3312 S. Halsted St.
Geo. Pupausky, 1112 S. Leavitt St
K. Steponis, 3143 S. Halsted St.
Jonas Visockis, 3139 Vincennes Rd.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Bartkevičius, 877 Cambridge St.
C. Kavolius, 42 Washington st.

HAMMOND, IND.
Zen. Juciavičius, 235 — 155th St.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

HAZLETON, PA.
Ant. Shukis, 103 N. Wyoming St.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador St.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 72 N. Chicago st.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.
M. J. Cesponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton St.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Paterson N. J.
A. Varškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
J. Kazakevičia, 103 No. Main St.

Plymouth, Pa.
S. Poteliunas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.
Adomas Kazakovičia, 310 E. State st.

SO. CHICAGO, ILL.
Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial Av.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.
J. G. Geguzis, 28 W. Broadway.

Springfield, Ill.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson St.

Scranton, Pa.
Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne St.
Juos. Petrikys, 1514 Rose Ave

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre St.

Union City, Conn.
D. F. Eimaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.
Juozas Žemaitis, 824 Bank st.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 45 Ward St.

Naujausios Knygos

gaunamos "Lietuvos" Redakcijoj.

APIE BALTŲ-GIRTUOKLĮ. Vaizdelis iš gyvenimo Baltraus girtuoklio. Rygoje, 1909. Pusl. 32 ..... 10c.

ARCHAIOLOGIŠKI TYRINĖJIMAI. Gaidės apylinkėje. Kun. Juozapo Žiogo. Su 21 paveikslėliu. (Iš "Lietuvių Tautos"). Vilniaus, 1909. Puslapių 23 ..... 40c.

ANTANO BARANAUSKIO, (A. a. kunigo vyskupo) laiškai į profesorių Joną Baudouin'ą de Courtenay. (Iš lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909 m. Pusl. 28 ..... 40c.

BURTAI. Zigmanto Przybylskio vienaveiksmė komedija. Išvertė ir išleido Liudas Gira. Vilnius, 1909. Pusl. 16 ..... 10c.

DŽIOVA, JOS PRIEŽASTIS IR KOVA SU JA. Dr. K. Jokanto. (Marijampolės paskaita), Vilnius, 1909. Pusl. 38 ..... 10c.

GILSĖ. Dzukų legenda ir BOBUTĖS VARGAI. Parašė Vincas Krėvė. Vilnius, 1909. Pusl. 42 ..... 10c.

GIMDYMO SLEPINIAI. Parašė Vidunas. Labai naudinga ir verta perskaitymo kiekvienam šitą knygelę. Tilžėje, 1909 m. Pusl. 96. Kaina 45.

IŠ SEINŲ VYSKUPYSTĖS HISTORIJOS. Parengė spaudon J. Basanavičius ir K. Grinius. (Iš "Lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909. Puslapių 41. Kaina ..... 50c.

KLAIDA. Apysaka parašyta Gaidynų Pelėdos. Kas šios raštininkės veizdelius skaitės, tas žino jų vertę ir nesigailės šią knygelę perskaitęs. Ji parašyta iš lietuvių gyvenimo, Vilnius, 1910. Pusl. 520 ..... $1.00.

"LIETUVIŲ TAUTA". L. Mokslo Draugijos raštai. Knyga I, dalis 3. Vilnius, 1909. ..... $1.25.

MUSŲ GERASIS. Dviejų veiksmių komedija. Parašė žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 26 ..... 10c.

NAŠLAITĖ. Drama keturių veikmių. Parašė M. Valinčius. Boston, Mass. 1909, pusl. 22. Kaina .. 10c.

NUO AUDROS PASISLĖPUS. Parašė žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

RASYBOS LAVINIMOSI DARBAI. Pradėdamomsioms mokykloms. Sutaisė mokytojas S. Vaznelis su pagelba J. J. Šiauliai, 1909. Pusl. 112. Kaina ..... 20c.

Nauji Muzikuliszki Veikalai.

Lietuviška muzika. ČESLOVO SOSNAUSKIO.

V. Sąsiuva. UŽMIGO ŽEMĖ. Sustatyta vienam balsui, fortepianui pritariant. žodžiai Maironio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

VI. Sąsiuva. Ta pati daina UŽMIGO ŽEMĖ. Mišriems balsams a capella. Peterburge, 1909 m. .. 50c.

VII. Sąsiuva. SKUBINK PRIE KRYŽIAUS. Vienam balsui, fortepianui arba vargonams ir smuikui pritariant. žodžiai kun. M. Gustaičio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

VIII. Sąsiuva. SIUNTĖ MANĘ MOTINĖLĖ. Liaudės daina, keturiems mišriems balsams. Peterburge, 1909. Kaina ..... 50c.

IX. Sąsiuva. KARVELĖLI. Liaudės daina, keturiems mišriems balsams. Peterburge, 1909 m. .... 40c.

X. Sąsiuva. TU MANO MOTINĖLE. Liaudės daina. Duetas sopranui ir altui, arba dvibalsiniam moteriškam chorui. Peterburge, 1909 m. .. $1.00.

XI. Sąsiuva. LĖKK SAKALĖLI. Liaudės daina, keturiems mišriems balsams. Peterburge, 1909 m. .. 50c.

GIESMĖ Į PANELĘ ŠVENČIAUSIĄ. Vienam balsui (Barytonui arba Mezzosopranui) su vargonais. Muzika Juozapo Naujalio. Op. 11. Kaunas. Kaina ..... 45c.

Vaikams gražios su paržuotais piešinėliais-paveikslais Knygelės.

I. Gražus paveikslėliai, bet dar gražesni aprašymėliai. Vilnius, 1910. Kaina ..... 10c.

II. Kas atsitiko kiaulių namuose. Vilnius, 1910. ..... 10c.

III. Kiek daiktelių įvairių — tiek eilučių įdomių!.... Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

IV. Nesigailėsi, vaikeli, perskaitęs šitą knygelę! Vilnius, 1910. .... 10c.

V. Sveiki gyvi! Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

VI. Dėdės Tomo Trobelė. Vilnius, 1910 m. ..... 15c.

VII. Kiek čia įvairių žvėrių ir naminių gyvulių!.... Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 15c.

VIII. Pelenė. Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 15c.

IX. Robinzonas. Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 15c.

X. Raudonoji kepuraitė. Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 15c.

XI. Gul' šiandieną jau ant šieno.... Imant kartu visą 11 vaikų knygelių, nuleidžiama 25% arba visos už Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 20c.

Knygų Kataliogas

No. 4 Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Baimė, 4. Du maži kareiviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienoje, 7. Vaidulys, 8. Užšalusioj padangėj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvė, 11. Tėvas ir sunus ir 12. Rožė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 136. .... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25
Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. .... 15c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vėlių bei Velnių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velniuc, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. $1.50
Audimo apdaruose. $2.00

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 397 Keplos kančios. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 28. .... 10c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surinktos iš visur 24 dainos narjos gadynės iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 471 Akyvi apsireiškimai svieto, į kuriuos žmonės nuolat žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Labai naudinga knygelė tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c
tiems arčiau susipažinti su oro ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c
Apdaryta. $1.00

No. 1209 Angliškos Kalbos Vadovėlis tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25
Apdaryta. $1.50

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 collius. Kieti audimo apdaral. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00
Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius angliško žodžio kabe[illegible] yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 collius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. $4.00
Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliška-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. $6.00

No. 1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nė biskio.) $7.00

No. 1457. Dangaus Augėtumas ir žmogaus Senumas; Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisė P. M. Pusl. 112. .... 15c

No. 1420 Tikyba ir mokslas. Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai-politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaisė F. J. Lietuvišką vertė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. ..... 50c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 1[illegible]. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisė Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi, pradėjus nuo mažų vabalėlių, iki dažjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, pusl. 147. .... 40c

No. 525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir pičtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129. .... 35c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. .. ... 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų, gindančių visokias ligas pas žmones, jų susekimas, vystymasi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 113. .... 30c

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir šiluma. Lekcija Prof. Blochmano'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslėlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 553 Pašjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluoganius, Jeng milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėrį, paukščius ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 569 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori atsižinoti, kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 597 Žvėrys ir žmogus. Pagal Schmehl'į sutaisė Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sąnarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašė A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 6[illegible] Etnologija arba mokslas apie žmonių tautas. Pagal Dr. M. Haberlandą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatystėlių, visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilimes, parvę, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir apelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. ..... $2.00
Apdaryta. $2.50

No. 1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti, kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir mylimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant Naujų metų, dienoje varduvių, gimimo ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill.

No. 1515 Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia mon knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 collius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill.1904, pusl. 412. .... $2.

Pinigu Siuntimas.

Dabartines pinigu kainos siuncziant in Lietuvą:

Už 1 rublį	52½c.
Už 10 rublių	$5.26.
Už 50 rublių	$26.26.
Už 100 rublių	$52.50.
Už 500 rublių	$261.25.
Už 1000 rublių	$520.00.

Prie kiekvieno siuntinio reik dar pridėti 25c. ant pačto lėšų. Išpirk savo pačte "Money Order" ant reikalingos sumos (tik nepamiršk pridėti 25c. pačto lėšoms) ir prisiųsk jį su geru Lietuvoj gyvenančio adresu į A. OLSZEWSKIO banką, o atgal pačtu gausi kvitą ir tavo pinigai tuojaus bus pasiųsti į Lietuvą. Siųsdamas pinigus ar Money Orderį A. OLSZEWSKIO Bankon, adresuok šiteip:

Szifkorcziu kainos:

Šifkorčių kianos per vandenį tankiai mainosi, ir todėl kas nori pasižinoti, kiek šifkortė kaštuoja ir visas kelias, atvažiavimui jo pasažieriaus iš Lietuvos į Ameriką, arba, kas nori pasižinoti kiek kaštuoja šifkortė važiuoti iš Amerikos Lietuvon, tegul kreipiasi į mumis per laišką, o atgal pačta gaus tikra atsakymą, su nurodymu visų linijų, kainų, su visais reikalingais paaiškinimais kas link greitumo laivų ir reikalavimų Amerikos valdžios, apie pašportus ir teip toliaus.

Jeigu daugiau kaip vienas pasažierius važiuoja, tai reikia pamineti, kiek pasažierių ir paduoti jų metus. Tas lyčiasi ypatingai vaikus.

MES PARDUODAME ŠIFKORTES ANT 20 GERIAUSIŲ LINIJŲ.

Dabartines szifkorcziu kainos, vien perwandeni:

Atvažiuoti Amerikon: Pigiausia $36.50; brangiausia $48.00.
Važiuoti Lietuvon: Pigiausia $31.00; brangiausia $46.90.

Laivai perplaukia jures:

Greičiausieji su 4 dienoms ir 20 valandų, o kiti perplaukia su 6, iki 18 dienų.

MUSŲ CIRKULIORIAI parodo kiekvienos linijos laivų greitumą ir iš kokio porto išplaukia ir į kokį portą atplaukia; kiek kaštuoja per vandenį, U. S. Head Tax, Europos ir Amerikos geležinkeliai ir paaiškina apie visus veikalus, lyčiančius atvažiavimą Amerikon ir išvažiavimą Lietuvon.

Reikalaudami pirkti šifkortę, rašykite pas mus, o mes pasiųsime visus paaiškinimus. Adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

PASARGA: Pareikalavus mes pasiunčiame kiekvienam visokių sumų rublių kainas, teipgi reikalingas blankas ir konvertus.

50,000 KNYGŲ

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, išigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., I. 962 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejma, aš noriečjau jog Tamista prisiusdimei man vysai dykai vena jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

REIKALINGOS MERGINOS

Norinczios mokinties marszkiniu

SIUVIMA

Gera alga. Darbas visada.

BROOKLYN SHIRT CO.

Cor. N. 9th & Driggs Ave BROOKLYN, N. Y.

DR. A. L. GRAICZUNAS

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių.
Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Yards 3162

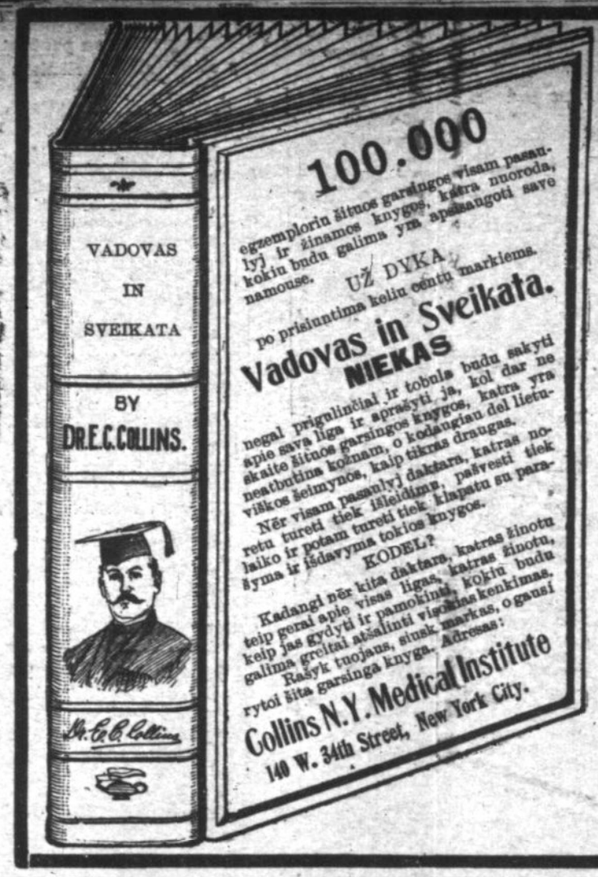

PADEKAVONES ŠIMTA TUKSTANČIU

iš gydytu pacientu darodyja kogeriausej apie didžiausias nupelnas žinamu visam pasaulyj daktaru

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

katrie jau išgydė tiek daug Lietuviu.

Kiekvienas, katras nors viena sykiu atsišaukė in šituos geriausius daktarus, palika laimingas, dekingas ir daugeli yra šeiminu, katros šitie geriausi daktarai padare laimingais, kadangi sugražina pralaimeta sveikata Tevams, Motinams ir vaikams.

Nėr visam pasaulyj ligos, katra šitie daktarai neapsiimtu pasekmingai gydyti striukam laikė, be skirtuma, ar ta liga yra viru, ar moteriu, šviežin, ar užsenejus.

Šitie garsingi daktarai gal ta darodyti tukstančiems ir tukstančiems laišku, iš gydytuju pacientu rašytu.

KITI DAKTARAI GARSINA PATYS SAVE, DAUG APIE SAVE ŠNEKA, BET NET PAPRASTA IŠGYDYMA NEGAL TINKAMAI DARODYTI.

Nereikia niekam kentėti, pamesti sava laime ir atsisakyti nuo visu linksmibiu, bet tuojaus atsišaukti in šituos mokitus daktarus.

Rašyk, arba atsišauk ypatiškai ant šituo adresa:

The Collins N. Y. Medical Institute

140 W. 34th Street, New York City.

Dr. S. E. Hyndman, viriausis daktaras.

Priima ligonius — Kasdiena nuo 10 iki 1 ir nuo 2 iki 5 val., šventadienais ir nedeliomis nuo 10 val ryta iki 1 val. po pietu, utarnikais ir petničiomis nuo 7 iki 8 vakare.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 katalloga, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai suviršė 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yvairių kvepiančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išdirbimų, Monų, Painų, Stukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų daly kų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visaldyn kataliogą. John I. Bagdžiunas, Prope

JOHN'S SUPPLY HOUSE
236-238 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Name _____
Address _____
Town _____ State _____

VYRŲ LIGAS IŠGYDAU Į 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be peilio ar skausmo

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėtimu lytiškų dalių gys.ų, striktura užsikrėtimuose kraujo nuodus, nervišką sunegalėjimą, pažiugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuostabus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir valstų be jokios naudos ir mano noras yra parodyti visiems šitiems žmoniems, kurie buvo gydomi drs mues ar daugiau daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kurinomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių ir inkstų, net ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų ligos
išgydoms greitai, tikrai ir su pilną slaptybe. Nervų nuslėpimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodijimas, šlapumiūs galėtys

Plaučių ligos.
Dusnuys, Bronchitas ir kitos plaučių ligos tikrai išgydoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

Patarimas ir ištyrimas dykai.

Išgydo kad butum sveikas.

Specialistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų ligos.
Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydoma. Užpakalinės žarnos užsidintos ir nervišku ligos moterų.

Užnuodijimas kraujo,
ir visos odos ligos, kaip ve puškai piktoji dederinė, žuvotis, niežulys, hemorhoidai, sustiprinimas gislų, baikinasti nubėgimai įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 SO. CLARK ST. Chicago.

(tarp Randolph ir Lake)

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakare, Nedėlioj nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1176.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (sudiuose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

JAU LAIKAS VISIEMS UŽSIRAŠYTI

"DAGIS"

ILIUSTRUOTAS, LITERATUROS, KRITIKOS, SATYROS IR JUOKŲ MĖNESINIS LAIKRAŠTIS.

Eina iš Chicagos, antri metai, 20 pusl. 7x10 formate knygos, su viršialiais. Prenumerata metams $1.00, pavienis num. 10c. "Dagyje" telpa įvairus lietuvių piešti paveikslėliai iš musų politiškojo lauko ir visoki linksmus pasiskaitymai. "Dagis" turi rastis kiekvieno lietuvio name, tai gyduolė nuo viršokių "izmų" ir kitų ligų.

Siunčiant pinigus už prenumeratą arba raštus, visados reikia adresuoti šiteip:

"DAGIS" Publ. Co.,
812 - 33rd St., Chicago, Illinois.

Im. 23 AKMENU.

Geležkelio Laikrodis.

Galvute užsukimas ir nustatomas Vyrų ar Moterų dydžio.

20 metų auksuotas, dvigubuose uždaromuose lukštuose, ingrereruotas. Tikrai geras laikrodyto ai geležkelio žmonems, reikalaujantiems gero laikrodžio.

Gvarantuotas 20 metų. Siųsim š tą laikrodį visjems C. O. D. už $8.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip rakom, **Nemokėkite nei centą. ATMINKIT,** kitur užmokėsite už tokį laikrodį į 35 dol. Auksuotas retežėlis ir lekėtas Dykai su kožnu laikrodžiu EXCELSIOR WATCH CO. 900 Atheneum Bldg. CHICAGO.

Dr-as W. A. Martišus

Ofisas R. 42 Auditorium Bldg.
306 Wabash ave., Chicago.

Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų. Teipgi prilaikau akinjus ir pataisau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Kitoms dienoms ir nedėlioms offisas atdaras tiktai pagal sutarimą. Phone Harrison 1300.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatiška verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

APSKELBIMAS

APIE NAUJA MIESTA GARY INDIANA.

Mieste GARY jau yra nemažas burelis lietuvių apsigyvenę ir kasdiena dauginasi daugiau. Visi gyvena sutikime. Darbų yra iki valei visokių; iš kitų miestų pribuvusiems darbą galima gauti kasdieną. Teipo-gi jau pradeda tverti lietuvišką parapiją, NES GARY SECURITIES KOMPANIJA dovanojo lotus del lietuviškos bažnyčios statymo, delto-gi dabar yra gera proga pirkti lotus arti bažnyčios arba ir be skirtumo po visą miestą GARY, nes dabar dar parduodam žemomis prekėmis ir ant lengvų išmokesčių.

PASARGA tiems, kurie norite pirkti lotą arba namą, ateikite tiesiog prie musų, nes mes esame savininkais žemės, nes atsiranda tokių agentų, kurie pardavinėja ant musų kompanijos vardo be musų žinios, ir išsidrukavoja korteles, plenus ar kur sugriebę ir vadinasi GARY SACURITIES COMPANIJOS AGENTAIS. Bet paklauskite anų, ar jie turi paliudyjimą nuo KOMPANIJOS. Norėdami dasižinoti tikrai kur bus lietuviška bažnyčia, atsilankykite į musų offisą, o mes tikrai parodysime kur yra dovanoti lotai dėl lietuvių ant statymo bažnyčios.

MES TEIP-GI STATOME NAMUS ANT LENGVU IŠMOKESČIU. Skoliname pinigus. Teip-gi ir visus kitus propertinius reikalus atliekame kuogeriausiai ir pigiausiai.

Norėdami pirkti lotą arba namą ir pamatyti visą miestą GARY, neikit pėksti, ateikite į musų offisą ir paimkite musų AUTOMOBILIU, kuris jums nieko nekaštuos, o mes apvežiosime ir aprodysime abelnai visą jo stovį ir vertę.

GARY SECURITIES CO.

Capital stock 50.000.00
Room 6-7 First National Bank Bldg, Gary, Indiana.
Chicago office: 668 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiais plikų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaiko slinkima plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos deskielį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. 6TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

VYRAM TIKTAI

INEJIMAS DYKAI
kat gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir iszsivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Milžiniszkumus.

Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus iszrodinetojas atsakinėja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI
Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakcziui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

AD. ZALATORIUS

Photographistas

Photographistas iš Lietuvos (seno krajaus) ir Amerikos mokslą pabaigęs.
2322 South Leavitt Street.

AKIU LIGOS.
Ar turi galvos skausmus?
Ar akys vandeniuoja?
Ar jas niežti?
Ar teipgi ir spaudžia?
Ar daiktai išrodo dvigubi?
Ar jie buva neaiškus, migloti?
Ar turi uždegtas akis?
Ar jos greit pailsta skaitant?
Ar jas skaudina šviesa?

DAUG ZMONIU
turi akių nesveikumų, kurių visai nežino, ir sirgdami nejaučia skausmo ir nė jokio nesmagumo, bet jie turi nešioti akinius, kad išgelbėti savo regėjimą ateityj.

Mokslinio laipsnio okulistas
S. GINSBURG
2038 S. Halsted St. netoli 21 g.

Visiems žinomas Garsusis New Yerko Daktaras

FERDINAND HARTMANN M. D.

sako:

Kad sergi, jau nosivargyk ilgiau; ateik ar parašyk, išgydysiu tave

Per 30 metų daktaravęs,
tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kuną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke **Vyrus ir Moteris** ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui studijavau metodą Paryžiuje, Londone, Berlyne ir kituose surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius su visokiomis ligomis, nes paaukauju visą savo mokslą sergantiems.

Svelkus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes

BE SVEIKATOS NERA LAIMES

ne darbininkui, nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALISZKAM MOKSLE

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tėmija į medicinos mokslo progresą, katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio budo, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi yra. Ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netėmijant į mokslą, kas

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS IR SZALTINIS SVEIKATOS.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIU

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos, už tai ir daugiausiai sergančių išgydau ir tuos, ką kiti daktarai neistengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis, nesiduok suvilioti humbugo Institutui, kurį valdo visai ne daktaras, bet šariatanų kompanija; kaip matoma, galėjo surinkti kuponu paveikslėlius iš tabako bei nuo cigaretų pakelių, buk tai išgydytų, su mirusiojo daktaro paveikslu viduryje. Daktaras, kurio jau nėra ant svieto, nieko negali išgydyti; o geras-teisingas daktaras, kuriam sarmata su apgavikais draugauti, tai jiems nebernaus. **Kad apginti žmones nuo suvadžiotojų, tai prašant draugams-daktarams, ir teisingiems žmonėms, kuriuos išgydžiau, aš apsigarsinau, kad sergantį žinotų, kur atrasti tikrą sveikatai pagelbą.**

ATSISZAUKUSIUS APSIMU ISZGYDYTI

Reumatizmą, skaudėjimą sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šoną. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito paėjimo, sunkaus kvėpavimo, slogų, ir nusilpnėjusius vyrus. Didelio supykimo, dyspepsijos, nervų ligos, teipgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumų, sėkios nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų sąptų ligų. Teip-pat MOTERŲ: skausmų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; neatbokit kitų kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš kad apsimu, tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsišaukstum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai. Rašyk kaip moki ir kaip janti nesveikumas savyje, aš suprasiu, ištirsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate AMERIKOJE, KANADOJE, ANGLIJOJE ir kitur. BIEDNUS GYDAU ANT BARGO.

ADRESAS: **Dr. Ferdinand Hartmann M. D.**
218 East 14-th st., New York N. Y.

Ofiso valandos kasdien nuo 11 iš ryto iki 1, nuo 2 iki 5 val. po pietų. Šventadieniais nuo 10 iki 1. Vakarais Panedėlį ir Pėtnyčioj nuo 7—8.

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintų musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Paeinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šelmyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulai ant liežuvio, sliukimas plaukų, skausmas kaulouose, sunariuose, plėmos ant kuno, jausluš tekanti skaudulai. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tave nubėgimai paeinanti nuo persengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nervišku mas, skausmai strėnose? Ar pata ši apimtas nors vienu iš tų ženklų? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis šlapinimas, pusės nesveikumas, erzinimai, tankus noras išsituštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be sluntimo į ligonbutį.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuoplamos ir nurodo kaip botagas.

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamiršimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nulisimas, yrairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulai, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paskiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagindys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

ILLINOIS MEDICAL INSTITUTE AND SANITARIUM

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali buf gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.